

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عفاف و حجاب در سبک زندگی ایرانی - اسلامی

گردآوری و تنظیم: دکتر فرگس شکر بیگی

به سفارش دفتر امور بانوان و خانواده دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

پاییز ۱۴۰۴

مقدمه

یکی از موضوعاتی که در طول تاریخ در معرض آرا و تفسیرهای گوناگون قرار گرفته و همواره دچار افراط و تفریط شده است، شخصیت و جایگاه فردی، خانوادگی و اجتماعی زن است. امروزه نیز کج اندیشیها و عدم تعادل در این باب، در جوامع مختلف فراوان به چشم می‌خورد. در این میان، تنها چشمه ی زلال، مکتب انبیا و اوصیای الهی است که به دور از هرگونه افراط و تفریط و با تکیه بر وحی و استمداد از خالق هستی، به ترسیم جایگاه حقیقی زنان، متناسب با آفرینش آنان پرداخته است.

با بروز انقلاب اسلامی و شعار بازگشت به اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله) از سوی امام خمینی (ره)، احیای شخصیت زن مسلمان نیز، چه در نظر و چه در عمل، جلوه‌ای دیگر یافت. از جنبه‌ی نظری، دیدگاهی جدید در باب زن و ارزش‌های او در جهان امروز پدید آمد و در صحنه عمل - زنان در مسائل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی پایه پای مردان و گاه مقدّم بر آنان در سرنوشت جامعه نقش آفرین شدند.

این موج فرهنگی حضور و تعالی زن، نه تنها در سالهای پس از انقلاب اسلامی افول نکرد بلکه در عرصه ی دفاع مقدّس، شکل کاملتری به خود گرفت و پس از آن نیز رشد فزاینده ای یافت. در حقیقت، میتوان دوران کنونی را دوران شکوفایی نهالی دانست که به دست امام خمینی (ره) پدید آمد و با خون هزاران شهید آبیاری گردید. با این همه، آفات و بلیات همواره در قالب طرح دیدگاههای متأثر از غرب و تفکرات فمینیستی از یک سو و نظرات متحجرانه از سوی دیگر، این نهال نوپا را تهدید کرده و گاه آنچنان فضا را مسموم ساخته است که دیدگاه های اصیل اسلامی، برای عموم جامعه بویژه زنان مؤمن و انقلابی و حتّی فرهیختگان و متولیان فرهنگی و اجرایی کشور نیز مشتبه شده است. در چنین شرایطی، ارائه ی سیمای جامع زن در اسلام مبتنی بر ساختار آفرینشی او و متناسب با مقتضیات زمان و مکان، ضرورت خویش را بازمی نمایاند.

بدین منظور، باید سراغ کسانی رفت که با نگاه عمیق به مبانی دینی و مبتنی بر زمان شناسی و تدبیر لازم و آشنایی با مسائل و مشکلات و نیازهای جامعه، خطوط اصلی و کلان نظام اسلامی را در باب شخصیت و جایگاه زن مسلمان ترسیم نمایند؛ و این مهم به لطف خداوند متعال با وجود رهبر فرزانه ی انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه ای (دام ظلّه العالی) دست یافتنی است. بی تردید از جمله عنایات الهی به جامعه ی اسلامی ایران، وجود رهبری فرزانه، مجتهد و ربّانی است که بحق کمتر کسی در میان فقها و غیرفقها میتوان یافت که همچون ایشان در زمینه ی ارائه ی سیمای زن از منظر اسلام کوشیده باشد. اما این حقیقت، همچون دیگر عطایای الهی به ایشان، در ورای چهره ی سیاسی و حقوقی این رهبر الهی، پنهان مانده است.

بی شک مقوله ی حجاب و عفاف جزو ضروریات دین و از دغدغه های دلسوزان نظام است؛ حجاب برای سلامت جامعه نقش پوست بدن را دارد که چنانچه به هر دلیلی آسیب ببیند، مشکلاتی را برای سلامت بدن بوجود می‌آورد. درست است که پوست امری ظاهری است و قسمت نازکی از بدن به شمار می‌آید؛ اما نقش اساسی آن را در

سلامت بقیه ی اجزای بدن نمی‌توان نادیده گرفت و کوچک شمرد. تفاوت سیمای جامعه اسلامی با جامعه سکولار در رعایت حجاب و پوشش است. که نه تنها ظاهر جامعه را تشکیل می‌دهد بلکه عامل مهمی برای سلامت جامعه خواهد بود. که هرگونه خدشه و صدمه به آن به بطن جامعه رخنه می‌کند و سلامت درونی آن را به خطر می‌اندازد.

متأسفانه بعد از انقلاب شاهد برخوردهای افراطی و تفریطی در زمینه حجاب و عفاف بوده ایم. بسیاری از حرکتهایی که در این زمینه صورت گرفته است، برخوردهای، ظاهری سطحی، احساسی، موردی، مقطعی، دفعی و ضربتی بوده است.

درحالی که حجاب، مقوله ای فرهنگی است و هرگونه اشاعه و تصمیم گیری و تبلیغ درباره ی آن و در مورد آن، باید تدریجی، مستمر، عمیق، همه جانبه و مدبرانه باشد. افراد در این زمینه نباید سلیقه ای عمل کنند، بلکه استراتژی واحدی برای نحوه ی برخورد با آن باید حاکم باشد. در این راستا لازم است در درجه ی اول، دیدگاههای مقام معظم رهبری بعنوان امام امت و چشم بصیر و دیده بان نظام در این زمینه استخراج و مبنای عمل قرار گیرد. در این کتاب سعی شده است تمامی سخنان ایشان در این زمینه به دقت مطالعه، استخراج و در قالب پنج فصل و با عناوین عفت و حیا، روابط زن و مرد، حجاب و پوشش، کشف حجاب و بی بندوباری، و روش برخورد با بی بندوباری، ارائه گردد.

در استخراج، گردآوری و دسته بندی سخنان معظمله و ارائه ی آن در قالب اثر حاضر، تمامی سخنرانیها و پیامهای ایشان درباره ی زنان، از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی حتی سخنانی که بعضاً رسانه ای نشده است؛ - مانند توصیه هایی که هنگام خواندن خطبه ی عقد به جوانان داشته اند - اما در مخزن اسناد دفتر معظمله موجود بوده، مورد بررسی قرار گرفته است که حجم گسترده ی آنها، توجه و اهتمام رهبر معظم انقلاب را نسبت به مسائل زنان نشان می‌دهد.

وآخر دعوانا ان الحمدلله رب العالمین

امیرحسین بانکی پور فرد

فصل اول: عفت و حیا

حیا و شرم فطری در تلاقی زن و مرد

اسلام برای مرد و زن، این بینش را قائل است و می‌گوید که این دو موجود، از لحاظ حقوق اساسی جامعه، ارزشهای معنوی، هدفهای بزرگ، برخوردار از معنویات در زمینه علم و سلوک الی الله، هیچ تفاوتی با هم ندارند. دو عدل یکدیگرند و بین آنها در جامعه هم همکاری وجود دارد. هیچ کس در نظام اسلامی نگفته است که در محیطهای گوناگون جامعه، زنان و مردان هیچ تلاقی‌ای با یکدیگر نداشته باشند. اما در عین حال، زن و مرد را موظف کرده است که از اختلاط به صورت بی بندوبار، بطور جدی پرهیز کنند. اسلام یک حجاب بین آنها قرار داده است؛ آن هم حجابی از حیا. حجاب شرم در میان زن و مرد، فطری انسان است. این، نظر اسلام است (در دیدار خواهران طلبه و فرهنگی در مصلای قم (۷۴/۹/۱۶))

غرب؛ برهم زنده‌ی حیای فطری میان زن و مرد

مسأله‌ی حجابی هم که اسلام بر روی او تکیه می‌کند، یک مظهری از همین اساس بسیار عالی و مهم است. رفتار بی بندوبارانه بین زن و مرد را قبول نمی‌کند غرب بر رفتار بی بندوبارانه میان زن و مرد بخصوص اصرار می‌ورزد. آنچه اسلام انجام می‌دهد که این رفتار بی بند و بارانه را قبول نمی‌کند این برطبق طبیعت انسان است، طبیعت زن و مرد است، یک حجاب فطری و یک حیای فطری وجود دارد میان دو جنس، بطور طبیعی در انسان، در حیوانات البته نیست. آن کسی که این امر فطری را برهم میزند باید پاسخگو باشد و آن غرب است، آن فرهنگ برهنه‌گری ای است که غرب بر آن اصرار ورزیده است و در این سالهای اخیر در این دهها سال اخیر دارد بتدریج نتایج زیانبار این کار را یکی پس از دیگری حسّ می‌کند؛ تلاشی خانواده‌ها، خرابی اخلاق، گسترش کار به سنین پایین و هلمّ جرّاً. آنها باید جواب بدهند، آنها هستند که حقوق زن را و حقوق مرد را در واقع تضییع کرده‌اند. اسلام با رعایت این اصل فطری، بر حقوق زن و حقوق مرد پای فشرده است، حقوق انسان را رعایت کرده است. این، آن روحیه‌ی ای است که باید زن ایرانی امروز، زن مسلمانی که در محیط اسلامی زندگی می‌کند، باید از آن برخوردار باشد (در دیدار با خواهران طلبه و فرهنگی قم (۷۴/۹/۱۶)).

حیا و عزّت؛ آمیزه‌ی ظریف لطافت و برّندگی ایمان

روز پرستار، سالروز ولادت حضرت زینب است؛ این هشدار به زنان ماست: نقش خودتان را پیدا کنید. عظمت زن بودن را در آمیختن حجب و حیا و عفاف زنانه با عزّت مسلمانانه و مؤمنانه، درک کنید. زن مسلمان ما اینجور است.

عظمت زن آن است که بتواند حجب و حیا و عفاف زنانه را که خدا در جبّلت زن ودیعه نهاده است، حفظ کند؛ این را بیامیزد با عزّت مؤمنانه؛ این را بیامیزد با احساس تکلیف و وظیفه؛ آن لطافت را در جای خود به کار ببرد، آن تیزی و برّندگی ایمان را هم در جای خود به کار ببرد. این ترکیب ظریف فقط مال زن‌هاست؛ این آمیزه‌ی

ظریف لطافت و بُرندگی، مخصوص زنهاست؛ این امتیازی است که خدای متعال به زن داده است؛ لذا در قرآن به عنوان نمونه ی ایمان - نه نمونه ی ایمان زنان، نمونه ی ایمان همه ی بشر؛ زن و مرد - دو زن را مثال میزند: «وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ» (تحریم ۱۱) و «مریم بنت عمران»؛ یکی زن فرعون است، دومی هم حضرت مریم است. اینها اشاره ها و نشانه هایی است که منطق اسلام را نشان می دهد (در دیدار با گروه کثیری از پرستاران (۸۹/۲/۱))

عفاف؛ رکن اصلی دفاع از زن

هر حرکتی که برای دفاع از زن انجام میگیرد، باید رکن اصلی آن رعایت عفاف زن باشد. همانطور که عرض کردم، در غرب بخاطر اینکه به این نکته توجه نشد - یعنی مسأله ی عفت زنان مورد اهتمام قرار نگرفت و به آن اعتنایی نشد - کار به این بی بندوباریها کشید. نباید بگذارند عفت زن - که مهمترین عنصر برای شخصیت زن است - مورد بی اعتنایی قرار بگیرد. عفت در زن، وسیله ای برای تعالی و تکریم شخصیت زن در چشم دیگران، حتی در چشم خود مردان شهوتران و بی بندوبار است. عفت زن، مایه ی احترام و شخصیت اوست. (در همایش بزرگ خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر (۷۶/۷/۳۰))

حفظ عفت؛ بیش از یک مسأله ی شخصی

مسأله ی پاکی و حفظ طهارت دامن، برای مرد و زن، چیز خیلی مهمی است و بکلی از حدود یک امر کاملاً شخصی، خارج است. عده ای خیال میکنند که به یک شخص برمیگردد. بالاخره یک شخص، یا پاک است، یا ناپاک؛ قضیه این نیست. آنطور که انسان از برخورد قرآن با مسأله ی زن و مرد - ارتباطات زن و مرد - و حفظ ناموس زنانه و حفظ طهارت جوان - چه مرد و چه زن - درمی یابد، کاملاً روشن است که بیش از یک مسأله ی شخصی است. بالاخره یک نفر، به خودش وابسته است؛ یا خودش را پاک نگه میدارد، یا نه، گناهی کرده است. ولی این قضیه، اینگونه نیست؛ بلکه در سرنوشت بشریت، در سرنوشت تمدنها و حرکتی که یک جامعه به آن اشتغال دارد، اثر میگذارد. (در دیدار بازیگران فیلم حضرت مریم (۷۸/۸/۷))

حفظ عفاف و عصمت جامعه؛ فریضه ی بزرگ

ای بندگان خدا، ای زنان و مردان مؤمن و مسلم، ای نمازگزاران و ای برپادارندگان نماز، تقوای خدا را پیشه کنید، هوشیار باشید، توطئه ی دشمن را بشناسید، ضرورت انقلاب را بشناسید، بدانید که حفظ عفاف و عصمت جامعه و طهارت دامن مرد و زن در این فرصت بسیار حساس جامعه ی انقلابی ایران، یک ضرورت و یک فریضه ی بزرگ است. هم در محیط ادارات، هم در محیط کوچه و خیابان، در محیط جامعه سعی کنید عفاف را حفظ کنید (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳)).

امروز در اجتماع ما مردم میل به عفت و عصمت دارند، میل به حجاب دارند، مردها و زنان معصومانه و محجوبانه زندگی میکنند. البته عده ای هم هستند که نمیتوانند خودشان را کنترل کنند. اما در کنار همه ی اینها شبکه های فساد وجود دارد(در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۱)).

پایبندی مردم ایران به عفت

وضع جامعه ی ما با بیشتر نقاط عالم بلکه همه جای دنیا متفاوت است. شاید کمتر جایی را در دنیا بتوانیم پیدا کنیم که - مرد و زن آن مجموعاً - پایبندی مردم ما را به عفت و عصمت اخلاقی و جنسی دارا باشند؛ به خصوص که انقلاب بزرگ ما، با ویران کردن بنیادهای فرهنگ غرب، این انگیزه ی اسلامی را در ما زنده کرده است.(همان)

توطئه ی نسخ حیا و عفاف و عصمت زنان

روزی (۱۷دی) که توطئه ها و سیاستگذاریهای دستگاه گذشته، آن را وسیله ای قرار داده بود برای گمراهی جامعه و به فساد کشاندن نیمی از جمعیت این کشور، یعنی زنان و مردانی که از این طریق به فساد کشانده میشدند و تحقیر زن و ارتکاب حرام شرعی و اسلامی و اخلاقی و عقلانی و ترویج فرهنگ برهنگی و نسخ حیا و عفاف و عصمت. اما لطف الهی، هوشیاری مردم، مخصوصاً هوشیاری زنان مسلمان موجب شد که این توطئه و اسباب چینی درست به عکس آنچه میخواستند نتیجه داد و هفدهم دی سال ۵۶ که زنان مسلمان اولین حرکت انقلابی خودشان را با تظاهرات اسلامی شروع کردند، مبدایی شد برای حرکت عظیم زنان در کشور و همگامی آنان با مردها و پدید آمدن جو انقلابی همه جانبه در کشور. و من از این مناسبت استفاده میکنم به خواهران مسلمانان در سراسر کشور تذکر می دهم و توصیه می کنم قدر فضای مسلمانی عفاف و عصمت برای زنان را بدانند(در خطبه های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶)).

دگرگون کردن فرهنگ عفاف؛ نقشه ی کشورهای صنعتی جهان

کشورهای صنعتی جهان با توجه به تجربه های پیشین کشورهایی مانند افغانستان، مصر و عراق و دیگر کشورهای اسلامی عرب و غیرعرب، اسلام را به عنوان یک خطر اصلی تلقی کردند و از این راه با سلطه ی فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی، زنان جامعه را در یک آزمایش تاریخی قرار دادند که آن تطاول بر حجاب زن و دگرگون کردن فرهنگ عفاف در زنها بود و در این مرحله دیدیم که زن مسلمان نماز میخواند، روزه میگرفت و به زیارت میرفت اما فاقد حجاب بود؛ چرا که الگوی واضحی از زن مسلمان و زن مورد نظر قرآن را مشخص نکرده بودند(در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰)).

کشف حجاب؛ مقدمه ی برداشتن عفت و حیا

برداشتن حجاب، مقدمه ای برای برداشتن عفت بود؛ برای برداشتن حیا در جامعه ی اسلامی بود؛ برای سرگرم کردن مردم به عامل بسیار قوی و نیرومند جنسی بود؛ برای اینکه از همه ی کارهای دیگر بمانند؛ و یک مدتی هم

موفق شدند، اما ایمان عمیق ملت ایران نگذاشت. زندهای مسلمان ما با وجود سختگیری ها در طول زمان، در مقابل این فشار سرکوبگر مقاومت کردند؛ بعد از رفتن رضاخان به نحوی، در زمان خود او به نحوی، در طول دوران بقیه ی طاغوت هم به نحوی. لذا در همان دیماه ۱۳۵۶، روز هفدهم دیماه در مشهد، یک اجتماع عظیمی، تظاهراتی از زنان مسلمان با شعار «حفظ حجاب» راه افتاد. (در دیدار جمعی از اқشار مختلف مردم قم (۱۳۶۱/۱۰/۱۹))

حجاب؛ عامل حفظ عفاف زن

این مسأله ی حجاب و محرم و نامحرم و نگاه کردن و نگاه نکردن، همه ی اینها به خاطر آن است که این قضیه ی عفاف در این بین سالم نگه داشته بشود. اسلام به مسأله ی عفاف زن اهمیت می دهد. البته عفاف مردان هم مهم است. عفاف مخصوص زنان نیست؛ مردان هم باید عقیف باشند؛ منتها چون در جامعه مرد به خاطر قدرت جسمانی و برتری جسمانی، میتواند به زن ظلم کند و برخلاف تمایل زن رفتار نماید، لذا روی عفت زن بیشتر تکیه و احتیاط شده است.

شما الان هم که در دنیا نگاه کنید، میبینید که یکی از مشکلات زنان در دنیای غرب، به خصوص در کشور ایالات متحده ی امریکا، همین است که مردان با تکیه به زورمندی خودشان، به عفت زن تعدی و تجاوز میکنند. آمار منتشر شده از سوی مقامات رسمی خود امریکا را من دیدم که یکی مربوط به دادگستری امریکا و یکی هم مربوط به یک مقام دیگری بود. آمارها واقعاً وحشت انگیز است. در هر شش ثانیه، یک تجاوز به عنف در کشور امریکا صورت میگیرد! ببینید چقدر مسأله ی عفت مهم است (در همایش بزرگ خواهران به مناسبت جشن میلاد کوثر (۷۶/۷/۳۰)).

قدر دانستن نعمت بزرگ جو عفاف در جامعه

امروز این فضایی را که همه ی زنان میتوانند با عفت زندگی کنند قدر بدانید. امروز جو جامعه جوی است که زندهای ما، دختران جوان ما، آنها که بخواهند با عفاف و عصمت زندگی کنند، در این جو میتوانند با عفاف و عفت زندگی بکنند، این نعمت بسیار بزرگی برای یک جامعه است (در خطبه های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶)).

زن ایرانی؛ حفظ عفاف و متانت در عین حضور اجتماعی و فعالیت علمی

به برکت انقلاب، زن ایرانی در راه بسیار خوبی افتاد. امروز، زن ایرانی میتواند در میدان علم وارد بشود و مدارج علمی را طی کند؛ درحالیکه دین و عفاف و تقوا و وقار و متانت و شخصیت و حرمت زن مسلمان را هم حفظ کرده باشد. الان در بین همین جمع شما، چقدر دانشجویان و اساتید و دانشمندان زن وجود دارند؟ همچنین زن میتواند در میدان علوم و آگاهی های دینی وارد بشود؛ بدون اینکه هیچ مانعی بر سر راهش باشد. الان در بین همین جمع شما، عده ی کثیری از طلبان و دانشجویان و مدرسان و اساتید علوم دینی هستند که در میدان فقه اسلامی و

بینش دینی تحصیل میکنند. امام بزرگوارمان هم به این مسأله بسیار اهمّیت میدادند و به همین خاطر دستور دادند که این مؤسسه ی قم تأسیس شود.

امروز، زن در کشور ما میتواند در میدان سیاست و فعالیتهای سیاسی و اجتماعی و جهادی و کمک به مردم و انقلاب و حضور در میدانهای گوناگون، شخصیت خودش را با حفظ متانت و وقار و حجاب اسلامی نشان بدهد(در دیدار با جمع کثیری از زنان(۶۸/۱۰/۲۶)).

فصل دوم: روابط زن و مرد

زن؛ بخش زیبای آفرینش

زن، آن بخش زیبای آفرینش بشر است. این بخش زیبا بطور طبیعی با اندکی در پرده بودن همراه است؛ این خاصیت این بخش زیبا و لطیف وجود انسانی است. این پرده را دریدن و آنچه را که باید با نظم و قانون پیگیری شود - آن نیاز غریزی انسانی، چه در زن و چه در مرد - بی قانون و بی نظم در جامعه رواج دادن، بزرگترین خیانتی است که در درجه ی اول به زن و در درجه ی بعد به همه ی بشریت - زن و مرد - انجام گرفته؛ این کار را سیاستهای غربی کرده اند(در دیدار با گروه کثیری از زنان نخبه(۸۶/۴/۱۳)).

عفت و حجاب؛ ارزش و شخصیت زن

حالت عفت و عصمت زنانه و حفاظ و حجابی که زن را از مرد در معاشرت جدا می کند و زن را شخصیت انسانی می دهد و به او میدان کار، مبارزه، مطالعه و اندیشیدن می دهد و او را از وسیله ای برای التذاذ فقط خارج می کند. به او ارزش می دهد، شخصیت می دهد. این خط، خط اسلام است، خط ایمان است. زن ایرانی، زن مسلمان انقلابی قابل انحراف و جدا شدن از این خط و راهی که انتخاب کرده قطعاً نیست(در دیدار با وزیر و گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلم(۶۳/۲/۱۲)).

فعالیت اجتماعی با عدم اختلاط زن و مرد

در عرصه ی فعالیتها اسلام حدودی را معین کرده است که این حدود، مربوط به زن و اجازه داشتن او برای فعالیت نیست؛ مربوط به اختلاط زن و مرد است که اسلام روی این مسأله حساسیت دارد. اسلام معتقد است که مرد و زن باید یک مرزبندی میان خودشان در همه جا - در خیابان، در اداره، در تجارتخانه - داشته باشند، میان زن و مرد مسلمان حجاب و مرزی معین شده است. اختلاط و امتزاج زن و مرد، به مثل اختلاط و امتزاج مردان با هم و زنان با هم نیست. این را باید رعایت کنند. هم مرد باید رعایت کند و هم زن باید رعایت کند. اگر این حساسیت اسلام نسبت به روابط و نوع اختلاط مرد و زن رعایت بشود، همه ی کارهایی که مردان میتوانند در عرصه ی اجتماعی انجام بدهند، زنان هم - اگر قدرت جسمانی و شوق و فرصتش را داشته باشند - میتوانند انجام بدهند. در اجتماع زنان خوزستان(۷۵/۱۲/۲۰)

جواز صحبت کردن زن و مرد و شرکت در مجامع با حفظ ضوابط اسلامی

برای جلوگیری از آمیختگی و آلودگی زن به فرهنگ دوران طاغوت باید جلوی نفوذ آن عواملی را که با زمینه های غریزی منجر به فساد میشود بگیریم و بهترین کار برای این مسأله پوشش درست و پرهیز از آرایشها و جلسات و معاشرتهای آنچنانی در همه ی محیطهاست. البته این به معنای آن نیست که ما بگوییم زن و مرد اصلاً نباید با

هم حرف بزنند و در مجامع وارد نشوند و اگر کسی بخواهد این حرفها را به این معنی بگیرد، یک ترفند است(در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی(۶۳/۱۲/۴)).

تحکیم خانواده و تأمین خوشبختی، نتیجه ی عدم اختلاط زن و مرد

اسلام برای خانواده اهمیت بسیار زیادی قائل است و در جهت ممانعت از تزلزل بنیان خانواده، رعایت ضوابط و حدّ و مرزها را در محیط جامعه لازم و ضروری میداند. فرهنگ اسلامی، فرهنگ عدم اختلاط زن و مرد است و اسلام با هدف تأمین خوشبختی و پیشرفت زندگی زن و مرد بر روی این مسأله سختگیری کرده است و این نقطه، مقابل خواست قدرتمندان و زراندوزان شهوتران جهان است که برای از میان برداشتن حجاب بین زن و مرد تلاش میکنند. (در دیدار گروهی از خواهران پرستار(۷۴/۷/۲۰))

استفاده از محیط سالم خانوادگی در گرو محدودیت در معاشرت

نگاه کردن به نامحرم که حرام است و حجاب که واجب است، این به عنوان مقدمه ای است برای اینکه آنچنان محیط سالمی در جامعه به وجود بیاید، لذاست که در جامعه ی اسلامی این محدودیتها را در مورد معاشرت زن و مرد ما لازم میدانیم؛ نه به خاطر اهانت به زن، نه به خاطر مخالفت با تمتع جنسی، نه به خاطر سرکوب کردن غرایز بلکه به عکس، درست به خاطر اینکه انسانها و زن و مرد بتوانند از محیط سالم خانوادگی استفاده کنند. (در خطبه های نماز جمعه(۶۵/۷/۱۸))

معاشرت با نامحرم؛ زمینه ساز بدبینی و حسادت

من همیشه به مردهای جوان توصیه میکنم که شما در معاشرت با نامحرم و حتی محرم کاری نکنید و حرفی نزنید که زنان خود را وادار به حسادت کنید. به دختران جوان هم سفارش میکنم که در برخوردشان با مردهای بیگانه، کاری نکنند و حرفی نزنند که حسّ حسادت و غیرت شوهرانشان را تحریک نمایند. این حسادتها بدبینی می آورد و پایه های محبت را سست می کند و از ریشه میسوزاند. (در ذیل خطبه ی عقد(۷۹/۹/۱۰))

لزوم مراقبت همگان، مخصوصاً بانوان از خودنمایی

انسان در معرض آسیب است؛ مردها در معرض آسیبند، زنها در معرض آسیبند، جوانها در معرض آسیبند، پیرها در معرض آسیبند؛ عالم، جاهل، همه در معرض آسیبند؛ «والمخلصون فی خطر عظیم». کو حالا مخلص؟ همه ی ما زیر این استاندارد قرار داریم. اگر به حدّ استاندارد هم برسیم، مخلص هم بشویم، تازه «فی خطر عظیم!» خب، باید مراقب باشیم. دشمنان دنیای ما، دشمنان آخرت ما، دشمنان عزّت ما، دشمنان نظام جمهوری اسلامی، از نقاط ضعف ما استفاده میکنند؛ از حسّ شهوت ما، از حسّ غضب ما، از قدرت طلبی ما، از علاقه ی ما به جلوه فروشی و خودنمایی؛ باید مراقب باشیم. بانوان عزیز هم باید مراقب باشند، دخترهای جوان هم باید مراقب باشند(در دیدار جمعی از مداحان(۱۳۹۱)).

تکبر و عدم خضوع در صحبت با مرد نامحرم

تکبر از همه ی انسانها مذموم است؛ مگر از زنان در مقابل مردان نامحرم. زن باید در مقابل مرد نامحرم متکبر باشد. «فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ» (احزاب/۳۲) زن در حرف زدن با مرد نباید حالت خضوع داشته باشد. این برای حفظ کرامت زن است. اسلام این را می‌خواهد و این الگوی زن مسلمان است. (در دیدار گروهی از زنان ۱۳۷۱)

برخورد با مرد بدون خضوع

ما هستیم که می‌گوییم زن با پوشش و حجاب صحیح، حفظ کرامت می‌کند، خودش را از آن حدی که مردان هرزه ی عالم - در همه ی زمانها و همه ی مکانها، مرد هرزه وجود دارد - می‌خواهند بالاتر می‌آورد. در قرآن به زنان می‌گوید «فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ» (احزاب/۳۲) خضوع نکنید. بحث خضوع کردن است. زن نبایستی برخوردش با مرد، برخورد خضوع آمیز باشد. (در دیدار با اعضای مرکزی جمعیت زنان (۷۱/۲/۱۵))

تکبر زن در برابر مرد نامحرم

اصلاً تکبر برای همه حرام و گناه است، مگر برای زن. تکبر برای مرد حرام است، ولی برای زن مستحب است که نسبت به مرد بیگانه، متکبر باشد. زن باید اینطور برخورد کند. حالا گاهی همین تکبر را این خانم با همان غرور اسلامی دارد و فرض کنید چادر مشکی هم سرش نیست.

آن عزت و مناعت و غرور زنانه در مقابل جنس مرد، میتواند حتی با بی چادری هم تحقق یابد و صدق کند و وجود داشته باشد. (در دیدار وزیر و مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۷۱/۹/۴))

مرز بین زن و مرد؛ علاج هیجان غریزی

اسلام در مورد هیجان غریزی زن و مرد یک علاجهای بسیار خوبی دارد، یعنی از نظر ما، از نظر من این علاجها حقیقتاً علاج است. اصلاً مرز میگذارد بین زن و مرد؛ اما آن فرهنگی که آمده این مرزها را مدتهاست برداشته و اصلاً فراموش شده انگاشته و خواسته که با قبول یکسری اصول موضوعه ی فرهنگ اروپایی پدیده ها و عوارض آن فرهنگ را نفی کند، آن دچار مشکل میشود قهراً. (در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴))

نگاه به نامحرم؛ معامله ای سراسر زیان

اینکه اسلام آنقدر گفته است که چشمتان را ببندید، به نامحرم نگاه نکنید، به زن یکجور گفته و به مرد یکجور دیگر گفته، برای این است که وقتی چشم به یک طرفی رفت، آن وقت بخشی از سهم آن کسی که همسر شماست، آن طرف خواهد رفت. حالا چه شما مرد باشید و چه زن باشید. فرقی نمی‌کند. یک قسمتی می‌رود آنجا. وقتی اینجا کم گذاشتی، محبت ضعیف خواهد شد. محبت که ضعیف شد، بنای خانوادگی متزلزل میشود. آن وقت آنچه که

برای تو لازم است از دستت میرود و آنی که برایت مضر است به خیال خودت به دست آورده ای. (در خطبه ی عقد (۷۵/۲/۱۷))

مخالفت اسلام با آزادی جنسی

اصل در معاشرت زن و مرد از نظر اسلام این است که اسلام با فحشا و فساد جنسی و بی بندوباری و آن چیزی که در دنیای امروز آن را آزادی جنسی اسم میگذارند، بشدت مخالف است. اگر زن و مرد در غیر از محیط خانواده و در محیط اجتماع، تحصیل، کار و محیطهای غیرقانونی به لذات جنسی خود سرگرم و مشغول شدند، بزرگترین ضایعه ای که به وجود می آید این است که یک پیوند قوی میان زن و مرد و میان خانواده منقطع شده و از بین میرود (در خطبه های نماز جمعه تهران (۶۵/۷/۱۸)).

بروز تقوا در رعایت حدود مسائل روابط

رعایت تقوای الهی که یکی از بارزترین موارد آن حدود و ضوابط الهی در مسائل جنسی و رابطه ی زن و مرد است، تقوای الهی را در این باره رعایت کنید و یقیناً خدای متعال برای کسانی که تلاش کنند و مجاهدت کنند، در این راه پاداش بزرگی را قرار خواهد داد. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۰))

مشخص بودن حدود معاشرت زن و مرد در اسلام

حدّ زن و مرد در اسلام معین شده. زن و مرد بایستی آمیختگی و معاشرت زن و مرد نامحرم نداشته باشد، به آن صورت توی صورت هم تیز و تند نگاه نکنند؛ نگاه شهوت آلود نکنند، اینهاست. اما اینکه حالا با همدیگر یکصدا لبیک هم در - مثلاً فرض کنید که - مگه نگویید کی گفته؟ «لبیک اللهم لبیک» را هم زن می گوید هم مرد می گوید با هم هم میگویند، چه اشکالی دارد؟ (در پاسخ به سؤالات (۶۰/۳/۱۱))

تقوا در روابط زن و مرد

از همه ی خواهران و برادران و زنان و مردان در تهران و در همه ی شهرهای کشور دعوت میکنم در زمینه ی مسائل مربوط به روابط زن و مرد، مسائلی که ایشان را به فحشا و فساد نزدیک می کند، تقوای الهی را پیشه کنید. مواظب باشید که از حدود اسلامی تخطی نشود. مواظب باشید که میکروبهای فساد در کالبد سالم جامعه ی ما مجدداً نفوذ نکند. مواظب باشید دشمنانی که با مبارزه حادّ و تند سیاسی و نظامی ما گریزان شدند و مجبور به هزیمت و فرار شدند، در قالب مارهای خوش خط و خال دوباره به بهشت جمهوری اسلامی برنگردند و وارد نشوند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴))

حدود معاشرت زن و مرد در اسلام

اگر بخواهیم در جامعه فحشا و فساد جنسی رواج پیدا نکند، بهتر از علاج، پیشگیری است و بهترین پیشگیری ها ایجاد همین محدودیتها در روابط زن و مرد است که البته به معنای کار نکردن زن نیست، شاغل نبودن زن نیست، به معنای درس نخواندن زن یا فعالیت اجتماعی نکردن یا توی کوچه و بازار نیامدن نیست، نخیر. زن در تمام صحنه های اجتماعی هم میتواند شرکت کند، درس بخواند، درس بدهد، کسب کند، شغل اداری بگیرد، کارگری بکند و تمام فعالیتهای اجتماعی و سیاسی و مبارزاتی را که مرد در جامعه انجام می دهد زن هم انجام بدهد منتها با حجاب. معاشرت زن و مرد در اسلام گفتیم ممنوع نیست محدود به حدودی است. (در دیدار با عده ای از پرستاران (۶۵/۱۰/۱۵))

پرهیز و جدایی دوجنس؛ ویژگی فرهنگهای اصیل غرب و شرق

مسأله ی زن و مرد، آن مواردی که شما امروز در جهان غیرغرب میبینید که متأثر از غرب است و حتی در بسیاری از کشورهای غربی هم اینگونه است - یعنی همین بی بندوباریها و این چیزها - اینها جزو فرهنگ غربی اصیل نیست. در فرهنگ غربی اصیل عبارت است - آنچه که هست - از عدم پرهیز دو جنس - آن چنان که در اسلام وجود دارد - که قاعدتا مقداری از آن، مربوط به کج فهمیهای آنها از مسیحیت است؛ یک مقدار هم مسائل تاریخی و جغرافیایی و سرزمینی است.

در غیرغرب - در هر جای دیگر دنیا شما نگاه کنید - این جدایی دو جنس و پرهیز دو جنس از یکدیگر وجود دارد؛ مخصوص اسلام نیست. منتها اسلام، این را با یک حدودی مشخص کرده است. در همه جا هست. هر جا به یک نحوی هست؛ در اسلام هم به این شکلی است که ما میدانیم. همچنین چیزی که ما به آن، محرم و نامحرم میگوییم.

این به معنای عدم ورود یکی از دو جنس در محلّ حضور جنس دیگر نیست، به معنای عدم تماس اینها با هم نیست، به معنای عدم همکاری اینها با هم نیست؛ بلکه به معنای خاصی است که شما این را در شرع مقدّس میدانید؛ هر آن چیزی که فتنه ی جنسی ایجاد کند - آن چیزی که میشود تعبیر کرد، این است - کانه ملاک در شرع مقدّس اسلام این قرار داده شده. فتنه ی جنسی که واقعاً هم فتنه ی بد و خطرناکی است و مایه ی ابتلای انسان هاست، مخصوص یک کشور، دو کشور، این جای دنیا و آن جای دنیا نیست؛ هر جا و در هر سطحی که زن و مرد دچار این فتنه بشوند، برای اینها گمراهی و غفلت و لغزش به وجود خواهد آمد. شرع مقدّس اسلام، بنا گذاشته است که این گنداب را بخشکاند؛ راهش هم همین است. لذا شما میبینید که با هم بودن زن و مرد نامحرم - حتی در یک اتاق تنها - در صورتی حرام است و در صورتی مکروه است؛ اصلاً شرط نکردند به شرطی که نگاه کنند یا به شرطی که نگاه نکنند یا به شرط اینکه لباسشان چنین باشد، نه، ببینید اشاره به این است. در حالیکه

همین زن و مرد نامحرم چنانچه در کوچه، در یک جای دیگر، کسی نباشد و جای مسدودی نباشد، جای مقفلی نباشد و با همدیگر هم باشند، بودنشان با هم اشکالی ندارد. حرف بزنند، صحبت بکنند. (در دیدار اعضای گروه انطباق پزشکی با موازین شرعی (۷۴/۸/۱۶))

ضرورت تبیین حدود روابط زن و مرد از نظر اسلام

ما وقتی میگوییم که باید مسأله ی فساد و فحشا و محدودیتهای روابط زن و مرد را از نظر اسلام تبیین کنیم، این فقط برای مردم دنیا نیست؛ بلکه برای مردم خود ما هم هست. حقیقت این است که در جامعه ی اسلامی ما بر روی مسأله بی بندوباری و ممنوعیت فحشا و فساد جنسی، کار فرهنگی لازم انجام نگرفته است. البته عموم مردم ما ایمان کامل به حجاب و حفاظتهای لازم که اسلام تعیین کرده دارند. ولی از آنجا که عده ای هستند که مسأله ی حجاب و محدودیت روابط زن و مرد برایشان جا نیفتاده و مفهوم نشده است، وظیفه داریم که این موضوع را برای مردم خود نیز تبیین کنیم. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

مراعات ارتباط زن و مرد در برنامه های صدا و سیما

بین زن و مرد یک حجاب گذاشته شده است: با هم حرف میزنند، معامله میکنند، دعوا میکنند، دوستی میکنند؛ اما با یک حجاب و حفاظ. این در اسلام هست و بایستی رعایت شود. ارتباط زن و مرد را در این مکالمات و محاورات بایستی رعایت کرد. گاهی ارتباط زن و مرد در بعضی از صحنه ها طوری نزدیک و خودمانی است که آدمی که پای تلویزیون نشسته واقعاً خجالت میکشد؛ ما که پیرمردیم، درعین حال خجالت میکشیم! هر چه بتوانید، اینها را مراعات کنید. ظاهرسازی هم لازم نیست. ما مثل آن آدمهایی هستیم که پای استخر می ایستادند، بعضی ها که از آن بالای دایپ، شیرجه میزدند، ایراد میگرفتند و میگفتند پای فلانی کج شده یا دستش اینطور شد! همه اش به شیرجه ی افراد ایراد میگرفتند. میگفتیم که خودت شیرجه بزنی، میگفت من که شیرجه بلد نیستم! حالا این نقل ماست. خود ما این کارها را بلد نیستیم؛ اما وقتی نگاه میکنیم، میفهمیم که پایش کج شد؛ چون بالاخره در حال شیرجه نباید مثلاً پابرگردد. آدم فکر می کند که بعضی از این چیزها را میشود درست انجام داد. (در دیدار مدیران صدا و سیما (۸۱/۱۱/۱۵))

عادت غلط استفاده از تصویر زن برای جذابیت در رسانه ها

فرض بفرمایید - مخصوص مطبوعات هم نیست - فیلمهای فارسی، یا مطبوعات فارسی سعی کنند که با مطرح کردن چهره و صورت زن در شکلهای جاذبه دار برای مردها، فیلم خودشان را مورد رغبت عده ای قرار بدهند. این بتدریج تبدیل به یک عادت میشود؛ یعنی به مرور بگونه ای خواهد شد که چنانچه این تصویر - این عکس - در این فیلم نباشد، دیگر مطلوب واقع نخواهد شد! در حالی که از اول، اینطور نبود، بتدریج اینگونه شد! (در پرسش و پاسخ صمیمانه ی جمعی از زنان ایرانی و خارجی (۷۷/۷/۱۸))

جلوگیری از آمیختگی زن و مرد در محیط‌های عمومی

ما معتقدیم که بایستی آن روشهایی که آن وقت اعمال میشد و سعی میشد در آمیختگی هر چه بیشتر زن و مرد، آن باید جلوی گرفتگی باشد و از جلوه‌گری‌های زن و جلوه‌گری‌های مرد برای یکدیگر در محیط‌های غیرخانوادگی و غیرداخلی بشدت پرهیز بشود و به هر حال، آن ابزارهایی که استعمار جهانی برای سلطه‌ی فرهنگی خاص خود در زمینه‌ی مسائل زن به کار میبرد، بایستی از آنها جلوگیری بشود. اینها این کارهایی است که باید انجام بگیرد. در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴)

حفظ متانت در ارتباط زن و مرد

متانت را باید نگه دارید. خنده‌های بیجا، متانت را خراب می‌کند. حرف زدن زن و مرد با هم به شکل نامناسب، این حالت همگون و همتراز را به هم میزند. یک زن و یک مرد که دارند حرف میزنند، همترازی خیلی خوبی ایجاد میشود. زنی است، دارد با کمال متانت و با صدای بسیار خوب حرف میزند؛ یک مرد هم با صدای بسیار خوب و گرم و با همه‌ی متانت دارد حرف میزند؛ اما اگر ناگهان از این حالت حرف زدن یک زن و یک مرد در رادیو، مثلاً تبدیل به حرف زدن یک فروشنده‌ی مرد بوتیک دار با مشتری زنش بشود؛ ببینید چطور تعادل به هم میخورد! ممکن است یک زن و مرد در بوتیک، آنطوری حرف بزنند؛ معلوم نیست که ما آن مشتری زن و آن بوتیک دار مرد را بیاوریم و تعزیرشان بکنیم که چرا اینطوری حرف زدید؛ اما آنطور صحبت کردن نباید در رادیو بیاید؛ زیرا متانت را - آن سنگینی و وقار و وزانتی که باید برنامه داشته باشد - از برنامه میگیرد. بنابراین، در حرف زدن زن و مرد با هم، در به کار بردن جملات، در ایجاد حالت خیلی خودمانی حتی نسبت به مردان، حالت متانت را حفظ کنید. در دیدار با اعضای گروه اجتماعی صدای جمهوری اسلامی ایران (۷۰/۱۱/۲۹)

جهت دادن به محبت معصومانه با قصه‌گویی

قصه‌سرایی جاذبه دارد و شیرین است، به نظر من از این باید استفاده کرد. لذا اگر در قصه، جاذبه‌ی جنسی هم نداشته باشد، خودش جاذبه دارد؛ به علاوه میشود آن جاذبه‌های جنسی را بی‌اشکال و بی‌دردسر، درونش آورد. یعنی آنجایی که یک دختر و پسری به هم محبت معصومانه‌ای دارند و این محبت هم بالاخره به ازدواج منتهی میشود هیچ اشکالی ندارد؛ حتی میتواند درس هم باشد، چون بالاخره محبت که هست. شما که نمیتوانید محبت را از دنیا ریشه کن کنید؛ بالاخره وجود دارد. این را میتوانید جهت بدهید. (در دیدار با مسؤولان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۷۶/۵/۱۸))

تلاش برای امنیت اخلاقی در محیط‌های آموزشی

محیط تحصیل باید سالم باشد، هم برای پسر و هم برای دختر. دانشگاه باید برای فرزندان مردم امنیت داشته باشد، چه دختر و چه پسر. کوچه و خیابان باید از لحاظ ناموسی و اخلاقی امنیت داشته باشد؛ چه برای دختران و

چه برای پسران - فرق نمی‌کند. در صورتی که این امنیت حاصل بشود، آن وقت در محیط امن، در کوچه و بازار امن، در دانشگاه امن، در دبیرستان امن که امنیت اخلاقی و فکری تأمین شده است - و مسؤولان و پدران و مادران باید آن را تأمین بکنند - دختر مسلمان، پسر مسلمان، مرد مسلمان، زن مسلمان میتوانند فعالیت خودشان را بکنند. (در اجتماع زنان خوزستان (۷۵/۱۲/۲۰))

اختلاط زن و مرد در محیطهای علمی و بیمارستانی

مسائل پزشکی و التقاء آن مسائل شرعی، مخصوصاً در زمینه ی اختلاف دو جنس زن و مرد بسیار مهم است. البته مسائل پزشکی والتقاء آن با مسائل شرعی، در چند زمینه مهم است. اهم آنها - تا آنجایی که بنده برخورد کردم - همین مسائل زن و مرد و اختلاف دو جنس است؛ ولی منحصر به اینها نیست. چیزهای دیگری هم هست - مثل مسأله ی سقط جنین و قطع اعضا، حذف اعضا و از این چیزها - که بایستی تکلیف شرعی آنها بطور دقیق روشن شود. آن چیزی که بیش از همه مبتلابه است، همین مسأله ی زن و مرد است - چه در بخشهای علمی و تحصیلی، و چه در بخشهای علمی و بیمارستانها و مطبها و اینها، واقعاً کار بزرگی است که شما برادران و خواهران شروع کردید. (در دیدار اعضای گروه انطباق پزشکی با موازین شرعی (۷۴/۸/۱۶))

مراجعه ی زنان به پزشک زن

بنا را بر این بگذارید که در نظام جمهوری اسلامی، در مرحله ی اول در هر بیماری اگر زنی خواست به پزشک زن مراجعه کند، برایش میسر باشد. در مرحله ی دوم کار را جوری کنید که اگر زنی خواست به پزشک مرد مراجعه کند، دچار مشکلات باشد. حالا نمیگوییم ممنوع باشد؛ نه، بالاخره کاری است مثل بقیه ی کارهای شرعی، انسانها آزادند که انجام بدهند. شما که دولت هستید، تربیت را جوری کنید که امر حلال را تسهیل کنید و امری را که حرام یا مکروه است یا در معرض حرمت و کراهت است، مشکل کنید. (همان)

رعایت اخلاق و رفتار دینی زن و مرد در پزشکی

اسلام میخواهد جلوی این را بگیرد. مبنای دانشگاه در گذشته، بر این بود که مرکزی برای پرورش و رواج فرهنگ غربی باشد؛ لذا آدم با دین هم که به دانشگاه میرفت، بی دین میشد! البته لازمه ی آن هم همین چیزها بود. خیلی روشن است که وقتی ما آن سیاست را قطع کردیم - یعنی مسأله ی عدم رعایت اخلاق و رفتار دینی در زمینه ی زن و مرد، در امر پزشکی را - چه در دوران آموزش و چه در مرحله ی عمل و اجرا - زائل کنیم و مبنای اسلامی بگذاریم، این یک کار خیلی طبیعی بوده و ما در واقع دیر شروع کردیم، حالا ایشان میفرمایند که من در سال ۶۷ گفتم؛ البته من بعد از ۶۷ هم تا حالا - این هفت، هشت سال - چند بار متوالیاً به وزارت بهداشت و درمان - به مسؤولین - سفارشهای متوالی کردم. آقایان پزشکان و متخصصین از اطراف بیایند، بنشینند و یک قدر متوسطی، یک حدّ ممکن را پیدا کنند. (همان)

توطئه‌ی سیاسی درگیر کردن زن و مرد به هم برای دوری از مسائل اصلی

مسئله‌ی زن در کشور ما و سیاستی که استعمارگرها در طول سالیان دراز توی این مملکت تعقیب کردند، یک مسئله‌ی صددرصد سیاسی بود. برای اروپاییها چه فرقی میکرد که زن ایرانی، به قول آنها آزاد باشد یا اسیر بماند؟ چقدر آنها به فکر آزادی ملتند؟ چقدر به فکر آزادی مردانند؟ چقدر دلشان برای مرد و زن اسیر دنیا میسوزد که به فکر - به خیال خودشان - آزادی زن ایرانی باشند که به نظر آنها اسیر بود؟ سیاستهایی که ملت‌های دنیا را به اسارت کشاندند، پدر همه‌ی انسانهایی را که میتوانستند در بیاورند در آوردند، چه کار داشتند که بیایند در ایران راجع به مسئله‌ی برداشتن حجاب زن و به خیال خودشان آزاد کردن زن بپردازند؟ مسئله این نبود، مسئله، مسئله‌ی سیاسی بود، صددرصد. کشاندن زن به سمت بی بندوباری دو فایده‌ی بزرگ برای استکبار جهانی و طراحان سیاسی دنیا دارد، یک فایده اینکه نسل زن را، جنس زن را، از آمادگی برای یک مقابله‌ی جدی و یک تحرک جدی در مسائل اساسی زندگی باز بدارند، نگذارند توی خانه، یک مادر خوب باشد، توی اجتماع یک مبارز خوب باشد، توی مراکز تحصیلی یک محصل خوب باشد، او را به خودآرایی و به خودپردازی سرگرم کنند، او را به مسائلی به نام مسائل زنانه مشغول کنند، او را به لباس، به مد، به معاشرت با مرد، به مسائل گوناگونی که از این همه ناشی میشود مشغول کنند. نه مادر خوبی میشود، نه معلم خوبی میشود، نه محصل خوبی میشود، نه محقق خوبی میشود، نه مبارزی میشود. یکی این، زن را از دست میگرفت، از بین میبرد، از صحنه خارج میکرد. فایده‌ی دوم برای آنها این بود که مردهای جامعه را با به میدان آوردن زن از اثر می انداخت. فضای جامعه را، یک فضای مسائل زن و مرد میخواستند بکنند و به میزان زیادی هم موفق شدند. شما ببینید در طول این سالیان دراز، چقدر ساعات و روزها و شبها و انرژی‌ها که صرف مسائل مربوط به روابط زن و مرد شد. روابط زن و مرد یک جمله‌ای است که تویش خیلی حرف هست. مسائل جنسی، مسائل مد، مسائل معاشرتهای گوناگون، دعوایها، تلاشهای فراوان، فسادهای اداری، فسادهای مراکز آموزشی، فسادهای مراکز کسب و کار، فسادهای داخل خانواده‌ها، ببینید چه کردند با این ملت و خیالشان راحت شد. (در دیدار با وزیر و گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلم (۶۳/۲/۱۲))

آلوده کردن زنان و مردان پس از شکست در توطئه‌های سیاسی و نظامی

استکبار جهانی پس از شکست در توطئه‌های سیاسی و نظامی خود، برای ضربه زدن به نهال جوان انقلاب و جلوگیری از عطرافشانی گل‌های زیبای آن در دیگر کشورهای اسلامی، به شیوه‌های فرهنگی روی آورد و به منظور آلوده کردن مردان و زنان به انحرافات اخلاقی، دامهایی گسترده است و این هوشمندی و هوشیاری و پیراستگی و عفاف و مراقبت و تقوای والایی را از مردم ما می‌طلبد. (پیام به سمینار کوثر در شیراز (۶۵/۱۱/۳۰))

تشدید جاذبه های جنسی؛ برّنده ترین حربه علیه ایران

هرگاه سلطه گران بخواهند یک ملّت را از آن جدّیت و عزم راسخش بیندازند. هرگاه بخواهند روح سلحشوری و شجاعت و مردانگی را و فداکاری و ایثار را از یک ملّتی بگیرند، یکی از برّنده ترین حربه ها علیه این ملّت، ایجاد و تشدید جاذبه های جنسی و کشاندن به سمت فحشا در این ملّت است. تجربه ای که در دنیا بارها و بارها تکرار شده. (در خطبه های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴))

تلاش رسانه های جهانی در ارائه ی شیوه ی نامناسب ارتباط دختر و پسر

دخترها و پسرها، زنها و مردها در معابر و خیابانها باید نوع پوشش و آرایششان جوری باشد که با عواطف مردم و مردم شهید داده معارضه نداشته باشد. وسایلی از سراسر جهان روی ملّتها کار میکنند؛ برای اینکه در نحوه ی پوشش و نحوه ی ارتباط زن و مرد، دختر و پسر، اخلاق و روشی را بر مردم تحمیل کنند که برای سرنوشت یک ملّت خطرناک است. (در خطبه های نماز جمعه ی تهران (۶۴/۱/۳۰))

کشاندن دخترها و پسرها به عشرتهای کاذب

اینی که بخواهند یک عده ای با فساد و تباهی و کشاندن دخترها و پسرها به عشرتهای کاذب و حیوانی و تشکیل جلسات مضرّ، انقلاب را خراب کنند، جمهوری را مورد فساد و تباهی قرار بدهند، این را ما قطعاً تحمل نخواهیم کرد؛ مردم ما تحمل نمیکند، نباید هم تحمل کنند. (در دیدار با خواهران برگزارکننده ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰))

سوء برداشت از حدود روابط زن و مرد

در جاهایی از دنیا این حدودی که ما معین کردیم مثل اینکه مرد و زن نامحرم باید تماس بدنی و جسمی نداشته باشند، نگاه شهوت آلود به یکدیگر نکنند، معاشرت بی قید و شرط با همدیگر نداشته باشند، در اتاق در بسته و خلوت تنها نمانند، و از این قبیل قیودی که ما قائل هستیم، در میان ملّتهای دیگر گاهی تعبیر سوء میشود و دشمنهای ما هم به این سوء برداشت و سوء تعبیر دامن میزنند. ما مثلاً در جایی و یا در مجمع رسمی با یک زن دست ندهیم، حمل بر اهانت به زن یا آن زن بخصوص میشود. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۷/۱۸))

آسانگیری نابجای غرب در معاشرت

مادر مجالس و محافلمان اگر با زنان مواجه شویم، حدودی را رعایت میکنیم. این یک ارزش است. درست نقطه ی مقابل آنچه که در دنیا ارزش است. در دنیا، در مواجهه با زنان، از جمله در دستگاه های دولتی، یک نوع آسانگیری هایی در باب معاشرت وجود دارد. البته در معاشرت با نامحرم. در معاشرت محرم، اتفاقاً، این آسانگیری ها نیست. یعنی در آنجا، شوهران به زنانشان، همان ظلم و جفای معروف همه ی مردهای عالم به زنانشان را تقریباً دارند؛

بیشتر هم دارند. آماری که در دنیا پخش می‌گردد و در روزنامه‌ها و مجلات دیده می‌شود، حاکی از مسائلی از قبیل زن آزاری یعنی زوجه آزاری؛ نه مطلق زن در غرب است. همانهایی که در مقابل زن بیگانه کرنش میکنند و تملق می‌گویند، با زن خودشان چنین رفتاری را ندارند؛ بلکه زن آزاری و تحقیر و تزییق دارند.

پس، ارزش رایج در دنیا عبارت است از اینکه در معاشرت با زن نامحرم و با غیرمحرّم خود، یک نوع گشایش و آسانگیری‌هایی دارند. ما، نه. ما در معاشرت با زن نامحرم، یک نوع سختگیری‌هایی داریم: دست نمیدهیم. شوخی و مزاح نمیکنیم. در افاق در بسته، دو به دو نمیمانیم. و از این قبیل... اینها را باید تبیین کنید. (در دیدار سفرا و کارداران وزارت امور خارجه (۷۲/۶/۴))

روابط روشن در روابط زن و مرد در ایران

ما در میان همه کشورهای دنیا تقریباً تنها ملّتی و تنها کشوری هستیم که برای روابط زن و مرد به طور عموم در صحنه‌ی جامعه و در معاشرتهای روزمره حدود و ضوابط مشخص و معینی را قائل هستیم. در کشورهای دیگر، چه آن‌ کشورهایی که در آنها به فساد جنسی دامن زده می‌شود و چه آن‌ کشورهایی که فساد جنسی به صورت یک سیاست دامن زده نمی‌شود، در هیچ یک از این کشورهایی که اشاره شد، برای حدود روابط معاشرتی زن و مرد یکی از مقررات و محدوده‌ی روشن و واضحی وضع نشده است. (در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران (۶۵/۷/۱۸))

حضور اجتماعی آری، اختلاط و امتزاج نه!

در کشورهای غیراسلامی، طبیعی است که زنها آن پوششی را که ما اعتقاد داریم باید زن داشته باشد ندارند؛ ولی ما به این اعتقاد که باید زنان در عین فعالیت‌های سازنده و بسیار مؤثر خودشان در همه‌ی شؤون جامعه از پوشش مناسبی برخوردار باشند، پایبندیم و اختلاط و امتزاج زن و مرد را به آن شکلی که امروز در اروپا و جوامع غربی معمول هست، قبول نداریم. (در مصاحبه‌ی مطبوعاتی رادیو تلویزیونی در زیمبابوه (۶۴/۱۱/۱))

حضور سازنده‌ی زن در جامعه بدون اختلاط با مردان

ما در زمینه‌ی پوشش خانمها نظر اصولی داریم و معتقدیم که زن میتواند نیمی از پیکر جامعه و نیمی از تلاش و حرکت انقلابی هر جامعه‌ای را تشکیل دهد و در کشور خود ما همین واقعیت بوده و هست. چنانکه اگر امروز کسی به کشور ما بیاید، حضور زنان را در همه‌ی فعالیت‌های عظیم عمومی و انقلابی کشورمان مشاهده می‌کند و لذا ما معتقدیم زن میتواند فعال باشد و در جامعه حضور سازنده داشته باشد و به این اصل پایبند هستیم. منتها، ما با پوششی که تمدن غربی روی انگیزه‌های نادرست بر زنان تحمیل کرده است، مخالفیم. (همان)

مرزشکنی در روابط زن و مرد و هتک حرمت انسانی زن

زن امروز ایران، در صحنه‌ی علم و سیاست و هنر و در گونه‌گون فعالیت‌های اجتماعی، از گذشته بسی فعالتر و میداندارتر است؛ اما اینها برای ذهن و بینش غربی و نیز رسم و آئینی که دستهای صهیونیسم و استعمار از آن

ساخته، در مرتبه ی دوم است. در مرتبه ی اول، آن چیزی مهم است که ایران اسلامی آن را قاطعانه رد می‌کند؛ یعنی مرزشکنی در روابط زن و مرد و هتک حرمت انسانی زن و تبدیل آن به وسیله ای برای التذاذ یا دستگاہی برای مصرف مصنوعات پر زرق و برق (پیام به سمینار بررسی شخصیت زن از دیدگاه امام خمینی (ره) (۶۸/۸/۳)).

اختلاط زن و مرد؛ پایین آورنده ی شأن زن

نظرمان این است که بایستی زن پوشیده باشد و امتزاج و اختلاط محیط زن و مرد را رد میکنیم سرافکننده نیستیم، ما طلبکاریم، این دنیا است، این فرهنگ غربی است که باید سرافکننده باشد به خاطر اینکه شأن زن را پایین آورده و این اختلاط و امتزاج را به وجود آورده و زن را سرگرم کرده و مرد را هم سرگرم کرده. (در دیدار با عده ای از پرستاران به مناسبت روز پرستار (۶۵/۱۰/۱۵))

جهان بینی های مختلف، علت تفاوت دیدگاه در روابط زن و مرد

دیدگاه غربیها نسبت به روابط زن و مرد عمدتاً ناظر به روابط و علاقات و نوع معاشرت زن و مرد است؛ با آن دید اسلامی که از جهانبینی اسلام سرچشمه میگیرد، متفاوت است و جهانبینی آنها از مسائل انسان سرچشمه میگیرد. البته چیز رو بنایی است، لیکن به چیزهای اصلی منتهی میشود؛ و آن دید اسلامی در زمینه ی مسائل حجاب است که خیلی دید خوب و روشنی است. (در پرسش و پاسخ صمیمانه ی جمعی از زنان ایرانی و خارجی (۷۷/۷/۱۸))

محدودیت اسلام برای معاشرت زن و مرد

از نظر غرب و فرهنگ غربی یکی از ارزشهایی که برای زن متصور است این است که با وجود خود و با شخصیت خود وسایل التذاذ و بهره مندی دیگران را فراهم آورد. لذا وقتی ما بر اساس فرهنگ اسلامی اعلام میکنیم که اسلام برای معاشرت زن و مرد محدودیتی قائل شده و معاشرت بی قیدوشرط زن و مرد را جایز ندانسته، ما را متهم میکنند که شما به زن اهانت میکنید. در حالی که اهانت آن چیزی است که در فرهنگ غرب نسبت به شخصیت زن دیده میشود. (در کنگره ی جهانی زن (۶۶/۱۱/۱۷))

تبرج و رابطه ی بی قید و شرط؛ سم مهلک برای بنای خانواده

در اسلام، تبرج ممنوع است. تبرج، یعنی همان خودنمایی زنان در مقابل مردان، برای جذب و فتنه انگیزی. این، یک نوع فتنه است و خیلی اشکالات دارد. اشکالش فقط این نیست که این دختر جوان، یا این پسر جوان به گناه می افتند - این اولیش است؛ شاید بتوانم بگویم کوچکترینش است - دنباله اش به خانواده ها میرسد. اساساً آنگونه رابطه ی بی قیدوشرط و بی قیدوبند، برای بنای خانواده سم مهلک است؛ چون خانواده با عشق زنده است. اصلاً بنای خانواده با عشق است. اگر این عشق - عشق به زیبایی، عشق به جنس مخالف - در صد جای دیگر تأمین شد، دیگر آن پشتوانه ی قوی ای که استحکام خانواده باید داشته باشد، از بین خواهد رفت و خانواده ها متزلزل

میشود و به همین وضعی درمی‌آید که امروز متأسفانه در کشورهای غربی هست؛ بخصوص در کشورهای اروپای شمالی و امریکا.

اخیراً امریکاییان بشدت دچار این مشکلند. خانواده‌ها متلاشی میشوند و این مصیبت بزرگی شده است. این مصیبت هم در درجه ی اول، ضررش به خود خانمها برمیگردد. البته مردان هم بسیار سختی‌ها میکشند؛ اما بیشتر به زنان میرسد؛ بعد هم به آن نسلی که متولد میشود. این نسل بزهکار و تبهکار موجود دنیا و امریکا را میبینید؟ اینها همه اش از آنجا شروع میشود؛ یعنی مقدمه و کلید شری است که دنبالش همینطور پی در پی شرور می‌آید! در دیدار جمعی از جوانان به مناسبت هفته ی جوان (۷۷/۲/۷)

اختلاط زن و مرد؛ عامل تزلزل خانواده

آن آقایی که با زنان نامحرم سروکار دارد، دو جا برای او امکان اشباع غرایزش در سطوح مختلف وجود دارد، این دیگر به زن خودش آنجور پایبند نیست. مثل مردی که به هیچ زنی نگاه نمی‌کند نیست. اینکه میگویند زن باید خودش را در محیطهای اجتماعی با نامحرم مخلوط نکند، برای این است که این زن، دلبستگی اش به مرد خودش باشد و الا اگر زن کارش به جایی رسید که مرد خودش برایش عادی شد، مثل وضعیتی که الان در جوامع غربی میبینید که اصلاً این مرد برای زن اهمیتی ندارد، می‌گوید حالا شد، شد، نشد هم نشد. می‌گوید طلاق میگیریم، تمام میکنیم تو برو دنبال کارت، من هم میروم دنبال کارم. این بد است. بعضی از خانمها امروز تلاش میکنند که وضع زنان را اینجوری کنند. این به ضرر زن‌هاست، به نفع آنها نیست؛ چون این، بنیان خانواده را متلاشی می‌کند (در خطبه ی عقد ۷۷/۱/۱۹).

عدم تفاوت مرد و زن غربی در روابط؛ ظاهری جذّاب، باطنی منفی

غربی‌ها یک چیزی دارند - که البته آن هم در جای خودش، با مذاقه و تأمل، معلوم میشود که چیز مثبتی نیست؛ لیکن حالا در جاهایی یک مقدار تظاهر به این میشود که گویا این ستم وجود ندارد - و آن این است که غربی‌ها رفتار و برخورد مرد و زن را مثل برخورد زن و زن، یا مرد و مرد، قرار میدهند، یعنی این دو جنس برای آنها تفاوتی ندارند! در کوچه، در بازار، در خانه، در برخورد و معاشرت و رفاقت، اینگونه است. البته ظاهراً این چیز جذّابی به نظر میرسد؛ اما وقتی به باطن قضیه برسیم، بسیار چیز منفی و درستی است که اسلام این را برداشته است. اسلام بین مرد و زن، یک حجاب گذاشته است که در معاشرت‌ها، مرد و زن باید حدودی را رعایت بکنند. بنابراین، این ستمی که از آن صحبت میکنیم، مخصوص جامعه ی ایرانی نیست، مخصوص گذشته هم نیست؛ از گذشته‌های دور تا امروز، در ایران و در همه جای دنیا وجود داشته است؛ امروز هم در همه جای دنیا هست و در کشورهای غربی، به خصوص در امریکا و بعضی کشورهای اروپایی، آزار زنان، با استفاده‌های ظالمانه از زنان و شکنجه‌های زنان، بمراتب شدیدتر است که آمارهای زیادی دارد - البته من این آمارها را در مطبوعات غربی و امریکایی مشاهده

کرده ام؛ نه اینکه بخواهیم از زبان دشمنان و مخالفین آنها نقل کنیم. چیزی است که خود آنها گفته اند - باید با این مقابله کرد. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۵/۸/۱۴))

اصل حریم جنسی در تفکر اسلامی

مسأله ی حریم جنسی برای ما یک اصل است. این، حقیقتاً یک اصل است. ما به این معنا اعتقاد داریم؛ اگر چه یکی از فروع دین است. حجاب، جزو فروع دین است. حرمت آمیزش جنسی حرام، جزو فروع دین است. اما نفس مقوله ی حریم جنسی، یعنی بین دو جنس حریمی وجود داشتن، یک اصل است. صحبت چادر سیاه نیست؛ صحبت روگیری نیست؛ صحبت اینکه حریم باید چطور باشد، نیست. ممکن است این مقوله، در زمانهای مختلف و به مناسبتهای مختلف و در جاهای مختلف، شکلهای مختلفی پیدا کند. اما نفس این حریم، یکی از اصول تفکر اسلامی ماست. اسلام، زن را دارای آنچنان عزت و غروری میطلبد که اصلاً مبالات این را نداشته باشد که آیا مردی به او نگاه می کند یا نمی کند. توجه میکنید؟ یعنی زن باید آنچنان غرور و آنچنان عزتی داشته باشد که اصلاً اعتنا نکند به اینکه مردی به او نگاه می کند یا نمی کند. این کجا و اینکه زن، لباسش، آرایشش، حرف زدنش و راه رفتنش را چطور انتخاب کند که مردم به او نگاه کنند کجا؟! شما ببینید بین اینها چقدر فاصله است (در دیدار وزیر و مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۷۱/۹/۴))!

توبیخ شدید درباره ی شایعه ی رابطه ی زن و مرد مسلمان

در روایات داریم که وقتی حاکمیت با شرّ و فساد است، به هر چیزی سوءظن داشته باشید؛ اما وقتی حاکمیت با خیر و صلاح در جامعه است، سوءظننها را رها کنید، به یکدیگر حسن ظن داشته باشید، حرفهای هم را با چشم قبول بنگرید و گوش کنید، بدیههای یکدیگر را نبینید و خوبیهای هم را مشاهده کنید.

در این ردیف، آن خاطره و حادثه ای که خیلی مهم است و من بارها آن را در ذهن خود مرور کردم و به آیات این حادثه در قرآن مراجعه کردم، حادثه ی «افک» است حادثه ی «افک» به طور خلاصه این است که یکی از همسران پیامبر در یکی از جنگها از قافله عقب افتاده بود. پیامبر آن همسرشان را به میدان جنگ برده بودند. وقتی که برمیگشتند و می آمدند او را ندیدند. حالا به هر جهتی یا آن مخدره خواب مانده بود و یا به دنبال حاجتی رفته بود. مسلمانها آمدند؛ یک وقت دیدند که همسر پیامبر در میان آنها نیست. مردی از مسلمانها پیدا شد و همسر پیامبر را به مدینه آورد. آیه در بردارنده یک دستور اخلاقی اجتماعی بسیار مهم است.

بعد از آنکه این مخدره به مدینه برگشت، بعضی از افراد هرزه گو و یاوه گو، زمزمه ای را میان مردم انداختند که این خانم کجا بود و چرا عقب ماند و این شخصی که او را آورد چه کسی بود؟! بدون اینکه تصریح کنند و تهمت مشخصی را متوجه بکنند، زمزمه و شایعه ای را در میان مردم پخش کردند. مسأله این نیست که آن مخدره، زن پیامبر است و باید او را احترام کرد؛ در آیات قرآن، مسأله چیز دیگری است. آیات سوره ی نور درباره ی «افک» -

یعنی همین سخن دروغی که منافقان و بدخواهان و افراد ناسالم در جامعه پخش و شایع میکردند - شدت حساسیت نشان می‌دهد و چند آیه پی در پی، با لحن بسیار تندی خطاب به مسلمانها ذکر میشود که چرا وقتی شما این شایعه را شنیدید، نسبت به گوینده ی آن شدت عمل به خرج ندادید - مستفاد از آیات این است - و چرا این شایعه را قطعاً رد نکردید. در این آیه، دو جا جمله با «لولا» شروع میشود. اهل ادبیات عرب توجه دارند که «لولا» ی تحذیریه وقتی به کار میرود که انسان میخواهد با کمال شدت و توبیخ کامل، به مخاطب خود بگوید: چرا این کار را نکردید؟ «لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَ قَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ» (نور ۱۲) چرا وقتی که شما مسلمانها (مؤمنین و مؤمنات) این شایعه را شنیدید، به یکدیگر حسن ظن نشان ندادید و به طور قاطع نگفتید که این دروغ است؟ یک جای دیگر میفرماید: «وَلَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ» (نور ۱۶) چرا وقتی که این شایعه را شنیدید، نگفتید که ما حق نداریم این شایعه را تکرار کنیم؟ این، یک بهتان بزرگ است.

بعد در آخر این آیات هم میفرماید: «يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ» (نور ۱۷). یعنی خدا به شما موعظه و نصیحت می‌کند که هرگز دیگر گرد چنین شایعه هایی نگردید و دیگر چنین حادثه ای میان جامعه ی اسلامی به وجود نیاید؛ اگر مؤمن هستید. یعنی شرط ایمان این است. همانطور که اشاره کردم، مسأله این نیست که این شخص، همسر پیامبر بود. اگر همسر پیامبر هم نبود، همین عتاب و خطاب و همین تکلیف برای مؤمنین وجود داشت. (خطبه نماز جمعه ۱۳۶۸)

فصل سوم: حجاب و پوشش

برخورد حکیمانه ی اسلام با مسأله ی حجاب

اسلام مسأله ی حجاب را بسیار حکیمانه بررسی کرده است. حجاب در قلمرو زندگی خصوصی زن و مرد مطرح است و در این میان چادر، حجاب برتر محسوب میشود؛ اما در عین حال، متعین هم نیست. شرع مقدس اسلام، برای حجاب حدی را معین کرده است که نباید از آن تخطی شود و افراط و تفریط هم لازم نیست. (در دیدار با جمعی از بانوان مسؤول و متخصص و هنرمند کشور (۷۴/۸/۲۲))

حجاب زن؛ تکریم زن

حجاب، تکریم آن کسی است که در حجاب است. حجاب زن، تکریم زن است. در بیشتر کشورها -حالا من «بیشتر» که میگویم، چون همه را اطلاع ندارم - در گذشته، در قدیم، در همین اروپا تا دویست، سیصد سال پیش زنهای اعیان و اشراف حجابی روی صورتشان می انداختند؛ در بعضی از فیلمهای قدیمی شاید دیده باشید. یک حجاب می انداختند که چشمها به روی آنها نیفتد. این، تکریم است. در ایران باستانی زنهای اعیان و اشراف و رؤسا همه باحجاب بودند؛ زنهای افراد پایین و طبقات پست، نه، بی حجاب هم می آمدند؛ مانعی هم نبود. اسلام آمد این تبعیض را گذاشت کنار، گفت نخیر، زن باید باحجاب باشد؛ یعنی این تکریم مال همه ی زنان است. این است نظر اسلام. (در دانشجویان دانشگاه های استان یزد (۸۶/۱۰/۱۳))

حجاب؛ مسأله ی ارزشی و عامل صعود به مراتب معنوی

باید مسائل ارزشی اسلام در جامعه ی ما احیا بشود؛ مثلاً مسأله ی حجاب، یک مسأله ی ارزشی است. مسأله ی حجاب، مسأله ای است که اگرچه مقدمه ای است برای چیزهای بالاتر، اما خود، یک مسأله ی ارزشی است. ما که روی حجاب اینقدر مقیدیم، به خاطر این است که حفظ حجاب به زن کمک می کند تا بتواند به آن رتبه ی معنوی عالی خود برسد و دچار آن لغزشگاه های بسیار لغزنده ای که سر راهش قرار داده اند، نشود. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۴))

حجاب؛ امنیت بخش زن و مرد

حجاب، یکی از وسایل امنیت است. با حجاب زن مسلمان، هم خود زن مسلمان امنیت پیدا می کند و هم مردان مسلمان امنیت پیدا میکنند. آنجایی که حجاب را از زنان دور میکنند، آنجایی که زن را به عریانی و برهنگی نزدیک میکنند، در درجه ی اول امنیت از خود زن و در درجه ی بعد از مردان و جوانان گرفته خواهد شد. برای اینکه محیط سالم و دارای امنیت باشد، زن بتواند کار خود را در جامعه انجام بدهد، مرد هم بتواند مسؤولیتهای خود را

انجام بدهد، اسلام حجاب را معین کرده است که این حجاب، یکی از آن احکام برجسته ی اسلام است. (در اجتماع زنان خوزستان (۷۵/۱۲/۲۰))

حفظ خطّ اسلام و عفاف با حفظ حجاب

حفظ حجاب و حفظ عفت، حفظ خطّ اسلام و ایمان مردم ماست که همانطور که واجبات و محرّمات الهی را رعایت میکنند، حجاب را نیز مراعات میکنند. (در دیدار گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلّم (۶۳/۲/۱۲))

حجاب اسلامی وسیله ی حفظ و سیانت عفاف انسانی است. شخصیت انقلابی زن مسلمان به او اجازه نمی‌دهد که از راه نشان دادن پیکر برهنه ی خود، از راه در معرض گذاشتن و به نمایش نهادن زیور و زینت و آرایش خود، خود را نشان دهد. (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

حفظ حجاب؛ وظیفه، افتخار و شخصیت زن

این زندگی میگذرد؛ لذّات و سختی هایش همه به طرفه العینی میگذرد. شما در دوره ی جوانی، این حرف را درست نمیفهمید. انسان در دوران جوانی خیال می‌کند دنیا ثابت است، ساکن است، همیشه همین جور است؛ به سن ما که رسیدید، یک نگاه میکنید، میبینید دنیا عجب سریع میگذرد؛ چشم به هم میزنید، گذشته. خب، آن طرف: «إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْآخِيَانُ» (عنکبوت ۶۴) زندگی و حیات، آنجاست «ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ» (شوری ۲۳) بشارت های الهی آنجاست. هم برای آنجا، هم برای حفظ عزّت کشور و پیشرفت کشور، وضع حجاب را، وضع عفاف را، وضع تقیّدات و پایبندی را خانمها باید مراقبت کنند؛ این وظیفه است. خودنمایی و جلوه فروشی، یک لحظه است و آثار سوء آن برای کشور، برای جامعه، برای اخلاق، حتی برای سیاست، آثار مخربّ و ماندگار است؛ درحالی که ملاحظه ی عفاف، ملاحظه ی حدود شرعی در رفتار و حرکات بانوان، اگر چنانچه سختی ای داشته باشد، سختی کوتاهی است، اما آثارش، آثار عمیق و ماندگاری است. خود خانمها خیلی باید مراقبت کنند مسأله حجاب را، مسأله ی عفاف را؛ وظیفه ی آنهاست، افتخار آنهاست، شخصیت آنهاست. (در دیدار جمعی از مداحان سراسر کشور (۹۱/۲/۲۳))

نقش حجاب در حفظ کرامت زن

در جامعه ی اسلامی، زن مسلمان دارای حرمت و شخصیتی ویژه است که حجاب و پوشش زن مظهر حرمت و شخصیت وی به شمار میرود. حجاب نشانه ی تکریم زن است و اسلام، حرمت و تکریم را برای تمام زنانی که در ورای حجاب قرار میگیرند قائل می‌شود. (در دیدار عمومی خواهران در هفته ی زن (۷۲/۹/۱۷))

حجاب؛ یعنی پوشش سالم برای حفظ زن

حجاب برای زن به معنای ذلّت زن نیست، بلکه به معنای عصمت و حفظ زن است و نه فقط عصمت و حفظ زن، بلکه عصمت و حفاظت زن و مرد هر دو.

حجاب به معنای چادر نیست؛ اما چادر در نزد ما ایرانی ها که زنده‌ای ما از قدیم داشتند، بهترین نوع حجاب است. بدون چادر هم حجاب ممکن است. حجاب به معنای پوشیدن سالم، نه پوشیدنی که از نپوشیدن بدتر است. به تعبیر روایات پوشیده‌ی عریان که در عین پوشیدگی مثل انسان برهنه و عریان است، آن پوشیدن به درد نمی‌خورد، حجاب نیست، پوشیدن سالم که سر و مو و گردن و بدن و تمام سر تا پای بدن زن را پوشانده باشد، البته صورت و دو دست را بسیاری فقها مستثنا میدانند و برخی مستثنا نمیدانند و آنهایی هم که مستثنا میدانند، البته در مواردی که صورت بدون آرایش و ساده باشد؛ این هم معنای حجاب. البته زنده‌ای ایرانی روش چادر را پیدا کرده‌اند که بسیار هم روش خوبی است و هم زیباست و منافعی با زیبایی زن نیست و هم حجاب حفاظ کامل است. به هر حال حجاب را چه به شکل ایرانی، چه به شکل عربی، چه به شکل کشورهای دیگر که در هر یک از کشورهای اسلامی زنها یکجور حجاب خود را حفظ میکنند، هرجوری که حجاب حفظ بشود، این نظر اسلام تأمین شده است، این یکی از پیشگیریهای اسلام است. (در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۷))

حجاب در هر شکلی؛ عامل شخصیت زن

شخصیت زن به حجاب است، این حجاب به هر شکلی که تأمین بشود خوب است، یکجورش چادر است، یکجورش لباس زنهای شامی است، دیدید؟ چادر که نیست یک چیز نصف کاره است. یکجورش همان «وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ» (نور ۳۱) است که در قرآن است و لباس عربهای آن زمان بود. یعنی یک چارقدهایی میندند که دامنه اش می‌آید تا پشت کمرشان و تا نیم تنه شان را تقریباً می‌گیرد؛ این هم یکجورش است. یکجورش عباست، مثل زنهای عرب که عبا سرشان میکنند. یکجورش این است که یک چارقدی ببندند سرشان، یک روسری‌ای، که یک مختصری از صورتشان، یک گرده‌ی محدودی از صورت، نه اینکه حالا همه‌ی نمیدانم زیر چانه و همه را هم بدهند بیرون، یک دوره‌ای که پیدا باشد، یک لباس گشادی هم نشان کنند، این هم یکجورش است؛ البته به نظر من توی همه‌ی اینها و بین آن چیزهایی که معمول هست آنی که بیشتر از همه حجاب را تأمین می‌کند چادر است، این است. اما این معنایش این نیست که اگر چادر نشد، حجاب نیست. پس من به مسأله‌ی حجاب تکیه میکنم.

اما اینجور نیست که من معتقد باشم شخصیت زن به چادر است، نه جانم، به نظر ما شخصیت زن به حجاب است، منتها چادر توی انواع حجابهایی که در ایران معمول است انصافاً بهترین نوعش است، یک حجاب کاملی است، اما همین چادر هم بعضی‌ها سرشان میکنند و در حقیقت بی‌حجابند. درست است یا نه؟ چادرهای نازک، تا اینجا می‌گذارد سرش، صورتش را هم آرایش می‌کند، چادر را گاهی به خودش می‌پیچد. این چه جور حجابی است؟ حجاب شد این؟ پس شما بروید روی حساب چادر که آنجوری هم تویش هست، بروید روی حساب حجاب. زن باید پوشیده باشد. (در پاسخ به سؤالات (۶۰/۳/۲))

حجاب؛ تضمین کننده ی عفاف

همیشه ما در طول زمان هر وقت گفتیم حجاب و عفت، عده ای گفتند آقا حجاب به عفت چه کار دارد، خلیهها حجاب دارند، عفت ندارند خیلی هم عفت دارند، حجاب ندارند. در طول زمان هر وقت ما این حرف را میگفتیم تا حالا بعضی این را میگویند؛ درحالی که این حرف درستی نیست. عفت یک چیز است، حجاب یک چیز دیگر. اما عفت آن چیز غیرقابل دسترسی و غیرقابل تأثیرپذیری و آن صخره ی آسیب ناپذیر در انسان نیست؛ مثل همه خلقیات و خصلتهای انسانی در معرض تهاجم قرار میگیرد. یکی از چیزهایی که میتواند آن را از تهاجم به دور بدارد و عفاف زن و طهارت او و تقوای او و حالت پرهیز و عصمت را در او نگه دارد، نداشتن معاشرت نامناسب در محیط زندگی و محیط کار و محیط جامعه است. معاشرت نامناسب یعنی معاشرتی که در او جهات فرهنگی و اخلاقی خاص رعایت نشده باشد. آن چیزی که میتواند به این نگهداری و مصون سازی و جداسازی کمک کند، حجاب است. بهترین چیز حجاب است؛ حجاب از طرف زن و حجاب از طرف مرد. حجاب مرد هم نگاه نکردن است، حجاب یعنی مانع یعنی فاصل در زن. (در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰))

حجاب؛ عامل احترام به زن و مظهر تقوا

هر کدام در هر جا که هستند، با پاکی و پارسایی و دینداری و تقوا، این نیروی عظیم جوانی را به کار بگیرند. البته گاهی اوقات هست که تقوا اقتضایی دارد. مثلاً فرض بفرمایید ما در مورد خانمها، حجاب و آن حفاظ زنانه را - که در واقع احترام به زن است - مظهر تقوا میدانیم. البته من الان لازم نمیدانم که درباره ی مسأله ی حجاب صحبت کنم؛ چون شما همه تان باحجابید و اهل حجابید و معتقد به حجابید. حجاب چیز خوبی است؛ حالا چگونه این حجاب را تأمین بکنند، البته ممکن است که سلیق و نظرها مختلف باشد. (در دیدار با جوانان (۷۷/۱۱/۱۳))

سنگین شدن کفّه ی آبرو و احترام زن بوسیله ی حجاب

حجاب مایه ی تشخص و آزادی زن است؛ برخلاف تبلیغات ابلهانه و ظاهر بینانه ی مادّیگرایان، مایه ی اسارت زن نیست. زن با برداشتن حجابهای خود، با عریان کردن آن چیزی که خدای متعال و طبیعت پنهان بودن آن را از او خواسته، خودش را کوچک می کند، خودش را سبک می کند، خودش را کم ارزش می کند. حجاب وقار است، متانت است، ارزشگذاری زن است، سنگین شدن کفّه ی آبرو و احترام اوست؛ این را باید خیلی قدر دانست و از اسلام باید به خاطر مسأله ی حجاب تشکر کرد؛ این جزو نعمتهای الهی است. (در دیدار جمعی از مداحان سراسر کشور ۱۳۹۱)

حریم داری و عفاف؛ سپر خانواده

مسأله ی محرم و نامحرم و حجاب و نگاه کردن و معاشرتهای ناسالم و مضر، این چیزهایی که در اسلام اینقدر تأکید شده و در بعضی از کشورها و جاهایی که از اسلام دورند، اینها رعایت نمیشود، اینها اگر چه یک محدودیتی

برای زن و مرد به وجود می‌آورد، اما اینها را شارع مقدّس برای حفظ خانواده، برای ماندگار شدن این بنای مهمّ تحکیم و تشریح کرده است که اگر در همین چیزها هر انسانی تدبیر کند و تأمل بکند، حکمت‌های بسیار بزرگی را خواهد دید. (در خطبه ی عقد (۷۷/۱۲/۱۱))

استحکام بنیان خانواده در پرتو حجاب

اینکه شما میبینید در اسلام محرم و نامحرم و جدایی زن و مرد و اینها مطرح است، اینها مسائل ارتجاعی نیست. اینها جزو دقیقترین مسائل انسانی و بشری است. یکی از مهمترین آن، این است که بنیان خانواده مستحکم میماند. چون زن و شوهر به هم احساس وفاداری میکنند، در موضع حسادت قرار نمیگیرند، این خیلی مسأله ی مهمّی است. (در خطبه ی عقد (۷۹/۱۰/۱۵))

حجاب؛ عامل تمرکز محبّت زن و مرد در خانواده

این حجابی که اسلام درست کرده است، این نگاهی که اسلام منع کرده است، این معاشرتی که اسلام ممنوع قرار داده است، برای این است که شما دل‌هایتان و محبّتهایتان روی یک نقطه متمرکز شود. هم شما خانمها و هم شما آقایان. (در خطبه ی عقد (۷۹/۳/۳۰))

دین؛ عامل استحکام و رفع بلایای خانواده

اینکه شما میبینید در اسلام، حجاب و روگیری و عدم معاشرت زن و مرد و این چیزها هست، و یک عدّه آدم کوتاه بین و کوتاه نظر خیال میکنند اینها یک حرفهای قشری است، نه! اینها عمیق است. این، برای این است که خانواده ها و دل‌های زوجین، در جای خود بماند، این خانواده مستقر بماند. این برای اینهاست. محرم است، نامحرم است، نگاه نکن، معاشرت نکن، دست نده، نخند، جلوه گری نکن، جلوی دیگران آرایش نکن. این حرفهایی که اسلام میزند، دین می‌گوید، فقه به ما می‌گوید، این برای این است که اگر اینها را رعایت کردید، این خانواده کوچک شما، این کانون کوچکی که حالا به وجود آمده است، مستحکم خواهد ماند و از آن بلایا فارغ خواهد شد. زن و مرد احساس میکنند که سر و کارشان با یکدیگر است، با این خانواده است. زن احساس نمی‌کند که خانه برای او یک وسیله ی دست و پا گیر است. یا مرد احساس نمی‌کند که خانه و زن برای او یک وسیله ی مزاحم است. (در خطبه ی عقد (۷۹/۱۲/۱۵))

حجاب و عفاف مردان

من میخواهم تشکر کنم از خواهران عزیزی که سعی میکردند در طول این مدّت در تابستان حجاب اسلامی و پوشش متناسب را رعایت کنند و بسیاری از خواهران ما این کوشش را کردند، درود بر آنها! میگویند تو به ما گفتی، ما هم گوش کردیم. اما برادران با یقه های باز، با پیراهنهای آستین کوتاه، با وضع نامناسب توی خیابانها حتی در

نماز جمعه شرکت میکنند. من می‌خواهم توصیه کنم، حتماً این نکته را به خاطر داشته باشید، حجاب برای خواهرها به آن شکل و برای برادرها نیز به این شکل هست.

حجاب و حفظ عفاف مخصوص خواهران نیست. ای برادران مسلمان! و ای برادران جوان! شما هم مراعات عفاف و حجاب اسلامی را بکنید، شما هم با لباس شایسته در محیط کار و در محیط جامعه ی ظاهر بشوید. (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

حجاب؛ عامل پیشگیری از فساد

مسأله ی حجاب یا نگاه به نامحرم که در اسلام این همه در موردش تکیه شده - روایات و آیات قرآن و بحثهای گوناگون درباره ی آن هست - در حقیقت یک مقدمه است برای اینکه از رشد سلول خطرناکی که به غده ی مهلکی بدل خواهد شد، در جامعه جلوگیری کند و از یک بیماری و بلای کشنده و نابودکننده در جامعه پیشگیری کند و آن بلا عبارت است از فساد، فحشا و بی بندوباری جنسی. (در خطبه های نماز جمعه ی تهران (۶۵/۷/۱۸))

حجاب؛ سدّی برای بلای وارداتی التذاذ جنسی مرد از زن

در آن بخش دوم (گفتمان غربی در مورد زن اجزاء گوناگونی دارد، لکن دو جزء در آن برجسته است: یکی مردواره کردن زن... یک بخش دیگر هم زن را وسیله ی راحتی برای التذاذ جنسی مرد قرار دادن) که زن را وسیله ای برای التذاذ جنسی مرد قرار می‌دهد - نه التذاذ معنوی و روحی، نه التذاذ علمی؛ ممکن است دو نفر بنشینند، یکی لذت ببرد از خوش صحبتی یکی، از معلومات کسی؛ نخیر، این مطرح نیست - برای اینکه مرد به راحتی بتواند التذاذ ببرد از مسائل جنسی زن، این مثل یک سیلی وارد کشورهای بی دفاع و بی حفاظ اسلامی شد از طرف غرب؛ کشور ما هم همین جور. خوشبختانه انقلاب آمد، جلوی این تا یک حدود زیادی گرفته شد و بایست جلوی این سد بشود؛ این خطر بزرگی است؛ بلای عظیمی است. مسأله ی حجاب یکی از مقدمات این کار است، مسأله ی پوشش و لباس همین جور، مسأله ی معاشرت زن و مرد و حدود معاشرت، یکی از مقدمات این است که این بلای بزرگ که هم بلایی برای زن است و هم بلایی برای مرد است - و البته شامل تحقیر زن هم هست، بدون اینکه ملتفت بشوند - سد بشود. امروز در دنیا عمداً به این مسأله دامن زده میشود (در دیدار جمعی از بانوان فرهیخته ی حوزوی و دانشگاهی (۹۲/۲/۲۱)).

حجاب؛ مانع اختلاط بی قید و شرط، نه مانع رشد و تعالی

مسأله ی حجاب، به معنای منزوی کردن زن نیست. اگر کسی چنین برداشتی از حجاب داشته باشد، برداشتش کاملاً غلط و انحرافی است. مسأله ی حجاب به معنای جلوگیری از اختلاط و آمیزش بی قید و شرط زن و مرد در جامعه است. این اختلاط، هم به ضرر جامعه و هم به ضرر زن و مرد، بخصوص به ضرر زن است. حجاب، به هیچ وجه مزاحم و مانع فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی نیست؛ و دلیل عینی اش هم شما هستید. شاید عده ای

تعجب میکردند و هنوز هم تعجب کنند که خانمی در سطح بالای علمی در هر رشته ای وجود داشته باشد که خودش را با تعالیم اسلامی و از جمله با مسأله ی حجاب منطبق کند. این، برای بعضی باور نکردنی بود و نمیتوانستند تصوّرش را بکنند. (در دیدار با گروهی از زنان پزشک سراسر کشور (۶۸/۱۰/۲۶))

چادر؛ بهترین شکل حجاب

ما معتقدیم که چادر، بهتر از اشکال دیگر حجاب است؛ یعنی حجاب را چادر بهتر حفظ می کند. این اعتقاد من است. این یک نظر است. ممکن است کسی نظر دیگری داشته باشد. دعوایی هم با آن نظر مخالف نداریم. (در دیدار وزیر و مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۷۱/۹/۴))

چادر؛ مظهر حجاب

در سراسر کارهایی که در دوران رژیم گذشته انجام میگرفت بر روی چادر زنها یک حساسیت بخصوصی مشاهده میشود و علت همین است که عرض کردم؛ مظهر حجاب زن، چادر است. نه اینکه چادر تنها شکل تأمین حجاب باشد، اما بهترین شکل تأمین حجاب زنان چادر است و خود مسأله ی حجاب و لزوم حجاب و از آن طرف ممنوعیت نظربازی شهوترانانه ی مردها یک سد و خاکریز عمده ای در مقابل سیل فساد و فحشا است. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

چادر؛ نشانه ی ملی

به نظر ما، بحثهایی که در باب پوشش زن می شود، بحثهای خوبی است که انجام میگیرد؛ منتها باید توجه کنید که هیچ بحثی در این زمینه های مربوط به پوشش زن، از هجوم تبلیغاتی غرب متأثر نباشد؛ اگر متأثر از آن شد، خراب خواهد شد. مثلاً بیاییم با خودمان فکر کنیم که حجاب داشته باشیم، اما چادر نباشد؛ این فکر غلطی است. نه اینکه من بخواهم بگویم چادر، نوع منحصر است؛ نه، من میگویم چادر بهترین نوع حجاب است، یک نشانه ی ملی ماست، هیچ اشکالی هم ندارد، هیچ منافاتی با هیچ نوع تحرکی هم در زن ندارد. اگر واقعاً بنای تحرک و کار اجتماعی و کار سیاسی و کار فکری باشد، لباس رسمی زن میتواند چادر باشد و - همانطور که عرض کردم - چادر بهترین نوع حجاب است. البته میتوان محجبه بود و چادر هم نداشت، منتها همینجا هم بایستی آن مرز را پیدا کرد. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۴)).

چادر؛ انتخاب زن ایرانی

حجاب برتر که شما اشاره کردید - که مراد همین چادر ایرانی خود ماست - حقیقتاً حجاب برتر است؛ هیچ تردیدی در این نباید داشت. البته من هیچ وقت نگفتم که چادر را در جایی اجباری کنند؛ اما همیشه گفته ام که چادر یک حجاب ایرانی است و زن ایرانی این را انتخاب کرده و خوب حجابی هم هست و میتواند کاملاً حفاظ و حجاب داشته باشد. حالا بعضی ها هستند که از هرچه ایرانی و خودی است، ناراحتند و دلشان را میزند؛ دلشان میخواهد

سراغ چیزهایی بروند که از خودی بودن دورتر است! به هرحال اگر حجاب را حفظ کنند، باز هم خلاف شرعی انجام نداده اند؛ منتها چیز بهتری را از دست داده اند. (در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴))

اهتمام به سبک زندگی ایرانی و اسلامی

شنیده ام که متأسفانه بعضی، حتی لباسهایشان خارجی است. طی یک یا دو سال، یکی دوبار به اروپا میروند یا کسی از کسانشان میروند و چند دست لباس برایشان میخرد و می آورد. آنها هم همین لباسها را میپوشند و در مجالس زنانه شرکت میکنند. این، ترویج فرهنگ غرب است. ما میگوییم «مرگ بر امریکا». آن وقت فرهنگ امریکا را برداریم و بیاوریم؟! اصلاً آنها روی فرهنگ تکیه دارند. سیاست، مقدمه ی فرهنگ است؛ چون اگر مسأله ی فرهنگ حل شد، همه چیزشان تأمین میشود. آن فرهنگ را برداریم و به شکل لباس و به شکل مظاهر گوناگون بیاوریم اینجا؟! چرا؟ همان فرهنگ خود ما، چه باکش هست؟ آرایش ایرانی، لباس ایرانی، زیور ایرانی... مگر رویش نوشته که هر چه غربی ها درست کردند، بهتر است؟! اینها چیزهای اعتباری است. امروز لباسی مد میشود؛ پنج سال دیگر آن لباس از مد می افتد، لباس دیگری مد میشود. پس، پیداست که این، واقعی نیست و قرار دادی است. اگر قراردادی است، پس یک چیز واقعی در آن نیست؛ زیبایی حقیقی درش نیست.

زیبایی انتزاعی است؛ زیبایی اعتباری است. خوب؛ به چه دلیل چیزی که غربی میپوشد، چیزی که او میپسندد، زیباست؟! شاید چیزی که ما میپسندیم، بهتر باشد. ما ایرانی هستیم. ما باید بگردیم، چیزی را که مال خودمان هست پیدا کنیم. نمیگوییم زیبایی های دیگران را یاد نگیریم. انسان باید هر چیز خوب و زیبایی را از دیگران یاد بگیرد؛ اما آن را بیاورد و در خودش حل کند. (در دیدار اعضای شورای مرکزی جمعیت زنان (۷۱/۲/۱۵))

لزوم ساماندهی الگوی لباس زن ایرانی

ظاهراً کارهایی راجع به پوشش زن شده، که من درست از نزدیک و بتفصیل از آنها آگاه نیستم؛ اما بالاخره این کار باید به سامان برسد؛ بحث راجع به لباس زن. لباس زن ایرانی چیست؟ منظورم پوشش بیرونی است؛ همان لباسی که میپوشد و از خانه بیرون می آید؛ لباس زیر چادر. حالا بحث چادر و حجاب اسلامی و اینها، بحث دیگری است و به آن کاری ندارم. اما لباس؛ ملبوس زن. زن هندی لباسش ساری است. زن اروپایی لباسش آنطور است. زن ایرانی هم لباسی دارد. ندارد؟ اگر دارد، آن لباس کو؟ لباسی که نشان بدهد این زن، ایرانی است. والا اگر ما همان مدی را که خیاطخانه ها و مدسازهای اروپا درست میکنند، فردا از لندن و پاریس بیاوریم اینجا، اینکه نشد! (همان)

طراحی لباس ملی بر اساس سنتهای گذشته

برادری که گفتند کت و شلوار لباس ملی ماست - که اشتباه هم کردند - خیال میکنند که واقعاً کت و شلوار لباس ملی ماست؛ این لباس ملی ما نیست؛ زور که نیست! این مثل آن است که از مردم شوروی بپرسند دین شما

چیست؛ آنها هم بگویند مارکسیسم؛ چون هفتاد سال است که مارکسیسم در آنجا حاکم بوده است! آیا اسم این را میشود دین گذاشت؟!

یک پدیده ی ملی هم همینطور است. البته من نمیگویم شما بروید لباس جبه ی فلان عهد شاه وزوزک را به تنتان کنید؛ طرفدار آنطور مچل بازی ها نیستیم؛ اما ما طراح داریم، خیاط داریم، هنرمند داریم؛ بنشینند بر اساس همین سنتهای گذشته، برای زنمان، برای مردمان، یک لباس درست کنند و آن را الگو قرار دهند؛ این کارها را میشود کرد؛ منتها اگر شما امروز این کار را شروع کنید، بیست سال دیگر نتیجه خواهد داد. (در دیدار با اعضای گروه اجتماعی صدای جمهوری اسلامی ایران (۷۰/۱۱/۲۹))

ایجاد یک اصل مدون و اساسی برای حجاب

ما الان مثلاً توی قضیه ی حجاب زن، خب هنوز به یک مرزبندی درستی نرسیدیم. الان حتی در سطح مسؤولین و اینها صحبتها با تناقضاتی طرح میشود که این را اگر آدم بخواهد پیگیری کند و بیاید طرحش بکند نمیدانم به کجا، به اصطلاح ریشه اش به کجا میرسد. و این ما فرض میگیریم که مسائل جهانی زن، چون مسأله ی ما مسأله ی داخلی زن نیست، مسأله ی جهانی زن است. که ما به قول آقای نخست وزیر میگویند که زنهای کشور ما سیاسی ترین زنهای جهان هستند. خب این را ما اگر بتوانیم که یک حرکت درستی در این زمینه - مثلاً اگر درون کشور خودمان - ایجاد بکنیم، با یک روش درست میتوانیم نهضت جهانی اسلامی صدورش که یکی از پله هایش هم میتواند همین باشد با توجه به مانورهایی که وجود دارد فرض کنیم که مثلاً در زمینه ی حجاب زن ما الان نهضتهای جهانی ابزار به اصطلاح یکی از ابزار اساسی نهضت دارند سعی میکنند حجاب زن. الجزایر خب حجاب طرح میشود. الان مصر حجابش طرح است، ترکیه حجابش طرح است. ولی حجابی که ما مشاهده میکنیم با آن مرزبندی که ما در داخل کشورمان از مطلب حجاب میکنیم متفاوت است دیگر. این یک روزنه ی شکافی میشود که از آن استفاده میکنند. یا در داخل به صورت تناقض طرح میشود. اگر یک اصل مدون و به اصطلاح اساسی را داشته باشیم بعنوان حجاب بخواهیم طرحش بکنیم. تو همین قضیه ما مرزبندی نداریم، یعنی در داخل مرزبندی نکردیم توی این قضیه که بتوانیم تفکیک نکنیم نهضت جهانی و حرکت خواهرهای مسلمان حجابشان از نهضت خودمان است. این یکی از مسائل است که حضور زن را با مشکل مواجه می کند. یکی از موانع اصلی حضور زن این عدم مرزبندی مسأله ی حجابش است که تو فعالیتهای اجتماعی، تو مسائل اجتماعی ما مشکلات زیادی داریم به لحاظ حجاب. همین رفت و آمدهای روزانه. این خب باید مرزبندی بشود، راه حلهایی ارائه بشود که تا به حال توی این زمینه نشده (از مصاحبه با مجله ی شاهد بانوان (۶۷/۲/۲۸))

مشکل تشخیص مفاهیم اسلامی در باب زن و نحوه ی اجرای آنها

خب شما مفصل بحث کردید. من اگر بخواهم راجع به همه ی این مطالب صحبت بکنم، که خیلی طول میکشد. در مسائل مفهومی همانطور که گفتم یکی از مشکلات ماست؛ توجه کردید؟ یکی از مشکلات ما همین تشخیص مفاهیم اسلامی است در باب زن و مرحله ی دوّم و دشواری دوّم اجرای آنهاست. قضیه ی حجاب که شما گفتید، من این قضیه را خیلی مشکل میدانم. مرزبندی هم نه، هیچ مشکلی ندارد، تقریباً جزو چیزهایی است که رویش بحث شده، کار شده، حلّاجی هم شده. یک وقت شما میگویید که چادر یک موجود مزاحمی است برای حضور زن، خب این قابل بحث است. ممکن است اینجور باشد، ممکن هم هست. مجموعاً میبینیم نه اینجور هم خیلی نیست، کمااینکه یک جمع کثیری از مردم در یک منطقه ای از دنیا مردها با یک چیزی شبیه چادر دارند راه میروند، هیچ اشکالی هم برایشان وجود ندارد و هست. یک وقت هست که شما میگویید نه مشخص نیست بالاخره یک چادر باشد، روسری باشد، مانتو، نمیدانم دامن باشد. بلوز شلوار باشد، این را میگویید، در این زمینه نه ما مشکل مهمی نداریم. (همان)

تأیید مد به شرط قبله نبودن مد اروپایی

تقلید فرهنگی خطر خیلی بزرگی است، اما این حرف اشتباه نشود باینکه بنده با مد و تنوع و تحول در روشهای زندگی مخالفم؛ نخیر، مدگرایی و نوگرایی اگر افراطی نباشد، اگر روی چشموهمچشمی رقابتهای کودکانه نباشد، عیبی ندارد. لباس و رفتار و آرایش تغییر پیدا می کند، مانعی هم ندارد؛ اما مواظب باشید قبله نمای این مدگرایی به سمت اروپا نباشد؛ این بد است. اگر مدیستههای اروپا و امریکا در مجلاتی که مدّها را مطرح میکنند، فلان طور لباس را برای مردان یا زنان خودشان ترسیم کردند، آیا ما باید اینجا در همدان یا تهران یا در مشهد آن را تقلید کنیم؟ این بد است. خودتان طراّحی کنید و خودتان بسازید.

من میخواهم بگویم اگر شما موی سرتان را میخواهید آرایش کنید، اگر میخواهید لباس بپوشید، اگر میخواهید سبک راه رفتن را تغییر دهید، بکنید؛ اما خودتان انجام دهید؛ از دیگران یاد نگیرید. (در دیدار با ورزشکاران شرکت کننده در المپیک و پارالمپیک (۸۳/۷/۱۴))

مد تجمل گرا؛ عامل انحراف جامعه

به اعتقاد من، گرایش به سمت مدگرایی و تجمل گرایی و تازه طلبی و افراط در کار آرایش و نمایش در مقابل مردان، یکی از بزرگترین عوامل انحراف جامعه ی و انحراف زنان ماست. در مقابل اینها، خانمها بایستی مقاومت کنند.

آنها برای اینکه از زن، آنچنان موجودی به وجود بیاورند که مورد نظر خودشان است، محتاج هستند که دائماً مد درست کنند و چشمها و دلها و ذهنها را به همین چیزهای ظاهری و کوتاه نظرانه مشغول کنند. کسی که به این

چیزها مشغول شد، کی به ارزشهای واقعی خواهد رسید؟ مجال پیدا نمی‌کند که برسد. زنی که در فکر باشد از خود وسیله ای برای جلب نظرمردها بسازد، کی فرصت این را پیدا خواهد کرد که به طهارت اخلاقی فکر کند و بیندیشد؟ مگر چنین چیزی ممکن است؟ (در دیدار جمع کثیری از پرستاران (۷۰/۸/۲۲))

عدم تنافی حجاب با حقوق و آزادی

بر خلاف جنجالی که دنیای غرب روی مسأله ی حجاب بعنوان ناقض حقوق و آزادی زن می‌کند، مسأله ی حجاب به حقوق و آزادی هیچ ارتباطی ندارد. حجاب امری واجب برای زن و مرد است که هر یک باید به نحوی این محدودیت را رعایت کنند، زیرا با شکسته شدن حجاب، همان بلایی بر سر زن خواهد آمد که امروز در محیطهای غربی با سوءاستفاده از زن، شاهد آن هستیم. (در دیدار با جمعی از بانوان مسؤول، متخصص و هنرمند کشور (۷۴/۸/۲۲))

عدم تنافی حجاب با تربیت فرزند

در صدر اسلام زن در میدان جنگ علاوه بر بستن زخم مجروحان - که این کار بیشتر بر عهده زنان بود - حتی گاهی بانقاب، در میدان جنگ و رزمهای دشوار آن روز شمشیر هم میزد! در عین حال، فرزندان خود را هم در آغوش می‌گرفت، تربیت اسلامی هم میکرد، حجاب خود را هم حفظ میکرد. چون اینها منافاتی با هم ندارند. (در اجتماع زنان خوزستان (۷۵/۱۲/۲۰))

عدم مزاحمت و ممانعت حجاب برای فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و علمی

حجاب، به هیچ وجه مزاحم و مانع فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی نیست؛ دلیل عینی اش هم شما هستید. شاید عده ای تعجب میکردند و هنوز هم تعجب کنند که خانمی در سطح بالای علمی در هر رشته ای وجود داشته باشد که خودش را با تعالیم اسلامی و از جمله با مسأله ی حجاب منطبق کند. این، برای بعضی باورنکردنی بود و نمیتوانستند تصوّرش را بکنند.

از برخوردهای لوده و هرزه ی کسانی هم که در دوران رژیم طاغوت، حجاب را مسخره میکردند، میگذریم. در آن دوران، افراد معدودی از خانمها و دختر خانمها در دانشگاه ها حجاب داشتند که مورد تمسخر و استهزا بودند. آن برخورد، یک برخورد غیر انسانی جلف و غلطی بود که انسان چیزی را که خودش قبول ندارد، آن را به لجن بکشانند و به باد استهزا بگیرد؛ کاری که امروز رسانه های غربی عیناً انجام میدهند. در آن دوران، اینگونه افراد کار اجلاف را انجام میدادند که اصلاً محلّ بحث نیست؛ اما کسانی هم که اهل این جلافتها نبودند، بلکه اهل فکر و منطق و به میزان گفتن و به میزان اندیشیدن بودند، باور نمیکردند که ممکن باشد خانمی مقید به مسائل اسلامی - از جمله مسأله ی حجاب - باشد و بتواند مدارج علمی را طی کند و عالم بشود؛ همچنان که باور نمیکردند چنین کسی بتواند در زمینه ی مسائل سیاسی و اجتماعی کسی بشود؛ کمااینکه فکر نمیکردند بتواند یک عنصر فعال

انقلابی باشد. انقلاب ما، همه ی این تصوّرات باطل را تخطئه کرد و دیدیم که خانمها، سربازان خطّ مقدّم انقلاب بودند و این به معنای واقعی کلمه است و من به عنوان یک مبالغه نمیگویم. (در دیدار با گروهی از زنان پزشک سراسر کشور (۶۸/۱۰/۲۶))

حجاب؛ مسأله ی مهمّ جمهوری اسلامی

جمهوری اسلامی، در مقابل این مفاسد (غرب) ایستاد و ازاولّ اعلام کرد که به روابط بی بندوبار زن و مرد معتقد نیست، معتقد به وجود حجاب و روابط اسلامی میان زن و مرد است و بر این مسأله هم پافشاری کرد. به نظر بعضی ها این یک مسأله ی فرعی و جزئی است در حالی که اشتباه میکنند، این مسأله ی بسیار مهمّی است. (در خطبه های نماز جمعه (۶۹/۱/۱۰))

عدم تنافی حجاب و عفاف با کسب علم

تبلیغ نکنند که با حفظ حجاب، با حفظ عفت، با خانه داری و با تربیت فرزند، انسان نمیتواند کسب علم کند. ما امروز بحمدالله چقدر زنان دانشمند و عالم در رشته های مختلف در جامعه مان داریم: دانشجویان کوشا و با استعداد و با ارزش، فارغ التحصیلان سطح بالا، پزشکان ممتاز و طراز بالا! امروز در جمهوری اسلامی رشته های گوناگون علمی در اختیار خانمهاست؛ زنهایی که عفاف و عصمتشان را هم حفظ کردند، طهارت زنانه را هم حفظ کردند، حجاب را هم - به شکل کامل - حفظ کردند، به تربیت فرزند هم به شیوه ی اسلامی میرسند، شوهرداری را نیز همان طوری که اسلام گفته است انجام میدهند، فعالیت علمی و سیاسی هم میکنند.

با روحیه ی اسلامی و در محیط اسلامی، زن میتواند به کمال واقعی خود برسد؛ دور از آن هرزگیها، دور از آن تجمل گرایها و دور از پست شدن و حقیرشدن در مقابل مصرف. (در دیدار با جمع کثیری از بانوان کشور (۷۱/۹/۲۵))

توصیه به حفظ حجاب

برادران و خواهران! و مخصوصاً خواهران عزیز! این تابستان میتواند برای دشمن ما که میکوشد مثل موریانه ای داخل انقلاب و اجتماع ما را پوک و خالی کند، میدان مناسبی باشد. اگر در این تابستان خواهران مسلمان ملاحظه ی حجاب و عفاف لازم را نکنند و برادران مسلمان آن حفظ نفس و آن ضبط لازم را که شایسته ی یک سرباز در وسط میدان است نداشته باشند، دشمن فرصت را مغتنم خواهد شمارد. اما ای خواهران عزیز! و همچنین ای برادران عزیز! این فرصتی را که با پیام امام برای ما پیش آمد مغتنم بشمارید.

زن مسلمان ایرانی خود را به همه ی جوامع عالم، از زن و مرد نشان داده است. ای زن مسلمان! ای مادری که کودک خردسالت را در آغوش گرفتگی و به میدان خطر رفتگی و جان خودت و کودکت را در معرض خطر گذاردی!

ای مادر! ای همسر! ای خواهر که حاضر برای فداکاری شدی تا انقلاب پیروز شد و اگر نیروی ایمان و اراده تو زن مسلمان نبود، انقلاب پیروز نمیشد! امروز هم انقلاب محتاج توست. (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

الگوی اسلامی همیاری زن و مرد در جامعه با حفظ حجاب

یک حفاظ و حجابی وجود دارد بین زن و مرد در مکتب اسلام. این به معنای این نیست که زنها یک جداگانه ای غیر از عالم مردها دارند؛ نه. در جامعه با هم زندگی میکنند، در محیط کار با هم زندگی میکنند، همه جا با هم سر و کار دارند، مشکلات اجتماعی را زنها و مردها با هم حل میکنند، جنگ را زنها و مردها با هم میکنند و کردند، خانواده را با هم اداره میکنند و پرورش میدهند، فرزندان را؛ اما آن حفاظ و حجاب در بیرون از محیط خانه و خانواده حتماً حفظ میشود. این آن نکته اصلی است در الگوسازی اسلامی. اگر این نکته رعایت نشود، همان ابتدایی که امروز غرب دچار آن هست، پیش می‌آید. اگر آن نکته رعایت نشود، زن از پیشتازی در حرکت به سوی ارزشها که در ایران اسلامی دیده شد باز خواهد ماند. آن نکته را هم غریبها با تمام توان مایلند رسوخ بدهند؛ هر جایی نسبت به هر کسی به نحوی. (در دیدار جمع کثیری از پرستاران (۷۰/۸/۲۲))

حجاب؛ یک ضرورت اسلامی و انقلابی، نه التزام دولتی و قانونی

در جامعه ی ما مسأله ی حجاب یک ضرورت اسلامی و انقلابی است؛ نه یک اجبار دولتی و قانونی. هر کس که به انقلاب پایبند است، باید حفظ عصمت و طهارت فضای جامعه را بکند؛ این یک ضرورت انقلابی است. ما میدانیم که برای یک عمل درست، یک ایمان و باور درست لازم است؛ نه یک فشار و زور. (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

اصرار اسلام به مقصود پوشش، نه نوع پوشش!

اسلام در باب حجاب پوشش را معین نکرده است؛ مقصود را معین کرده است. مقصود این است که دیدار زن و مرد و ملاقات طبیعی آنها به صورت روزمره تبدیل به یک عامل تحریک نشود و این هدف اسلام است. در کشورهای اسلامی خانمهایی هستند که مقیدند که حجاب شرعی را که آیات قرآن به آن ناطق است رعایت کنند؛ ولی شما ببینید همه ی آنها یک نوع رعایت میکنند؟ متدینها و مقیدهایشان را میگوییم. در کشورهای شمال افریقا که حجابی دارند که شما اصلاً با آن آشنا نیستید، در کشورهای شرقی، یعنی هند و پاکستان حجابی دارند که باز هم شما با آن آشنا نیستید؛ اینها هم ناشی از همان شرایط فرهنگی و اجتماعی است. (در مصاحبه با مجله ی شاهد بانوان (۶۷/۲/۲۸))

حضور سازنده ی زن در جامعه با پوشش مناسب

ما در زمینه ی پوشش خانمها نظر اصولی ای داریم. ما معتقدیم که زن نیمی از پیکر جامعه و نیمی از تلاش جامعه و نیمی از حرکت انقلابی هر جامعه انقلابی میتواند باشد و باید باشد؛ در کشور خود ما هم واقعیت همین بوده.

امروز اگر کسی به کشور ما بیاید حضور زنان را در همه ی فعالیت‌های عمومی و انقلابی و عظیم کشورمان مشاهده می‌کند. بنابراین ما معتقدیم که زن میتواند فعال باشد، میتواند در جامعه حضور سازنده داشته باشد و به این اصل پایبندیم؛ منتها ما با وضع پوششی که تمدن غربی روی انگیزه های نادرست بر زنان تحمیل کردند مخالفیم. کشورهای غیر اسلامی طبیعی است که زنهایشان پوششی را که ما اعتقاد داریم زن باید داشته باشد ندارند. اما ما اعتقاد خودمان را داریم و معتقدیم که بایستی زنان در عین فعالیت سازنده و بسیار مؤثر خودشان در همه ی شؤون جامعه از پوشش مناسبی برخوردار باشند و اختلاط و امتزاج زن و مرد را به آن شکلی که امروز در اروپا معمول هست قبول نداریم. (در مصاحبه ی مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی در زمبابوه (۶۴/۱۱/۱))

مخالفت با پوشش نامناسب

ما افتخار میکنیم که بعنوان یک کشور مسلمان در مجلسی که اختلاط و آمیزش نامناسب زن هست، شراب هست و موزیکهای لهو و لغو هست، طبیعی است که ما شرکت نخواهیم کرد. بعد مطبوعات وابسته و خبرگزاریهای وابسته دیدند ما از اینجورش ابایی نداریم، یک حرف دیگر درست کردند، گفتند بله اینها با زن مخالفند و چون زن توی این مجلس (یک مسأله ی کوچکی در زمبابوه پیش آمد، از ما دعوت کردند و در میهمانی رسمی رئیس جمهور - که همه ی مسؤولان و وزرایشان و رهبرانیشان و نخست وزیر و دیگران شرکت داشتند - ما اطلاع پیدا کردیم که در این مجلس شراب هست. ما گفتیم در مجلس شراب شرکت نمیکنیم. گفتند شما بیاید شراب نخورید، گفتیم آنجایی که دیگری هم شراب میخورد مست میشود ما شرکت نمیکنیم، این جزو مسائل مذهبی ماست و پایبندیم. بوده نیامدند. ما توضیح دادیم، وزارت خارجه ی ما سریعاً یک بیانیه ی بسیار قوی و مستدل صادر کرد، خود ما هم به خبرنگارها گفتیم، گفتیم ما برای زن حداکثر احترام را قائلیم. در کشور ما زنها تعیین کننده اند، در هیچ یک از مسائل مهم کشور ما نیست که زن حضور نداشته باشد. اگر زنها نبودند جنگ نبود، اگر زنها با انقلاب نبودند، انقلاب اصلاً پیروز نمیشد، اگر زنها نبودند، این مراسم عظیم با این شکوه به وجود نمی آمد و اقلان پنجده درصد از انقلاب ما رهین منت زنهاست؛ ما برای زن ارزش قائل نیستیم؟! ما اگر زن توی یک مجلسی باشد، میرویم. توی مجلس شورای اسلامی خود ما زن هست؛ در مجامع اسلامی ما زن هست؛ در نماز جمعه ی ما زن هست، توی مساجد ما زن هست، ما با حضور زن در هیچ جا مخالف نیستیم، ما با پوشش نامناسب زن مخالفیم؛ ما با وضع معاشرت نادرست زن مخالفیم. آنجایی که زن و مرد قرار است بروند و مشروبخواری بکنند، آن جا البته ما شرکت نمیکنیم. (در خطبه های نماز جمعه (۶۴/۱۱/۴))

احیای عفاف و حجاب جامعه در پرتو انقلاب اسلامی

وقتی انقلاب شد، مردم به ارزشهای اسلامی خود برگشتند و به سمت حجاب روی آوردند و جامعه ی ما به برکت انقلاب، خون تازه ای در سر تا پای کالبدش دمیده شد و به سمت ارزشهای اسلامی حرکت کرد؛ یعنی جوانها،

دخترها، پسرها، خانواده‌ها اکثریت با میل خودشان به سمت ارزشهای اسلامی در مورد روابط زن و مرد برگشتند و به شکل نسبتاً سالمی، بنیهِ اجتماعی ما برگشت. (در خطبه‌های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۰))

مراعات حجاب اسلامی و وفاداری به انقلاب

ای خواهران عزیزی که مراعات حجاب اسلامی را نمی‌کنید، شما همان کسانی هستید که در هنگام اشتعال مبارزه‌ی ملت ایران، علیرغم دشمن، با حجاب در راهپیمایی‌ها شرکت کردید، نشان دادید که به اسلام و انقلاب اسلامی معتقد و به آن وفادارید. امروز هم انقلاب محتاج وفاداری شماست. ای خواهران کارمند دولت! ای کسانی که هیچ عنادی با انقلاب اسلامی ندارید، اما بی‌توجهی‌ها موجب آن میشود که وظایف انقلابی را آنچنان که باید، مراعات نکنید. امام به شما خطاب می‌کند، فضای ادارات دولتی را، فضای جامعه‌ی انقلابی را، فضای عفاف عمومی قرار بدهید. کاری کنید که با پوشش شما، با بی‌اعتنایی شما به زیورها، آرایشها، مدها، لباسهای رنگارنگ، دشمن یکبار دیگر احساس کند که زن مسلمان ایرانی تسخیرناپذیر است. (در خطبه‌های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

رشد زنان جامعه‌ی در پرتو حجاب

هنوز هم بعضی‌ها با غفلت تمام می‌گویند - مگر میشود با حجاب و با رعایت حدود شرعی و اسلامی، جامعه‌ی زنان رشد کند؟ تکلیف مسأله‌ی زن در نظام اسلامی چه میشود؟ این جواب عملی‌اش، جواب عینی‌اش، همین وجود مجموعه‌ی عظیم نخبگان زن در جامعه‌ی ماست، که هیچ وقت ما در کشور چنین وضعی را نداشتیم؛ در دوره‌ی طاغوت هم نبوده، قبل از آن هم که وضع تعلیم و تربیت از جهت دیگری اشکال داشته. امروز در نظام اسلامی بحمدالله این فراهم است. (در دیدار با گروه کثیری از زنان نخبه (۴/۱۳/۸۶))

بی‌بندوباری مانع کمال و تعالی زن

امروز ما در نظام جمهوری اسلامی و زیر پوشش حجاب، زیر چادر، زیر مقنعه، این تعداد عظیم نخبه‌ی فکری، علمی، عملی، فعال سیاسی، صاحب نظران فرهنگی و هنری داریم. آن روز بخشی از بخشها و بعضی از ابعاد این مجموعه را هم ما نداشتیم؛ بسیار محدود بودند. این، یک نظریه‌ی درست عکس آن چیزی را که درصدد بودند القا کنند، احیا می‌کند و او اینکه آن کیفیت ترویج بی‌بندوباری نه فقط به معنای رشد دادن به زن، به معنویات زن، به استعدادهای زن نیست، بلکه سرگرم کردن زن به آنچه که لوازم آن، کیفیت زندگی است - آرایشهای گوناگون و گرفتاری‌های گوناگون جنبی‌ای که این کارها دارد - خودش مانع حرکت به سمت کمال و تعالی زنان است. (همان)

انعکاس حجاب؛ خنثی‌کننده‌ی تبلیغات منفی غرب

شما ببینید الان چقدر خرج میکنند و زحمت میکشند، برای اینکه حجاب را در دنیا از بین ببرند؛ کشورهایی که خودشان را مهد آزادی هم میدانند، میبینید که چه میکنند برای مبارزه‌ی با حجاب. حالا همه‌ی آن تشکیلاتی

که با حجاب مبارزه میکنند یک طرف، این خواهر ورزشکار مؤمن و دختر جوان ما که با حجاب اسلامی و لباس محجّب - یا با چادر یا با آن شکل زیبای ارزشی - جلو دوربینهای دنیا ظاهر میشود و نشان می‌دهد که به این ارزش پایبند است و این صحنه در همه ی دنیا منعکس میشود، این یک طرف دیگر؛ او در واقع با این کار، همه ی آن تبلیغات را خنثی می‌کند. (در دیدار با ورزشکاران شرکت کننده در المپیک و پارالمپیک (۸۳/۷/۱۴))

لزوم ارائه ی کارهای هنری برای تبلیغ موضع حجاب در جامعه

درباره ی حجاب - شما که اهل هنرید - کار هنری بکنید، همچنانی که با صدها فیلم و نمایشنامه و قصّه و سرگذشتهای کوچک و قصّه های بلند در دوران نظام گذشته - که خود بنده بسیاری از نوشته هایش را از نزدیک شاهد بودم، خوانده بودم، اطلاع داشتم و بسیاری شیوه های دیگر - بی حجابی را تزریق کردند به ذهنیت این جامعه، شما این بیماری را با همین شیوه ها برطرف کنید. اینجور نیست که شما بگویید که آره مشتها را گره کنیم بگوئیم آره حجاب باید باشد، این کافی نیست. یک عده ای هستند نمیدانند چرا باید باشد حجاب؛ یک عده ای هستند چشمشان را باز کردند یک مادری دیدند که سرش را درست میکرده، صورتش را جلوی آینه می ایستاده، پنج ساعت در روز آرایش میکرده، انواع و اقسام لباسها را توی کمدش و توی بقمچه اش و توی صندوقش نگه میداشته که بپوشد؛ زیباترین لباسها و بهترین لباسها را برای میهمانی آماده میکرده و برای کوچه و خیابان؛ برای مردها و بیگانه ها بزم میکرده، این یک همچنین مادری را دیده . حالا شما میخواهید به این خانم بگویید که خانم شما یک آرایش ساده هم نکن جلوی مردم. خب برایش این سؤال مطرح است که چرا؟ باید به او بفهمانید چرا . البته مبلغین دین، اندیشمندان، نویسندگان، آنها باید بکنند، اما شما هم بکنید.

یک عده ی زیادی اینجوریند؛ اینها من نمیگویم تقصیر ندارند، البته تقصیر دارند، اما این تقصیر منشأش زمینه های قبلی است و تربیتهای قبل. یک عده هم اینهایند. (در دیدار با خواهران برگزار کننده ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰))

تبلیغ حجاب در نقشهای جذّاب و مثبت

گاهی در فیلمها نقشهای استطرادی یا حاشیه ای تأثیرات خیلی زیادی میبخشد و مثلاً در یک مجموعه ی تلویزیونی، یک زن دارای شخصیت جذّاب و مثبت، حجاب خود را رعایت می‌کند و مراقب حجاب خود است. این یک نقش فرعی و حاشیه ای است؛ اما خیلی تأثیر میگذارد (در دیدار مدیران صدا و سیما (۸۱/۱۱/۱۵)).

گرایش زنان جهان به حجاب

اینکه میبینید در بعضی از کشورهای غربی، در بعضی از کشورهای مسلمان اما با حکومتهای غیراسلامی، اینجور حجاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان دین قرار میگیرد، این نشان دهنده ی گرایش آنها به حجاب است. در کشورهای همسایه ما آن جاهایی که به حجاب اهتمام نمیشود، در کشورهای اسلامی که بنده خودم از نزدیک

بعضی جاها را دیدم که هرگز اسمی از حجاب در آنجا آورده نمیشود. در مدّت بیست ساله ی بعد از انقلاب، زنان به خصوص زنان روشنفکر، به خصوص دختران دانشجو، به حجاب گرایش پیدا کردند، علاقه پیدا کردند، رو آوردند و حجاب را رعایت کردند که نمونه هایش علاوه بر اینها در کشورهای غربی هم مشاهده شده است. (در دیدار با گروه کثیری از بانوان (۷۹/۶/۳۰))

حجاب؛ انتخاب زنهای روشنفکر و آگاه

بنده خودم در یکی از کشورهای مسلمان آفریقایی در محلّات بالای آن شهر و آنجایی که افراد تحصیلکرده هستند و دختران دانشجو آنجا هستند دیدم حجاب به سبک حجاب دختران مسلمان خود ما و دانشجویان مسلمان مؤمن باحجاب خود ما در آنجا وجود دارد.

در کشورهای عربی شما ببینید در لبنان، در مصر، در جاهای دیگر زنها امروز به خصوص زنهای روشنفکر و آگاه به این حجاب رو آوردند، اینها به ندانستن یا کومه فکری متهم نمیشوند، اینها به ارتجاع متهم نمیشوند، اینها مسائل دنیا را در روابط زن و مرد خوب میدانند، همچنانی که ما هم خیلی خوب میدانیم، آنچه که اسلام ارائه می کند یک مرحله ی جدید است، یک فکر تازه است و هیچ اشکالی هم ندارد که زن با حجاب باشد، پوشیده باشد، با چادر باشد. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

حساسیّت بحق مردم نسبت به حجاب

مسأله ی حجاب - که امروز خواهران گرامی ما در دانشگاه و در خارج از دانشگاه به فکرش هستند - یکی از آن مسائلی است که بحق امروز مورد توجه و حساسیّت شدید مردم هست. نگویند حجاب مگر چیه؟ از اصول دین است که اینقدر رویش حساسیّت دارید؟ اعتراض نکنند که چرا ما روی این مسأله حساسیّت به خرج میدهیم، اصرار میورزیم. (در دیدار با خواهران برگزارکننده ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰))

پرچمداری انقلاب همراه با حفظ عفاف

اسلام و انقلاب و امام آمد و در این کشور، زن را در مرکز فعالیت های سیاسی قرار داد و پرچم انقلاب را به دست زنان سپرد؛ درحالی که زن در همان حال توانست حجاب و وقار و متانت اسلامی و عفاف و دین و تقوای خود را حفظ کند. کسی حقّی از این بزرگتر بر گردن زن ایرانی و مسلمان ندارد. (در دیدار با جمع کثیری از زنان (۶۸/۱۰/۲۶))

مخالفت فرهنگ غربی با حجاب

رعایت حجاب در فرهنگ غربی خلاف حقوق بشر به شمار میرود ولی ساقط کردن یک هواپیمای مسافربری با صدها سرنشین خلاف حقوق بشر نیست و به آن اشکالی وارد نمیشود و عامل این جنایت نیز پاداش میگیرد. (در دیدار عمومی خواهران در هفته ی زن (۷۲/۹/۱۷))

هجوم تبلیغاتی غرب به چادر و حجابهای واقعی دیگر

میتوان محجبه بود و چادر هم نداشت، منتها همینجا هم بایستی آن مرز را پیدا کرد. بعضی ها از چادر فرار میکنند، به خاطر اینکه هجوم تبلیغاتی غرب دامگیرشان نشود؛ منتها از چادر که فرار میکنند، به آن حجاب واقعی بدون چادر هم رو نمی آورند، چون آن را هم غرب مورد تهاجم قرار می دهد!

شما خیال کرده اید که اگر ما چادر را کنار گذاشته ایم، فرضاً آن مقنعه ی کذایی و آن لباسهای «وَلْيَضْرِبَنَّ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ» (نور ۳۱) و همان هایی را که در قرآن هست، درست کردیم، دست از سر ما بر میدارند؟ نه، آنها به این چیزها قانع نیستند؛ آنها میخواهند همان فرهنگ منحوس خودشان عیناً اینجا عمل بشود؛ مثل زمان شاه که عمل میشد. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۴))

اختلاط زن و مرد؛ نشانه ی تمدن منحل

اگر در کشوری زنها در یک حدودی از مردها مجزا شدند، میشوند خلاف تمدن و راست هم میگویند. چون تمدن آنها که بر ویرانه های تمدن رومی بنا شده چیزی جز این نیست. فرهنگ آنها از لحاظ ارزشی غلط و عکس آن درست است. (همان)

دگرگونی فرهنگ حجاب و عفاف از مهمترین تاکتیکهای غرب

مجموع این تجربه ها- تجربه ی هند به انگلیسیها نشان داد که اسلام برایشان خطرناک است، که حالا جای اینکه من اینها را باز کنم تفصیلاً بگویم نیست، آنهايي که با تاریخ سر و کار دارند از این اشاره ها، داستانهای مفصل را میتوانند درک کنند. در افغانستان عین همین تجربه برای غرب پیش آمد، آن جا هم اسلام ناگهان خودش را در مقابل هجوم سلطه ی غرب و سیاست غربی نشان داد. در ایران، در همان اواسط قرن هجدهم ماجرای تنباکو یکهو غرب را با یک شوک به خود آورد، احساس کردند که عجب! اینقدر در این کشور اسلامی، اسلام دارای قدرت و نفوذ است که یک روحانی یک اشاره می کند، یک اتفاق بزرگ رخ می دهد- غرب را به این نتیجه رساند که اگر بخواهد امپراطوری تمدن صنعتی را در این بخش از عالم که جایگاه مسلمانهاست گسترش بدهد و این سلطه را که فقط سلطه ی سیاسی نیست بلکه سلطه ی فرهنگی هست، سلطه ی اقتصادی هست، سلطه ی سیاسی هم هست، رسوخ ببخشد و از زوال آن جلوگیری بکند، باید یک چیزی را در قلب این ملتها، در هم بشکنند و آن عبارت است از روح ایمان، ایمان معصومانه، ایمان پرشور، ایمانی که حتی یک گناهکار هم در جای جا و در لحظه ی حساس به آن برمیگردد و ناگهان زنجیرهای گناه را پاره می کند و به ایمان برمیگردد، آن ایمان صادقانه ی عمیق و راسخ را باید از این ملت بگیرند؛ مثل روحی که از یک انسان گرفته بشود و از او یک کالبدی باقی بماند. مثل دستگاه فعال و مغز مدرکی که از یک کارگاه گرفته بشود و فقط دستگاه و آلات کاری آنجا باقی بماند یک چنین چیزی و این یک نقشه و هدف کلی بود، تاکتیکهایی لازم داشت و این تاکتیکها را بنا کردند، اجرا کردن و

یکی از مهمترین دست بردن در حجاب زنان و دگرگون کردن فرهنگ عفاف در زن بود. (در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰))

حکمت حجاب اسلامی در مقابل آرایش غربی

ببینید، در اسلام حجابی بین زن و مرد وجود دارد؛ این را نمیشود منکر شد. این حجاب هست؛ این هم طبق حکمتی است که واقعاً صحیح این حجاب باشد. اینکه بگویند چنانچه زن و مرد در اتاقی هستند که پرده کشیده و در بسته است، این حرام است؛ یک معنای عمیق و حکیمانه دارد. این درست است. همه بعنوان یک مرد و یک زن، به خودشان که مراجعه کنند، تصدیق میکنند که این حکم، حکم درستی است. کسی نمیتواند انکار بکند و بگوید این حکم، حکم درستی نیست. اینکه میگویند زن، آرایش کرده و با زینت جلوی مردها و در مجامع مردها ظاهر نشود، حکم درستی است. فرهنگ غربی درست ضدّ این است؛ می گوید زن خودش را به بهترین وجهی که میتواند، زیبا کند. حتی زیباییهایی که ندارد، به خودش بچسباند! اینگونه است دیگر. خیلی از این وسایل آرایش برای دادن زیباییهای مفقود، به یک زن فاقد آن زیباییهاست، برای اینکه در مقابل مرد، مرد او را زیبا ببیند و به او گرایش پیدا کند! با اینکه گرایش لحظه ای است؛ یعنی اگر آن مرد، نزدیک این زن بیاید، خواهد دید که واقعی نیست؛ اما همین که نگاه کند، زیبایی او را ستایش بکند! این، در فرهنگ غربی یک چیز مطلوب است. در فرهنگ اسلامی، این برای غیر همسر، چیز مذموم است. به نظر من اینها را باید دانست؛ اینها حکمت است. (در دیدار با زنان نماینده ی مجلس شورای اسلامی (۷۶/۴/۳۰))

مقاومت در برابر تهاجم تبلیغاتی جهان علیه حجاب

تمام دنیای غرب و مطبوعات آنها و این نویسندگان قلم به مزد و عامل سرمایه داران و صهیونیستهای بزرگ جهانی، دست به دست هم داده اند تا جمهوری اسلامی را هو کنند. مسأله ی حجاب را مورد تهاجم تبلیغاتی قرار دادند تا شاید ما را از میدان خارج کنند. علیرغم تبلیغات آنها، ایران اسلامی و زن مسلمان پایبندی خود را به مسأله ی حجاب و حیثیت اسلامی زن مسلمان و آموزش اسلام در مورد زن، با قدرت و قاطعیّت و روح اعتقاد و اطمینان به خود حفظ کرد و امروز دنیای غرب است که تدریجاً به سمت حجاب اسلامی متمایل میشود (در دیدار با جمع کثیری از زنان (۶۸/۱۰/۲۶)).

فصل چهارم: کشف حجاب

منطق سست جاهلی درباره ی زنان

آنهایی که در طول تاریخ - چه در جاهلیت قدیم و چه در جاهلیت قرن بیستم - سعی کرده اند که زن را تحقیر و کوچک کنند و او را دلبسته به همین زخارف و زینتهای ظاهری معرفی نمایند و پایبند مد و لباس و آرایش و طلا و زیورآلات کنند و وسیله و دستمایه ای برای خوشگذرانیهای زندگی وانمود نمایند و عملاً در این راه قدم بردارند، منطق آنها منطقی است که مثل برف و یخ، در مقابل گرمای خورشید مقام معنوی فاطمه ی زهرا (سلام الله علیها) ذوب میشود و از بین میرود. (در دیدار جمع کثیری از زنان (۶۸/۱۰/۲۶))

بی بندوباری؛ مسأله ای غیربومی و مقدّم بر کشف حجاب

خوشبختانه مسأله ی توجه به اخلاق فاسد و بی بندوباری جنسی که از سوغاتهای غرب و یکی از آثار خبیث سرمایه داری غربی است، مورد توجه عموم مردم قرار نگرفته است. باید عرض بکنم که این یک پدیده ی غیربومی است که غربیها تعمداً برای ملت ما آوردند. منتها چون ملت ما مسلمان و متعصب و پایبند به عفت و عصمت و پوشش اسلامی بودند، این کار سریع و آسان انجام نگرفت. اگر به گذشته برگردیم، از اوایل این قرن مقدمات تزریق بی بندوباری جنسی در کشور ما شروع شد، حتی قبل از کشف حجاب. هنوز مردم ما حجاب داشتند و زنهای ما با پوششهای کامل در کوچه و خیابانها ظاهر میشدند که فیلمهای ترغیب کننده به فساد و فحشا وارد شهر تهران شد و آن کسانی که به سینماها میرفتند، در آن فیلمها مناظری را میدیدند که برای آنها اصلاً این مناظر سابقه نداشت. زنهای مردهای بدون حفاظ و حرکات ناشایست و چیزهایی که به مخیله ی مرد و زن مسلمان خطور نمیکرد که ممکن است در ملاً عام انجام بگیرد و این فیلمها به نمایش گذاشته میشد و فساد و فحشا که مخصوص محافل اعیان و اشراف بود و در اختیار وابستگان به دربارها و دوله ها و سلطنه ها بود، به سطح مردم متوسط تدریجاً کشانده میشد تا اینکه در سال ۱۳۱۴ شمسی کشف حجاب شد و ضربه ی قاطعی از سیاست استعماری به ایران وارد آمد و در سایه ی دولت رضاخانی سینماها و روزنامه ها و اعلامیه های تبلیغاتی و همه ی امکانات تبلیغاتی در خدمت ترویج فحشا و فساد قرار گرفت. تا شهریور ۲۰ - بعد از آنکه رضاخان از ایران ازاله شد - به خاطر اینکه دستگاه حکومت و سیاست قدرتی نداشت، روند فساد و بی بندوباری جنسی یک توقفی پیدا کرد و مردم حجاب خودشان را مجدداً از سر گرفتند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۶/۱))

کشف حجاب؛ سوغات رضاخان از غرب

رضاخان قلدر وقتی خواست از غرب برای ما سوغات بیاورد، اولین چیزی که آورد، عبارت از لباس و رفع حجاب بود؛ آن هم با زور سرنیزه و همان قلدری قرآقی خودش! لباسها نباید بلند باشد؛ باید کوتاه باشد؛ کلاه باید اینطوری باشد؛ بعد همان را هم عوض کردند: اصلاً باید کلاه شاپو باشد! اگر کسی جرأت میکرد غیر از کلاه پهلوی - کلاهی

که آن موقع با این عنوان شناخته میشد - کلاه دیگری سرش بگذارد، یا غیر از لباس کوتاه چیزی بپوشد، باید کتک میخورد و طرد میشد. این چیزها را از غرب گرفتند! زنها حق نداشتند حجابشان را حفظ کنند؛ نه فقط چادر - چادر که برداشته شده بود - اگر روسری هم سرشان میکردند و مقداری جلوی چانه شان را میگرفتند، کتک میخوردند! چرا؟ برای اینکه در غرب، زنها سربرهنه می آیند! اینها را از غرب آوردند. چیزی را که برای این ملت لازم بود، نیاوردند. علم که نیامد، تجربه که نیامد، جدّ و جهد و کوشش که نیامد، خطرپذیری که نیامد - هر ملّتی بالاخره خصوصیات خوبی دارد - اینها را که نیاوردند. آنچه را هم که آوردند، بی دریغ قبول کردند. فکر و اندیشه را آوردند، اما بدون تحلیل قبول کردند؛ گفتند چون غربی است، باید قبول کرد. فرم لباس و غذا و حرف زدن و راه رفتن، چون غربی است، بایستی پذیرفت؛ جای بروبرگرد ندارد! برای یک کشور، این حالت بزرگترین سم مهلک است؛ این درست نیست. (در دیدار با جوانان و فرهنگیان در مصلّای رشت (۱۲/۲/۸۰))

عدم مخالفت مدعیان حقوق بشر با اجباری کردن بی حجابی

شما میبینید که در همین کشور ما، یک روز بی حجابی را اجباری کردند؛ اما احدی در دنیا اعتراض نکرد که چرا بی حجابی را اجباری میکنید! در کشور همسایه ی ما ترکیه، بی حجابی را اجباری کردند و تا همین اواخر هم حتّی بعضی از دولتهای ترکیه، همین اجبار و الزام را ادامه میدادند - که نمونه هایی در همین سالهای اخیر دیده شده - اما هیچکس در دنیا اعتراض نکرد و اعتراض نمی کند!

بالتر از این، در کشورهای اروپایی که خودشان را پیشرفته میدانند و در ادّعا و تبلیغات، مسائل حقوق بشر و آرای انسانها برایشان حائز اهمّیت است - یعنی فرانسه و انگلیس - اجازه ندادند که چند نفر زن یا دختر مسلمان، با حجاب اسلامی رفت و آمد کنند و به مدارس بروند! اینجا اجبار و الزام را جایز می شمارند و در آن ایراد و عیبی نمی بینند؛ اما جمهوری اسلامی به خاطر اینکه حجاب را در جامعه الزامی میداند، همه ی این محافل، آن را مورد اعتراض قرار میدهند! اگر الزام زنان به شکلی از لباس و زیّ ایراد دارد، ایراد آن بیشتر از الزام به حجاب است؛ زیرا این به سلامت نزدیکتر است. حدّ اقل این است که این دو با یک نظر دیده بشود؛ اما غرب اینطوری عمل نمی کند. غرب، جمهوری اسلامی را بعنوان کشوری که در آن لباس زنان شکل الزامی دارد، مورد انتقاد قرار می دهد؛ اما آن دولتهایی که برهنگی و نبودن حجاب میان زن و مرد را الزامی میکنند، آنها را مورد انتقاد قرار نمی دهد! این برای چیست؟ برای همین است که این بر خلاف فرهنگ پذیرفته شده ی غرب است. اینها روی این مسأله بشدّت حسّاسند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۹/۱/۱۰))

هفدهم دی؛ سالگرد آغاز رواج بی بندوباری در دوره ی طاغوت

یکی از همین فعالیت های فاجعه آمیز، قضایای هفدهم دی بود که در زمان رضاشاه اتفاق افتاد. طبق نقشه ی دشمنان اسلام و ایران، به کمک روشنفکران آن روز متّصل به دربار پهلوی، تصمیم گرفتند که زن ایرانی را از دایره

ی عفاف و حجاب خود بیرون کنند و این نیروی عظیم ایمانی را که به برکت عفاف زن همواره در جوامع مسلمان وجود داشته است، نابود کنند و بر باد بدهند. یکی از جنایات بزرگ رژیم طاغوت، همین مسأله ی هفده دی هست. کشف حجاب، از بین بردن آن حائل و فاصله ای که در اسلام میان دو جنس قرار داده شده است - که این برای سلامت زن و سلامت مرد است؛ برای سلامت جامعه است - تا همان بلایی که بر سر زن در جوامع غربی آمد، بر سر زن مسلمان ایرانی بیاورند. این اقدام را با چماق، رضاخان در داخل کشور انجام داد. (در دیدار با جمعی از اقشار مختلف مردم قم (۱۹/۱۰/۸۶))

از سرگیری بی بندوباری بعد از ۲۸ مرداد ۳۲

بعد از ۲۸ مرداد مجدداً سیاست مرکزی و رژیم پهلوی قدرت پیدا کردند و توانستند همه ی امکانات را در دست بگیرند و با کشاندن جامعه ی ما به سمت فحشا و فساد و بی بندوباری، بی ارزش کردن حجاب و تحقیر سنتهای اسلامی با یک نشاط جدیدی از سر گرفته شد. خب معلوم بود نسلی هم یواش یواش رشد میکرد که از معارف اسلامی مثل گذشتگان اطلاعی نداشت. خیلی از این جوانها و دختران و پسران که در دوران ۲۵ ساله ی مابین ۲۸ مرداد ۳۲ تا انقلاب اسلامی در این مملکت در مراکز فرهنگی تحصیل میکردند، واقعاً مفهوم حقیقی بی بندوباری جنسی را نمیدانستند. کسانی که این سینماها را اداره میکردند یا مجلات را منتشر میکردند، روشنفکران جامعه ی ما محسوب میشدند. نه همه شان بلکه بسیاری از آنها در خدمت سیاستهای غربی و دستگاه پهلوی درآمدند و بی حجابی و بی بندوباری و برداشتن مرز بین زن و مرد و آزادی جنسی را با زبانهای گوناگون ترویج کردند تا رسید به انقلاب اسلامی که یک تحول عظیمی را در همه ی شؤون به وجود آورد و بطور طبیعی دخترها و پسرها و حتی کسانی که قبلاً بی حجاب میگشتند، گرایش به مراعات ضوابط اسلامی پیدا کردند؛ با اینکه هیچ گوینده یا نویسنده ای هم ننشسته بود برای مردم بنویسد یا بگوید که حجاب لازم و واجب است. خود حاکمیت اسلام مردم را سوق داده بود به سمت رعایت ارزشهای اسلامی از جمله در زمینه ی مسأله ی حجاب. (در خطبه های نماز جمعه (۳۱/۵/۶۵))

بی حجابی؛ از فرهنگ اروپایی، نه از مسیحیت

حجاب و حفاظ به این شکلی که در اسلام هست در بین ملت‌های اروپایی هیچ وقتش نبوده، آنها همیشه همینجور بودند. مال مسیحیت هم نیست این، این مال اروپایی بودن است. اروپاییها سنتهای دوران قرون وسطی و حشیرگی خودشان را که حالا آب و رنگی بهش دادند و بزکش کردند و شکل مدرنیزه بهش دادند اینها را به پای مسیحیت میگذارند، نخیر مسیحیت اینجوری نیست. مسیحیت هم حجاب دارد، حفاظ دارد منتها به شکل ویژه ی خودش و ما قبول نداریم این منطق و این تفکری را که امروز نسبت به زن در اروپا وجود دارد. زن ایرانی از اصالت و حقیقت درخشانی که در اختیار اوست و مال قرآن است بایستی حراست کند و حمایت کند و دفاع کند. ان شاءالله

موفق باشید و خدای متعال به شماها کمک کند و توفیق بدهد، بتوانید این کارهای بزرگ را و این قدمهای ارزنده را - ان شاء الله - بردارید. (در کنگره ی بین المللی زن و انقلاب جهانی اسلام در تالار تئاتر شهر (۶۷/۱۱/۸))

بی بندوباری؛ تهدیدگر خانواده و مخرب برای نسلهای آینده

محیط خانواده وقتی در تهدید قرار گرفت - یقیناً فساد جنسی و رواج بی بندوباری جنسی در جامعه این تهدید را نسبت به خانواده دارد - وقتی محیط خانواده تهدید شد و سست گردید، نسلهای آینده، نسلهای غیرقابل اعتمادی خواهند شد. وقتی بنیاد خانواده سست شد، وقتی که محدودیتهای قانونی به کناری رفت، بی بندوباری جنسی شد، پدر و مادر به خانه بی علاقه شدند، نسل از طهارت و پاکی خودش افتاد، این خطر بزرگ هم نسلهای آینده را تهدید می کند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۷/۱۸))

بی بندوباری؛ انگیزه ی فرهنگی نه اقتصادی

هر چند انگیزه ی اقتصادی نیز در این حرکت توطئه آمیز و خیانتبار مؤثر بود و مصرف گرایی ناشی از الگوهای زن اروپایی، سیل سودهای کلان را به سمت کمپانیهای غربی سرازیر میساخت، لکن شک نباید کرد که انگیزه ی اصلی و اساسی، همان انگیزه ی فرهنگی بوده است که هدفش ویران کردن بنیادهای اخلاقی، بر هم زدن نظام خانواده، سرگرم کردن نسل جوان به جاذبه ی نیرومند جنسی و خلاصه، غرق کردن جامعه در منجلابی که نجات از آن به آسانی میسر نیست، بوده است. (در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰))

بی بند و باری؛ مسأله ای سیاسی

مسأله ی زن در کشور ما و سیاستی که استعمارگران در طول سالیان دراز به این مملکت تحمیل کردند، صددرصد سیاسی بود. استکبار جهانی و طراحان سیاسی دنیا، از طریق کشاندن زن به سمت بی بندوباری به دو صورت سود میبردند. یکی، اینکه نسل و جنس زن را از آمادگی برای مقابله و تحرک جدی در مسائل اساسی زندگی باز میداشتند و دیگر اینکه، مردان جامعه را با به میدان آوردن زن از اثر می انداختند. (در دیدار گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلّم (۶۳/۲/۱۲))

سیاست مبارزه با حجاب

آن کسانی که حجاب را از میان مردم ما برداشتند و با شدت با آن مبارزه کردند، خوب میدانستند که چه کار باید بکنند.

بعضی از سیاستها در طول تاریخ بر روی شخصیت شهوانی انسان آنچنان تکیه می کند و آن را عمده میسازند که در تمام ابعاد زندگی او سایه می افکند و علم و تقوا و عواطف انسانی و بلندپروازیهای او را تحت الشعاع قرار می دهد. (در دیدار با خواهران هنرمند (۶۳/۳/۱۰))

کشف حجاب؛ کشف بهشت فرهنگی و اخلاقی زن

حجاب چیزی بود که می‌توانست این خلیقات برجسته ی لازم در زندگی زن، بهشت فرهنگی زن و بهشت اخلاقی زن را حراست کند و حفظ کند ولی این را برداشتند و ازاول هم مشخص شد که مقصودشان از این کار چیست و این کشف حجاب است. (در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰))

برهنگی؛ خواسته ی غرب

غرب و وابستگانش خواستار برهنه شدن زن در ایران بودند. آنها به دنبال اهداف شیطانی خود، یعنی بی اعتقادی کلّ جامعه و بی بندوباری زن بودند. (در دیدار زنان مسلمان ایران و ۹ کشور جهان (۶۷/۱۱/۹))

بی حجابی؛ عامل شکستن سدّ عفاف زنان

دستگاه های خارجی که میخواستند بر این مملکت و ملت سلطه پیدا کنند، یکی از شیوه ها و نقشه هایشان این بود که زنها را از حجاب اسلامی دور کنند، مردم مقاومت کردند، زنهای مسلمان این توطئه را با مقاومت خودشان شکستند. اما تربیتهای درازمدت و تبلیغات زهرآگین همه جانبه و فشارهای گوناگون بالاخره یک قشری از زنان این مملکت را به طرف بی حجابی کشاند و بی حجابی در این مملکت وسیله ای برای شکستن سد عفاف زنان و ترویج فرهنگ برهنگی در میان مردم شد. همه ی آن کسانی که دوران گذشته را دیده اند. یعنی اکثریت این مردم که پنج، شش سال پیش یادشان هست توجه دارند و میدانند که در این مملکت چه میگذشت و بی حجابی چه به روز زن و مرد و پیر و جوان این مملکت آورده بود. امروز اکثر کسانی که آن روزها در زیر فشار تبلیغات و جوسازیها و فشارهای گوناگون مجبور بودند بدون حجاب حرکت کنند، براحتی نفس میکشند (در خطبه های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶))

سیاست ترویج فساد و فحشا برای کنار زدن نسل جوان

در مورد اصل این مسأله (بدحجابی) دو چیز در کنار هم وجود دارد که آنها را بایستی بگویم؛ یکی این است که سیاست استعماری غرب در کشور ما اشاعه ی فحشا و فساد است. هیچ کس در این مسأله نباید شکی داشته باشد. آنها با این وسیله فکر میکنند که خواهند توانست نسلهای ما را به خصوص نسل جوان را - چه پسر و چه دختر را - از شور انقلابی، تحرک انقلابی و از کار و سازندگی بازدارند و آنها را سرگرم مسائل جنسی و مسائل فحشا و منکرات کنند. البته فکرشان درست هم هست. اگر در یک مملکتی اینطور چیزها رایج بشود، جوانها به جای اینکه سرگرم کار، تلاش و سازندگی باشند، سرگرم آرایش و لباس پوشیدن و اطفای شهوات و هوسرانی و از این قبیل چیزها شوند، عاقبت این مملکت بسیار بد و تلخ خواهد بود و کار آن مردم ساخته است؛ به خصوص مانند ملت ما که در دوران سازندگی است و ما احتیاج به یک حرکت عظیم و همه جانبه ی مردم به خصوص نسل جوان برای سازندگی داریم. این کار را در مملکت ما دارند میکنند. ما اطلاع داریم که این تظاهر به بدلباسی، بی حجابی و

بدحجابی، پوشیدن لباس نامناسب و قبول کردن نامهای ناپسندی که در دنیا به عنوان افراد منحرف - چه از لحاظ جنسی و چه از لحاظ شهوانی - شناخته شده اند، این کارها در حال حاضر در ایران از طرف سیاستهای جهانی ترویج میشود. ما از اینها مطلع و باخبر هستیم. همینطور اطلاع داریم که بعضی از پوششهایی که بعضی از جوانهای غافل ما دوست میدارند و آنها را میپوشند، با نامهای مختلف که من حالا اسمهایشان را نمی آورم، این پوششها و لباسها را بعضی از فروشگاه های وابسته به گروهکها میفروختند؛ و به قیمت ارزان هم میفروختند در حالی که لباسهای دیگر گران هستند و یا مثلاً پارچه خیلی ارزان نیست، در جامعه ی ما این لباس را خیلی ارزان در بعضی فروشگاه ها میفروختند.

اینها برای چیست؟ برای این است که مردم را و به خصوص نسل جوان و بالاخص جوان تحصیلکرده را سرگرم اینگونه چیزهای پست و حقیر و دور از برنامه ی انقلاب کنند. این را همه باید بدانند؛ طبیعی است که مردم در قبال این حوادث نمیتوانند بی تفاوت بمانند. شما ببینید امروز چند هزار یا چند میلیون از جوانهای کشور در صحنه های مبارزه، در جهاد سازندگی، نهضت سوادآموزی، دستگاه ها و ارگانهای دیگر هستند که برای انقلاب و مردم کار میکنند. این جوانها چه کسانی هستند، جوانهای این مملکتند. (در مصاحبه با صدا و سیما (۶۴/۲/۳))

بدحجابی و بی بندوباری؛ عامل فحشاء و دوری جوانان از انقلاب

آنچه که در پشت پرده ی این بدحجابی ها میگذرد که اینها ظاهر کار است، بدحجابی یا حرف زدن یک دختر و پسر در خیابان که شما میبینید جوان حزب اللّهی ما را عصبانی می کند و یا خانواده ی شهید راه، این ظاهر هر کار است. پشت پرده ی کار، مسأله ی یک شبکه ی خطرناک فاسدی است که از سوی تمام سیاستگذاران غربی ضدّ اسلامی دارد تقویت میشود، برای این است که مردم را به فساد بکشانند و بتوانند جوانهای ما را و جامعه ی ما را فاسد کنند. برای تمام مردم هم که آمادگی مختصری دارند، آنها پیش بینی کرده اند. برای جوان و برای کودک، برای نوجوان، برای دختر، پسر، حتّی مرد و زنهایی که از دوران جوانی گذشته اند، برای همه برنامه ریزی کرده اند و میخواهند یک چنین شبکه ی فساد را در داخل به وسیله ی عناصر وابسته به خودشان ترویج کنند. علّت هم یک چیز است که میخواهند سلامت جامعه ی ما را سلب کنند و نسل جوان را از انقلاب بگیرند و بینش سیاسی کشور ما را که در مرد و زن و پیر و جوان و همه رسوخ و نفوذ دارد، این را سلب کنند؛ سرگرم کنند، مثل حیوانات، مثل همان مردمی که در آن کشورها هستند که به مسائل سیاسی و اخلاقی و ارزشها و تحرّکات انسانی عنایت و توجّهی ندارند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۶/۱))

بازگشت به فرهنگ غربی؛ محال و ممنوع

مردم ما باید چشم و گوش خود را باز کنند، برگشت به سمت فرهنگ فاسد و منحطّ غربی، در جامعه ی انقلابی و اسلامی ما محال و ممنوع است. ملّت و مسؤولان انقلاب ما، ممکن نیست اجازه دهند تا مجدداً رفتار و زندگی

مردم به سمتی رود که فرهنگ فاسد غرب تزریق کرده بود و آن را به زور به این ملت تحمیل نموده بود. کسانی که تاریخچه ی ورود بی حجابی و عریانی زنان در جامعه ی ما را که به وسیله ی خاندان شوم پهلوی انجام گرفت، خوانده اند و یا کسانی که سنشان اقتضا می کند و آن روزها را دیده اند، میدانند که چگونه بی حجابی و بی حدّ و مرزی و اختلاط زن و مرد را به داخل کشور وارد کردند و آن را به ملت تحمیل نمودند. ملت ما به آسانی این پدیده را نپذیرفت؛ ولی متأسفانه به دلیل گذشت دو سه نسل در زیر سایه ی سنگین و شوم خاندان پهلوی تا پیروزی انقلاب اسلامی، عده ای با این فرهنگ به دنیا آمدند و قبح آن را نفهمیدند و سلامت و صفای محیط ناب اسلامی را در نیافتند. دستگاه های تبلیغاتی ما هم، توان شناسایی عیوب فرهنگ غربی را به آنان نداشتند. (در دیدار با جمعی از پزشکان (۶۸/۹/۱۵))

نفوذ فحشا؛ راه مقابله ی دشمنان با انقلاب اسلامی

حرکت ضدّ حجاب که امروز در کشور ما و به وسیله ی کسانی به شکل موزیانه تعقیب میشود، یک حرکت سیاسی ضدّ جمهوری اسلامی است. (در دیدار با خواهران برگزارکننده ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰))

بعضی از دستگاههای جاسوسی دولتهای استکباری اظهارنظر کرده اند که برای ایران و مقابله با انقلاب اسلامی یکی دو راه برای ما بیشتر نمانده است؛ یکی این است که ما، فحشا و فساد را در جامعه ی آنان نفوذ دهیم و جوانانشان را سرگرم کنیم و زنان و مردانشان را از هدفهای متعالی و بلند غافل کنیم. آنها را سرگرم منجلاّب و فساد و فحشا و شهوت نماییم و دیگر اینکه بین آنها اختلاف بیندازیم. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۲۴))

ترویج فرهنگ برهنگی بخاطر غفلت از اوضاع سیاسی

یک نگاهی به وضع سالهای پیش از انقلاب، در شهرهای مختلف، در همین تهران و در شهرهای گوناگون بکنید، ببینید وضعیّت زن و مرد ایرانی را. نباید گفت فقط زن؛ زن جرّقه را مشتعل میکرد، اما همه در آن میسوختند؛ به خاطر همان فرهنگ برهنگی، فرهنگ برهنه گرایی، فرهنگ دریدن همه ی پرده های حجاب و عفاف در جامعه ترویج میشد. اینها میخواستند از ناحیه ی ملّتی که این همه زیر فشار قرار داشت، منابعش غارت میشد، ظلم میشد، مبارزینش در گوشه ی زندانها میپوسیدند و دسته دسته اعدام میشدند، میخواستند مردم را از این شرایط و از این اوضاع غافل نگه دارند. (در دیدار با گروهی از بانوان کشور (۶۳/۱۲/۲۱))

۱۷ دی شیطانی و ۱۷ دی انقلابی

روز هفدهم دی که روزی است که شیطانها و طاغوتها آن روز را شروعی برای اهداف طاغوتی و استعماری قرار داده بودند و خدای متعال کمک کرد و زن مسلمان مؤمن متعهد حرکت کرد و همان روز را به روزی که منشا و مبدأ شروع یک حرکت عظیم در تاریخ کشور ما محسوب میشود تبدیل کرد. مسأله ی ۱۷ دی یکی از معجزات انقلاب است. رژیم گذشته روز ۱۷ دی را بعنوان آن روزی که زن ایرانی را در جاده ای که فرهنگ غربی میطلبید و

میخواست قرار داده بودند. اسمش آزادی بود، اما در معنا رها شدن از تمام قیود اخلاقی و از تمام چارچوبهایی است که برای یک جامعه ی باطهارت و باتقوا محترم است. مسأله این نبود که فقط میخواستند شکل حجاب را که آنها رویش مبالغه میکردند، به عنوان یک پدیده ی بد از آن یادآوری میکردند آن را عوض نکنند. مسأله این بود که میخواستند فرهنگ غربی، همان فرهنگ مصرف گرایی، فرهنگ تجمل، فرهنگ آرایش، فرهنگ زن را ملعبه ی شهوترانی ها قرار دادن و مرد را به پرتگاه فساد کشاندن و مسائل اساسی یک جامعه را تحت الشعاع کششها و جاذبه های جنسی قرار دادن، میخواستند این را در مملکت طراحي کنند و متأسفانه با تلاش چندین ساله ی خودشان تا حدود زیادی هم موفق شدند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴))

معجزه ی انقلاب درباره ی ۱۷ دی

معجزه ی انقلاب اینجوری شد که همان روزی که آن دستگاه با آن رژیم جبار، با آن همه تبلیغات، روز آغاز بی حجابی و در حقیقت روز شروع ویرانگری نظام عفت و عصمت زن ایرانی و مسلمان را اعلام کرده بودند، همان روز، یعنی روز ۱۷ دی در سال ۱۳۵۶ روزی شد که یک عده از زنان حرکت کردند، تظاهرات راه انداختند، شعار دادند و حضور زن ایرانی را در صحنه ی مبارزه های جدی و عمیق در مقابل دستگاه استکباری اعلام کردند. که در پیام امام هم در همان وقت اشاره ای به این حرکت زنان و خواهران مسلمان که روز بسیار مهمی را برای این کار برگزیده بودند، شد. در تظاهرات تاسوعا و عاشورای سال ۱۳۵۷، یعنی حدود یک سال بعد از این ماجرا وقتی که انسان نگاه میکرد، این سیل عظیم تظاهرکنندگان زن را میدید؛ این زنان که با چادر، با حجاب اسلامی، بعضی بچه هایی به دستشان گرفتند. صدها هزار زن مسلمان خیابانها را در همه شهرها پر کرده بودند و قویتر از مردان شعار میدادند؛ احساس میکردیم که چه ضایعه ی عظیمی در طول سالیان دراز گریبانگیر ما بوده است. زن مسلمان ایرانی را از دور خارج کرده بودند، میخواستند نیمی از جمعیت را در وهله ی اول و نیمه ی دیگر یعنی مردها را در درجه ی بعد، از میدان اندیشیدن و پرداختن به امور جدی جامعه خارج بکنند؛ متأسفانه تا حدود زیادی هم موفق شده بودند. (در دیدار با گروهی از خواهران (۶۳/۱۲/۲۱))

بدحجابی و رواج فساد؛ معلول باورها و فرهنگهای غلط

به نظر من، آن چیزی که امروز مجموعه ی شما و هر مجموعه ای از زنان - که در شکلها و با هدفهای مختلف کار میکنند - برعهده دارند، این است که باور غلطی را که فرهنگ غربی و اروپایی در این دهها سال اخیر در ذهن زن ایرانی وارد کرده است، بزدايد. البته باور غلطی هم در گذشته بوده است؛ یعنی گرایش به برخی از شکلهای غلط مصرف و تجمل، از گذشته هم وجود داشته است. با ورود فرهنگ اروپایی، این مدگرایی و نوگرایی در مصرف، به شکل عجیبی تشدید شد. این، محاسبه شده و پیش بینی شده بود. سردمداران سیاستهای غربی - که غالباً صهیونیستها و استعمارگران بودند

-به قصدی و با نیتی این کار را کردند. این باورهای غلط را باید بزدايید؛ و این نمیشود، مگر با ارائه ی بحثها و کارهای اسلامی. اگر این کار بشود، ریشه ی این مشکلاتی که گاهی اوقات مطرح میشود - بدحجابی و رواج فساد و فحشا و این چیزها - به خودی خود کنده خواهد شد. اینها غالباً معلولند؛ علل، همان باورها و فرهنگها هستند که باید روی آنها کار بشود. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۶۹/۱۰/۱۶))

دستهای مرموز در مخدوش کردن عفت و حجاب

دستهای مرموزی امروز در حال فعالیت هستند. کسانی حساب شده مشغول حرکت هستند که وضع عفت، عصمت و حجاب زنان را تدریجاً مخدوش کنند و به وضع قبل از انقلاب بازگردانند. (در دیدار گروهی از خواهران دانشجوی مراکز تربیت معلم (۶۳/۲/۱۲))

دست و پا گیر بودن حجاب زنان؛ حرفی سست و بی پایه

این حرف که لباس حجاب زنان دست و پاگیر است از آن حرفهای سست و بی پایه است. خیلی از ملتها را شما در دنیا میبینید که مردهایشان لباسهایی دارند از لباس زنان ما خیلی دست و پاگیرتر، لباسهای بلند، پیرهنهای بلند، چارقد بر سر، عبا بر دوش و همه ی فعالیتهای اجتماعی هم میرسند. هیچکس که نمی گوید اینها نمیتوانند، جنگ هم میکنند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

چادر؛ نشانه ی ملی و مورد غضب استعمار

حجاب زنان به چادر منحصر نمیشود اما چادر بهترین نوع حجاب و نشانه ی ملی ماست و هیچ منافاتی با فعالیتهای زنان مسلمان در مسائل سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ندارد. به همین علت است که چادر همواره مورد غضب دشمن استعمارگر بوده است. استعمارگران در یک، دو قرن اخیر به کمک عوامل خود به مبارزه ی مستقیم با چادر پرداختند. رضاشاه به دستور اربابان خود، کشف حجاب را اعلام کرد و برای اعمال این دستور خشونت‌های بیشمار مرتکب شده، ماموران حکومتی رضاخان با زور سرنیزه چادر را از سر زنان میکشیدند و حتی حاضر بودند علی‌رغم کشف حجاب، زنان کلاه و روسری بر سر کنند، اما چادر را بردارند. این دستور استعمار بود. زیرا میدانست این کارها اولین گام تهی کردن زن مسلمان ایرانی از شخصیت اسلامی و ملی او است و در صورت موفقیت این طرح، بقیه ی اهداف آنان راحت تر به نتیجه میرسد. اما تاریخ به یاد دارد که زنان ایران در سخت ترین شرایط حاضر نشدند دست از چادر بردارند. (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۴))

وجود دستهای پیدا و پنهان در مبارزه با چادر

امروز متأسفانه شاهد دستهای پنهان مبارزه با چادر هستیم؛ گاه در لوای روان شناسی رنگها و اینکه رنگ سیاه رنگ ناامیدی و دلمردگی و گاه در لوای نمایش فیلمهایی از زنان بی فرهنگ و بی سواد جاهل چادری در برابر زنان روشنفکر و تحصیلکرده های بی چادر و گاه نیز با تبلیغات غیرمستقیم دیگری از قبیل آنچه در تراکتهای

تبلیغاتی اولین سمینار سراسری تنظیم خانواده در مشهد که یکی از آنها تصویر زنی چاپ شده بود با ظاهری متجدد و با پوشش مانتو و روسری، دو فرزند به همراه داشت و در زیر آن جمله ی «دانش بیشتر، فرزند کمتر» قید شده بود و تراکت دیگری که زنی چادری با تعداد فرزندان بیشتر نشان میداد و زیر آن جمله ی «دانش کمتر، فرزند بیشتر» به چشم میخورد و به این وسیله، تلویحاً چادر را شاخص بیسوادی و عدم استفاده از آن را نشانه ی بسوادی دانستند. باعث تأسف است که پس از شکست مبارزات مستقیم و غیرمستقیم استعمار با چادر در رژیم گذشته امروز ما با دست خود وسیله برای اجرای این هدف شوم استعمار شویم. درست است که ما حجاب غیرچادر را نفی نمیکنیم؛ ولی چادر شعار ماست، هویت اسلامی و فرهنگی ما است و برای ملت ما مقدس است (در دیدار با اعضای شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۵)).

طرح ریزی برای مبارزه ی علنی با حجاب و چادر در دوران طاغوت

در سال ۱۳۵۵ سردمداران فرهنگی رژیم ستم شاهی در فکر این بودند که یک برنامه ی همه جانبه ای را طراحی کنند و اجرا کنند که بر اساس آن طراحی و آن برنامه از حجاب و حفاظ و به خصوص روی چادر تکیه میکردند چادر و محدودیتهای در روابط زن و مرد دیگر در جامعه ی اسلامی ما اثری باقی نماند. این سند از این جهت مهم است که مردم ما امروز توجه کنند که آنچه در تلویزیون و رادیو و روزنامه ها و مجلات و نشریات رژیم گذشته میدیدند یک چیز تصادفی نبود و همانطور که من در یکی از خطبه های قبلی عرض کردم این یک برنامه ی منسجم و همه جانبه ای بود که با استفاده از تمام ابزارهای رژیم کوشش میکرد که حجاب و حفاظ و محدودیتهای روابط زن و مرد را به کلی از جامعه ریشه کن کند و همان اندازه از عفاف و عصمتی که در زن و مرد جامعه ی ما باقی مانده بود آن را هم به دست یغما بسپارد.

*

در همه ی طرحها و برنامه ریزی های رژیم گذشته بر روی حجاب و به خصوص بر روی چادر تکیه ی بسیار زیادی شده و همانطور که اشاره شد استفاده ی از زور هم حتی انجام گرفته، می گوید در محیط کار و در ادارات آمدن زنان چادری ممنوع بشود، در مدرسه و در دانشگاه استفاده ی دخترها و معلمینشان از چادر ممنوع باشد، در مؤسسات دولتی و در فروشگاه های تعاونی شهر و روستا زن چادری و با حجاب را راه ندهند، حتی در فرودگاه های کشور و در هواپیماهای کشور و حتی در اتوبوسهای شهری کشور زنهای چادری و با حجاب را راه ندهند تا اینجا اینها پیش میرفتند. این طرحی بود که اگر عمر ننگین آن رژیم ادامه پیدا می کرد بنا بود اجرا بشود. از طرفی در مدارس روی ذهنهای کودکان و دختران و پسران باید درباره ی حجاب آن چنان کار بشود که اینها وقتی توی خانه هایشان رفتند، بر روی مادرهای خودشان فشار بیاورند و حجاب را از آنها بخواهند که بردارند یعنی حجاب را به صورت یک ضد ارزش در ذهن کودکانها جا بیندازیم. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

طراحی لباسهای ضدّ حجاب برای مبارزه با حجاب

از امکانات تولیدی کشور میخواستند استفاده کنند توی همان طرح این هم آمده که تشویق کنیم تا کارخانجاتی به وجود بیاید که لباسهایی را که ضد حجاب است ارائه بدهد تا زنها تشویق بشوند که از آن لباسها استفاده کنند و از لباس باحجاب و از چادر استفاده نکنند، اینجا شما بخوبی معنای آن حرفی که من یک بار در خطبه ی نماز جمعه عرض کردم به روشنی درمی یابید که این دستگاههای تولیدی و امکانات اقتصادی که مردم را به بدحجابی و به لباسهای نامناسب سوق میدهند و تشویق میکنند ریشه ی استعماری دارد. (همان)

اشتباه فرهنگی مآبها؛ تقلید از ظواهر غربی

در دوره ی فرهنگی مآبی در کشور ما آمدند و به قول معروف، سرنا را از سر گشادش دمیدند؛ یعنی شکل غلط قضیه را انتخاب کردند. وقتی وارد مسأله ی زن و مرد شدند، علاج را در این دیدند که بطور کامل از ظواهر پدید آمده یا وجود داشته ی در اروپا تبعیت و تقلید کنند. مسأله ی کشف حجاب و آزادی زن و تمتعهای نامشروع از جنسیت و برداشتن حجاب و حفاظ بسیار ظریف و پیچیده ای که در اسلام بین زن و مرد وجود دارد - که این حجاب به هیچ وجه به معنای حجاب ظاهری نیست؛ یک چیز دیگر است که با دقت و با لطیف نگرستن به مسأله میشود آن را فهمید و سنجید که چقدر حکیمانه است - نمونه ای از این تقلید و تبعیت بود.

ما اگر میخواستیم به زن نگرش انسانی داشته باشیم و از ستم به او جلوگیری میکردیم، راهش این نبود که بیاییم آن چیزی را که عامل اصلی و تأثیرگذار نیست، مورد توجه قرار دهیم. در فرهنگی مآبی، این اشتباه را کردند؛ آمدند این را مورد توجه قرار دادند. (در دیدار با زنان نماینده ی مجلس (۸۰/۷/۱۴))

سندی از رژیم گذشته پیرامون مبارزه با حجاب

حقیقت این است که در جامعه ی اسلامی ما، بر روی مسأله ی بی بندوباری و ممنوعیت فساد و فحشای جنسی کار فرهنگی لازم انجام نگرفته است مردم ما البته اکثریت، ایمان بر آن حفاظها و حجابهای لازمی که اسلام معین کرده دارند. در طول ۵۰ سال گذشته به عکس هر چه امروز ما روی این مسأله کم کار فرهنگی و تبلیغاتی کرده ایم، رژیم گذشته بر روی فرهنگ غربی در این زمینه یک حرکتی انجام میداد و در باب روابط زن و مرد که نمونه ی بارز آن حجاب است کار کردند. از سال ۱۳۱۰ و بلکه قبل از آن این کار شروع شد و تا سال ۱۳۱۴ شمسی که مسأله ی کشف حجاب پیش آمد. سندی در اختیار ما قرار گرفت که مربوط به مذاکره و تصمیم گیری جمعی از مسئولین رژیم گذشته در همین اواخر، یعنی ۱۳۵۵ است؛ در آنجا گفته شده بود که ما باید از رسانه های گروهی حداکثر استفاده را بکنیم (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

تحقیر و تمسخر حجاب در نظام پهلوی و رسانه های غربی

از برخوردهای لوده و هرزه ی کسانی هم که در دوران رژیم طاغوت، حجاب را مسخره میکردند میگذریم. در آن دوران، افراد معدودی از خانمها و دختر خانمها در دانشگاهها حجاب داشتند که مورد تمسخر و استهزا بودند. آن برخورد، یک برخورد غیرانسانی، جلف و غلطی بود که انسان چیزی را که خودش قبول ندارد، آن را به لجن بکشاند و به باد استهزا بگیرد؛ کاری که امروز رسانه های غربی عیناً انجام میدهند. در آن دوران، اینگونه افراد کار اجلاف را انجام میدادند که اصلاً محلّ بحث نیست؛ اما کسانی هم که اهل این جلافتها نبودند، بلکه اهل فکر و منطق و به میزان گفتن و به میزان اندیشیدن بودند، باور نمیکردند که ممکن باشد خانمی مقید به مسائل اسلامی - از جمله مسأله ی حجاب - باشد و بتواند مدارج علمی را طی کند و عالم بشود، همچنانکه باور نمیکردند چنین کسی بتواند در زمینه ی مسائل سیاسی و اجتماعی کسی بشود؛ کما اینکه فکر نمیکردند یک عنصر فعال انقلابی باشد. (در دیدار با گروهی از زنان پزشک سراسر کشور (۶۸/۱۰/۲۶))

از کشف حجاب تا انحطاط جامعه

اگر در یک جامعه ای ذهنیت زن را خراب کردند و امیدهای او و آرزوهای او و ایده آلهای او را سوق دادند به یک جهتی که کمتر است از شأن زن، بدون شک میتواند جامعه را منحط کند؛ لذا از دوران کشف حجاب این کار شروع شد و در یکی دو دهه ی اخیر به اوج خودش رسید (از مصاحبه با مجله ی شاهد بانوان (۶۷/۹/۱۳)).

انحراف و انحطاط به بهانه ی زیبایی و زیباسازی

اصل گرایش به زیبایی و زیباسازی و زیبادوستی، یک امر فطری است. البته این شاید با مقوله ی نوگرایی مقداری تفاوت کند. نوگرایی امر عامتری است. این مسأله ی آرایش و لباس و چیزهایی که شما گفتید، مقوله ی خاصی است که انسان - بخصوص جوان - از زیبایی و زیباسازی خوشش می آید و دلش میخواهد که خودش هم زیبا باشد. این عیبی هم ندارد؛ یک امر طبیعی و قهری است؛ در اسلام هم منع نشده است. آن چیزی که منع شده، فتنه و فساد است.

این زیبایی و زیباسازی، بایستی موجب این نشود که در جامعه انحطاط و فساد به وجود آید؛ یعنی ابتذال اخلاقی نباید به وجود آید. چگونه؟ راه هایش مشخص است. اگر ارتباط بی قیدوشرط و بی بندوباری در روابط زن و مرد وجود داشته باشد، این موجب فساد خواهد شد. اگر به صورت افراطی به شکل مدپرستی درآید، این به فساد خواهد انجامید. اگر این مقوله ی زیباسازی و رسیدن به سر و وضع و لباس و امثال اینها، مشغله ی اصلی زندگی شود، انحراف و انحطاط است؛ مثل اینکه در دوره ی طاغوت، آن خانمهای اعیان و اشراف، پشت میز آرایش مینشستند. فکر میکنید چند ساعت مینشستند؟ شش ساعت! این واقعیت دارد و ما خبرهای دقیق داشتیم که شش ساعت مینشستند! یک انسان، این مدت برای آرایش صرف وقت کند که میخواهد مثلاً به عروسی برود و موی سرش را،

یا صورتش را اینطوری درست کند! اگر کار به این شکل درآید، انحراف و انحطاط است؛ اما فی نفسه، رسیدن به سر و وضع و لباس، بدون اینکه در آن خودنمایی و تبرّج باشد، عیبی ندارد. (در جمعی از جوانان به مناسبت هفته ی جوان (۷۷/۲/۷))

بی خبری زنان و کارساز شدن توطئه ی کشف حجاب

توفیق این توطئه ی بزرگ و خطرناک تا حدود زیادی معلول آن است که زن ایرانی در هنگام بروز این فاجعه، ترسیم واضح و پرجاذبه و منطقی و متکی به ایمانی از الگوی زن اسلامی نداشت. اگر در آن روزگار گسترش سواد و علم در جامعه آغاز میشد و چنین الگویی از اسلام در اختیار اذهان عمومی، مخصوصاً زنان قرار میگرفت، آن توطئه به آسانی توفیق نمی یافت. (در سمینار نقش زن در جامعه در دانشگاه تربیت معلّم (۶۴/۱۲/۱۰))

ممنوعیت حجاب؛ اهانت علنی به اسلام

در امریکا و اروپا مسلمانان و گروه های اسلامی مورد اهانت و تهمت قرار میگیرند و در مواردی تظاهر به پایبندی های اسلامی از قبیل حجاب زنان ممنوع میگردد. اهانت علنی به اسلام در قالب حجاب تحریم شده. تزییع حقوق زنان، تهمت از سوی کسانی است که شأن والای زن ایرانی را که با حفظ حجاب و حدّ شرعی، در برترین فعالیتهای کشور شرکت میورزد، نمیپسندند و ابتذال حاکم بر روابط زن و مرد و بهره کشی ناجوانمردانه از زن در جوامع غربی را، نسخه ی مطلوب در حیات اجتماعی زن میشمزند. (پیام به حجّاج بیت الله الحرام (۷۲/۲/۲۸))

بی حجابی؛ وسیله ی مصرف گرایی

بی حجابی در حقیقت وسیله ای برای فرهنگ مصرف نیز بود؛ آن هم یک مصرف بی بندوبار، بی خاصیت و پر از ضرر. چقدر همتها، پولها و وقتها که صرف شد برای چیزی که جز زیان برای جامعه و عقّت عمومی چیزی به دنبال نداشت (در خطبه های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶))

لزوم خودداری خانمها از مصرف گرایی و اسراف

من به خانمهای مسلمان، خانمهای جوان و خانمهای خانه دار عرض میکنم؛ سراغ این تبلیغ مصرف گرایی که غرب مثل خوره به جان جوامع دنیا و جوامع کشورهای در حال توسعه و کشورهای رو به رشد از جمله کشور ما انداخته است، نروید. مصرف در حدّ لازم خوب است، نه در حدّ اسراف. خانمهای مسؤولین و زنانی که همسرانشان یا خودشان مسؤولیتهایی در بخشهای مختلف کشور دارند، باید از لحاظ دوری از اسراف برای دیگران الگو باشند (در دیدار گروهی از زنان نخبه (۷۱/۹/۲۵))

خطر تجمل گرایی زنان

گرایش به تجمل گرایی که مدتها بود در جامعه ی ما یواش یواش کم شده بود، یا در اوایل انقلاب مثلاً خانمها به تجملات و زر و زیورها اعتنایی نمیکردند، متأسفانه باز این چیزها - آنطور که شنیده میشود - در جامعه ی ما دارد رشد می کند. زنان اندیشمند و با فکر و با معرفت جامعه ی ما باید این را خطر بدانند. نباید زنان به سمت تجمل گرایی سوق پیدا کنند؛ البته این خطر برای مردان هم هست؛ منتها در زنان بیشتر و امکانش زیادتر است. وانگهی در این قضیه، در موارد بسیاری، مردان تحت تأثیر زنانشان قرار میگیرند. شماها واقعاً باید با این قضیه مبارزه کنید، خودتان هم مراقبت نمایید. من با تظاهر به تجمل و تجمل گرایی در حد معتدل کم ناگزیرش مخالفتی نمیکنم، لیکن اگر بنا شد که روند افراطی پیدا کند، چیز بسیار مزخرفی است. در لباس، در آرایش، در زر و زیورها و طلا و جواهرات، خانمها بایستی خیلی اهمّیت بدهند که امساک بشود و بی اعتنایی به این چیزها انجام بگیرد، تا شاید - ان شاء الله - به درخشندگیها و زیباییهای واقعی تر بیشتر توجه بشود، تا به این زیباییهای ظاهری. (در دیدار با شورای فرهنگی - اجتماعی زنان (۷۰/۱۰/۴))

تأثیر حجاب بر کاهش میزان فساد جامعه

حقاً در جامعه ای که بین زن و مرد حفاظی وجود داشته باشد، فساد در آن جامعه قابل مقایسه با جامعه ای که این حجاب در آن وجود ندارد نیست. حرکت ضدّ حجاب که امروز در کشور ما و به وسیله ی کسانی به شکل مودیانہ تعقیب میشود، یک حرکت سیاسی بر ضدّ جمهوری اسلامی است. (در دیدار با خواهران هنرمند (۶۳/۳/۱۰))

تدابیر گوناگون برای مبارزه با حجاب

در رژیم گذشته، نه فقط در این اواخر، بلکه از اوایلی که این رژیم سرکار آمده بود - یعنی از اوایل این قرن شمسی - سیاست استعمار جهانی این شد که آزادی و بی بندوباری جنسی را در میان جوامع مسلمان رواج بدهد و حفاظ و حجاب اسلامی و مرزی که بین زن و مرد از نظر تعالیم اسلام و در فرهنگ اسلامی مقدر و مقرر شده بود، این مرز را بشکند؛ تمام وسایل را برای تزریق این مایه ی فساد در پیکره ی جامعه ی اسامی به کار بردند؛ از سیاست استفاده کردند، از زور استفاده کردند، از شعرا و نویسندگان و نمایشنامه نویسهها و قصّه نویسهها و هنرمندها استفاده کردند، از تمام وسایل ارتباط جمعی در جامعه استفاده کردند و پشت سر همه ی اینها - همانطور که اشاره شد - دستهای پلید سیاست بود که با یک نقشه و پیش بینی دقیقی این مسأله را به پیش میبردند. جامعه ی اسلامی ما که در اوایل این قرن شمسی - یعنی در حدود شصت سال قبل مثلاً - بین زن و مرد یک مرز غیرقابل عبوری وجود داشت در صحنه ی جامعه و مرد نگاه کردن به زن نامحرم را حرام میدانست، و زن حفظ پوشش و عفت را یکی از واجبات اصلی خودش میدانست، حتی کسانی که از لحاظ تدبیر در سطح بالایی نبودند اما زنهایشان از

لحاظ حفظ عصمت و عفت خودشان از لحاظ اسلامی کمال کوشش و تلاش را میکردند، در طول چهل - پنجاه سال این سیاست خبیث با وسایل گوناگون و از طرق گوناگون در جامعه اعمال شد. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۰۵/۱۰))

تقویت شخصیت شهوانی؛ عامل یأس، عصیان و پوچی

در کشورهای صنعتی تقویت شخصیت شهوانی انسان، همه ی جوانان آنها را به سمت یأس و ناامیدی و عصیان بر همه سنتها، مقدسات و نظامهای اجتماعی کشانده و آنها را به پوچ گرایی سوق داده است (در دیدار با خواهران هنرمند (۶۳/۳/۱۰))

بی بندوباری صهیونیستی؛ ابزار استکبار جهانی

فرهنگ فسادانگیز صهیونیستی در دنیا هدفش این است که عفاف را، حجاب میان زن و مرد را از میان بردارد. بی بندوباری جنسی از بزرگترین ابزارهای استکبار جهانی است؛ در هر جای دنیا که بخواهند یک ملّتی را به فساد بکشند، آنها را به فحشا میکشانند، هر جا بخواهند یک ملّتی را از شخصیت انسانی دور کنند، آنها را به برهنگی و بی بندوباری نزدیک میکنند، در همه جای دنیا این کار ممکن است. (در خطبه های نماز جمعه (۶۲/۱۰/۱۶))

دامن زدن صهیونیستها به بی بندوباری و گیر کردن غرب در فتنه ی جنسی

آنچه شما در گذشته ی ایران - در کشور خود ما، در همین تهران و جاهای دیگر که روز به روز هم داشت بیشتر میشد - و در بسیاری از جاهای دنیا میدیدید، محصول، یا برابر با آنچه که در فرهنگ غرب، نسبت به زن و مرد وجود دارد، نبود؛ آن یک چیز فوق العاده بود. آن، چیزی بود که به عمد آن را دنبال میکردند! خیلی از آدمهای صاحب نظر مسائل اجتماعی و مسائل انسانها و جوامع آن روز هم میگفتند - ما آن روز در کتابها زیاد میخواندیم - که این کاری است که صهیونیستها دارند میکنند! بعید هم نبود. البته من یک استدلال قطعی بر این ندارم؛ اما بُعدی ندارد که سیاستهای صهیونیستی روی همان اهداف بلند مدتی که دارند، این قضیه را دنبال میکردند. یعنی بنابر این است که این فتنه را دامن بزنند. بنا بر این بود، امروز هم هست. البته امروز خودشان - بیچاره ها - در این قضیه ی فتنه ی جنسی گیر کرده اند؛ چون طبیعی است که این لوازمی دارد، که دیگر آن لوازم اجتناب ناپذیر است! نمیشود گفت که ما میخواهیم تا این جای قضیه بیاییم، از اینجا به آن طرف نرویم؛ نه، دیگر یک سراشیبی است که اگر انسان در آن وارد شد، دیگر اجتناب ناپذیر است که تا آخر باید برود. آنها الان گرفتارند و میبینیم . شاید شماها - آقایان و خانم ها - میبینید؛ در بعضی از این مطبوعات غربی، فریادهای عجیبی بلند است، از وضعی که در امریکا وجود دارد - از این مسائل همجنس گرایی ها، از اختلاطهای گوناگون، از شیوع این وسایل تبلیغاتی کامپیوتری و امثال آنها به داخل خانه ها - بعد فراگرفتن این موج عظیم بچه ها را - بچه های دوازده، سیزده ساله

را - دیگر حالا یواش یواش به جایی رسیده که اینها را حس میکنند! (در دیدار اعضای گروه انطباق پزشکی با موازین شرعی (۷۴/۸/۱۶))

مبارزه با ادیان از طریق شهوت

همه ی ادیان عالم، نه فقط دین اسلام؛ - منتها دین اسلام منظم تر و دقیقتر از سایر ادیان - با عنان گسیختگی شهوات انسانها مخالفند. ادیان برای شهوات، ضابطه و قاعده و حدود و قیود دارند. پرورش روح انسان، بدون محدود کردن شهوات که امکان پذیر نیست. وقتی که شهوات انسان، عنان گسیخته باشد، همان حیوان و بهائم است و رشد انسانی امکان ندارد. لذا ادیان با شهوات و عنان گسیختگی آن مخالفند. پس در هر جامعه ای، راه مبارزه ی ساده و آسان با ادیان این است که راه عنان گسیختگی و مهارگسیختگی شهوات را باز کنند. در ایران، این کار را شروع کردند، یکی از راههایش - که جزو مهمترین کارها بود - کشف حجاب بود. یکی دیگر از راه هایش، رواج میخوارگی بود که این کار را انجام دادند. کار دیگر این بود که رابطه ی محدود زن و مرد را بشکنند، این جزو کارهای تجربه شده است. وسایل جدید علمی و پیشرفتهای تمدن - مثل سینما و رادیو تلویزیون و امثال اینها - نیز به آنها این امکان را میداد که با خیال راحت این کارها را در جامعه انجام بدهند. این، غیر از مقوله ی علم و سواد و فکریات و ذهنیات بود. اشتباه اینجاست که عده ای خیال میکنند، آن چیزی که موجب میشود شهوات رواج پیدا کند، علم و دانش است، نه، علم و دانش، آن جریان دوم بود. جریان اول، جریان فرهنگی محض و باز کردن راه فساد فکری و عملی و جنسی و ابتدال زندگی روی مردم بود. این، آن کار اول بود که انجام دادند. لذا اولین کسانی که با این حمله ی غربیها در ایران و همینطور در کشورهای دیگر فاسد شدند، باسوادان نبودند؛ بسیاری از بیسوادان بودند. همین حالا هم همینطور است. کسانی که در دوران رژیم ستمشاهی غرق در فساد بودند، اکثر و اغلبشان بیسوادان و طبقات متوسط جامعه بودند. بله، رفاه مؤثر است و کمک می کند. آن حالت رفاه و مصرف زدگی و آسایش زندگی، به آن فسادی که آنها دنبال میکردند و برنامه ریزی مینمودند، کمک میکرد. در دیدار با جمع کثیری از طلبان حوزه های دانشجویان (۶۹/۹/۲۸))

بی بند و باری؛ راه مبارزه با ملت های انقلابی

ملت های انقلابی تا وقتی که پارسایی انقلابیشان را دارند، تا وقتی جوانهایشان، مردها و زنهایشان همچنان مقید و پایبند به طهارت و تقوا هستند، روحیه ی سلحشوری و شجاعت و مقاومت و مردانگی در آنها زیاد هست. آنوقتی که در سراشیب فحشا و فساد و بی بندوباری لغزیدند، همه چیز تمام میشود. اینها این کار را میخواستند برای کشور ایران بکنند. متأسفانه عامل خوب هم پیدا کردند و آن رضاخان بود. با قلدری زنها را وادار کرد که در مناظر عمومی ظاهر بشوند، حجاب را ممنوع کرد و بی حجابی را اجباری کرد. امریکاییها و غربیها با تئوریهایی قوی که دارند، بعدها راههای بهتری را پیمودند. البته از آن زمینه هم استفاده کرده اند و فحشا را رشد دادند. کار به

جایی رسید که در ظرف سی یا سی و پنج سال از آغاز بی حجابی در کشور ما گذشته بود، وضع زنهایی (نه همه ی زنها) از مردم ما به جایی رسید که گاه از آن زنانی که در جوامعی بودند که هیچوقت معتقد به حجاب نبودند، یک مقدار هم آن طرفتر رفتند. تمام دستگاهها و تبلیغات برای به لجن کشاندن عفاف و طهارت و تقوای زن استخدام شد.

بی ارزش کردن عصمت و عفت مرد و زن، عادی جلوه دادن روابط نامشروع میان زن و مرد، آثار اجتماعی که در این رابطه به وجود آمد، اخلاق فاسدی که رواج پیدا کرد و انواع فسادهای گوناگون، اینها شرح و تفصیل زیادی دارد که بسیاری از مردم ما خودشان شاهد بودند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۳/۱۰/۱۴))

کشاندن زن به ابتدال برای سوءاستفاده ی بیشتر سرمایه داران بزرگ

سرمایه داران بزرگ، سیاستمداران خبیث و پلید و گردانندگان دستگاههای مخفی، فکر کردند که میتوانند برای کارهای سیاسی و اقتصادی از این وضعیت بهتر استفاده کنند و زن را به ابتدال بکشانند. بله، در آنجاها، علم و سیاست هم هست و زنها در میدان علم و سیاست هم جلو میروند؛ اما به چه قیمتی؟! ... همین حالا هم توده و عامه ی زنها - نه چهار نفر خانم دکتر یا متخصص یا نویسنده و برجستگان و زبدگان - در کشورهای اروپایی و امریکایی که از تمدن غربی حظّ زیادی دارند، در وضعیت سخت و بیرحمانه ای زندگی میکنند و ستم همسران و ستمکاری که بر آنان تحمیل میشود و کارهای سخت و سنگینی که بر دوش آنان میگذارند، تحمل میکنند. با این کار، وانمود میکنند که زن را وارد میدان اجتماع کرده اند؛ در حالی که فرصت اندیشیدن و فکر کردن و تصمیم گرفتن هم برای آنان وجود ندارد. (در دیدار با جمع کثیری از زنان (۶۸/۱۰/۲۶))

صدور بی بندوباری به کشورهای اسلامی

فرهنگ غرب به مفهوم برهنگی و فساد فضاخت آمیزی است که امروز بر زندگی بسیاری از زنان در کشورهای غربی سایه افکنده و بر اثر تبلیغات غلط آنها فساد و بی بندوباری در این جوامع روز به روز در حال گسترش است. آنها قصد دارند فساد را که خود گرفتار آن شده اند، به کشورهای اسلامی نیز صادر کنند ولی ما آن را برای زندگی اجتماعی مضر میدانیم و روش اسلامی را به عنوان بهترین روش، دستورالعمل زندگی خود قرار داده ایم. (در دیدار با پرستاران و کارکنان نهادهای فرهنگی (۷۳/۷/۲۰))

استفاده از میل جنسی برای تسلط بر جوامع اسلامی

فساد جنسی، بی بندوباری جنسی، عدم رعایت ضوابط و حدود، استفاده از غرایز جنسی، این یکی از آن مواردی است که یک گزینه دچار انحراف شده است و ما میبینیم که با به انحراف کشاندن و غلط استفاده کردن از غریزه ی جنسی مرد و زن در سطوح مختلف چه مشکلات بزرگی برای جوامع به وجود می آید و امروز دنیا به خصوص جوامع غربی در چه مرضهای لاعلاج اجتماعی و روحی و جسمی به سر میبرند. متأسفانه مصیبت بزرگ در زمان

ما، یعنی در این چندین ده سالی که استعمار و سیاستهای سلطه گر بر کشورهای اسلامی تسلط پیدا کردند، بلا و مصیبت بزرگ این بود که استعمارگران برای اینکه بر جوامع اسلامی مسلط بشوند، از هر اهرمی استفاده کردند. از هر وسیله ای بهره بردند؛ حتی جنایتکارانه ترین ابزارها و وسایل را هم از یاد نبردند و یکی از آنها همین مسأله ی جنسی و کشتن جنسی و میل زن و مرد که به طور طبیعی در آنها هست، استفاده ی نامشروع و نادرست را از این احساس طبیعی در انسان بردند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۱))

ابتدال فرهنگی؛ مدرنیته ی غرب

آن روزی هم که به اصطلاح موج مدرنیته را وارد این منطقه کردند، در واقع باید گفت پسماند مدرنیته را به این منطقه فرستادند! علم و ابتکار و اختراعات جدید و پیشرفت فکری و دانشگاه های پیشرو را که به کشورهای الجزایر و مصر و عراق و بقیه ی مناطق تحت استعمار نیاوردند. اول چیزی که آوردند، ابتدال فرهنگی، کشف حجاب و کالاهای مصرفی پس مانده بود؛ یا حداکثر نظامهای نسخ شده ی درجه ی دو و سه آموزش و پرورش خود را آوردند؛ یعنی مردم را از همه جهت تحقیر کردند. (در دیدار جوانان استان اصفهان (۸۰/۱۲/۸))

تأثیر رسانه های گروهی در ترویج بی بندوباری

وضع کشور ما و جامعه ی ما در همین تهران بزرگ و بسیاری از شهرهای دیگر به جایی رسید که بعضی از نویسندگان و ناظران و کسانی که دنیا را دیده بودند، میگفتند عریان گرایی و هجوم به سمت بی بندوباری جنسی در تهران به خصوص در بعضی از نقاط این شهر و بعضی دیگر از مناطق کشور با سرعتی بیش از کشورهای اروپایی حتی به پیش میرود، زنها و مردهای ما را تحت عنوان مدپرستی و یا آزادی به سمت یک بی بندوباری و هرزگی سوق داده بودند. این تأثیر رسانه های گروهی بود که با دستهای سیاست به پیش میرفت و عفت را در دل زن و در اندرون زن که مثل گوهر گرانبهایی محفوظ بود شکستند و سعی کردند که نابود کنند و در جامعه حجاب و حفاظ و مرز بین زن و مرد را به شکل یک امر ضد ارزش درآوردند. البته معلوم بود که این تلاش مصنوعی است، معلوم بود که هنوز گوهر عفت و عصمت و اخلاق اسلامی و حجاب و مرز جنسی در جامعه محفوظ است و معلوم بود که دست استعمار نتوانسته تا اعماق روحیات مردم ما نفوذ کند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۵/۱۱))

فیلمهای غربی؛ عامل سست کردن ذهنیت مردم نسبت به حجاب

یکی از عواملی هم که در این زمینه تأثیرات منفی دارد، برخی از این فیلمهایی است که بعضی از زندگی های غربی را در دسترس همه میگذارد. اینها در سست کردن ذهنیت مردم نسبت به مسأله ی حجاب بی تأثیر نیست. البته نسبت به پخش این فیلمها هم باید تذکراتی داده شود. (در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴))

فصل پنجم: روش‌های برخورد

مهمترین انگیزه‌ی اسلام؛ مبارزه با فساد در جامعه

در جامعه‌ای اگر فساد بود، خانواده ضعیف می‌شود و اگر خانواده قوی بود، فساد در جامعه، زمینه‌ی رشد پیدا نمی‌کند. این یکی از مهم‌ترین انگیزه‌های اسلام است؛ برای اینکه در سطح جامعه‌ی بی‌کار می‌رود. بی‌بندوباری جنسی و برآمدن شهوات به صورت آزاد و بی‌قید و شرط وجود نداشته باشد. (در خطبه‌های نماز جمعه تهران (۶۵/۷/۱۸))

همت برای مبارزه با فساد اخلاقی؛ عامل رشد جامعه

امروز جامعه‌ی ما، جامعه‌ی دینی و اخلاقی است؛ البته در آن فساد هم هست. زمان امیرالمؤمنین هم فساد بود. شما خیال می‌کنید آن زمان فساد و بدی نبود؟ آن زمان آدمهایی که احیاناً دچار فساد و فحشا بشوند، نبودند؟ چرا، آن زمان هم بودند. عمده این است که در هر نظامی اگر به فکر اصلاح هستند، برای مقابله با عوامل فساد همت بگمارند. باید برای مبارزه با فساد همت گماشت؛ چه با پدیده‌ها، چه با زیربناها و ریشه‌ها. اینکه باشد، جامعه رشد خواهد کرد، پیش خواهد رفت و همین مقدار فساد هم که می‌بینید، به مرور از بین خواهد رفت. (در جلسه‌ی پرسش و پاسخ دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی (۸۲/۲/۲۲))

رعایت تقوا در رابطه‌ی زن و مرد

همه‌ی برادران و خواهران عزیز نمازگزار را دعوت می‌کنم و توصیه می‌کنم به رعایت تقوای الهی که یکی از بارزترین موارد آن حدود و ضوابط الهی در مسائل جنسی و رابطه‌ی زن و مرد است؛ تقوای الهی را در این باره رعایت کنید و یقیناً خدای متعال برای کسانی که تلاش کنند و مجاهدت کنند در این راه پاداش بزرگی را قرار خواهد داد. (در خطبه‌ی نماز جمعه (۶۵/۵/۱۰))

واهمه‌ی دشمنان از جلوه‌ی درخشان اسلامی مادران و همسران شهدا

مادران، همسران شهدا و ایثارگران و رزمندگان، جلوه‌های درخشان از زن مسلمان به جهان نشان دادند و این همان حقیقتی است که دشمنان اسلام از آن واهمه دارند. بر همین اساس امروز تلاش عظیمی در حال انجام است تا زنان را در جامعه‌ی اسلامی ایران؛ به غفلت از اصالتها و ارزشهای معنوی دچار سازند. (در دیدار جمعی از پرستاران (۷۴/۷/۱۲))

مراقبت در برابر کمند ناپیدا و خطرناک فرهنگ و تفکر غربی

منزلت زن مسلمان بالاتر از غرق شدن و پرداختن به امور بی‌ارزش است؛ لذا زنان مسلمان و انقلابی باید مراقب دستهای پنهان و پلید شیطانها و دشمنان باشند. (در دیدار با جمع کثیری از زنان مسلمان و انقلابی (۷۲/۹/۱۷))

غربیها مایل نیستند زنان در جوامع جهان سوم آرمانخواه و دارای فکر روشن و هدفهای بزرگ باشند؛ لذا زنان جوان در جامعه ی ما باید مراقب این کمند ناپیدا و بسیار خطرناک فرهنگ و تفکر غربی باشند و از آن پرهیز کنند. صلاح زنان در جامعه، صلاح مردان را به دنبال دارد و در این ارتباط زنان نقش برجسته ای را بر عهده دارند(در دیدار جمع کثیری از پرستاران ۱۳۷۰)

تبیین تز در زمینه ی روابط جنسی برای تمام دنیا

دنیا امروز در یک آزمایش دشواری در زمینه ی روابط جنسی به سر میبرد و هیچ ایده و تز و پیشنهادی از هیچ جا که بتواند گره ای باز کند ارائه نمیشود. ما یک پیشنهاد، یک تز، یک نظریه ی سازنده و مستدل داریم، این را باید تبیین کنیم. باید مردم دنیا این را بفهمند. (در خطبه های نماز جمعه(۶۵/۷/۱۸))

اصلاح زن؛ اصلاح جامعه

اگر زن در جامعه و در محیط زنانه اصلاح شود، جامعه به طور کلی اصلاح خواهد شد. اگر محیط خانواده ها به برکت زن، محیط سالمی شود، جامعه بطور کامل اصلاح خواهد شد. نقش زنان در اصلاح جامعه، نقش بسیار برجسته ای است. این، آن چیزی است که دشمنان سعادت انسانها هم به آن توجه دارند و روی آن کار میکنند. (در دیدار جمعی از پرستاران(۷۴/۷/۱۲))

اصلاح زنان، اصلاح تاریخ و آینده

زن اگر فاسد شد، احتیاج نیست مردها را فاسد کنند، مردها به خودی خود فاسد میشوند. اگر زن یک نسل فاسد شد، هیچ لزومی ندارد که با سرمایه گذاری مردهای آن نسل را فاسد کنند، طولی نمیکشد که تمام مردهای آن نسل فاسد میشوند؛ زیرا زن تربیت کننده است، حال تربیت کننده انسانهای با فضیلت و شجاع است یا انسانهای بی ارزش و بی ایده آل. مادران یعنی زنان جامعه که مهمترین حیثیت آنها مادری است، باید اصلاح شوند تا تاریخ و آینده اصلاح شود. (در دیدار با گروهی از بانوان(۶۳/۱۲/۲۱))

مقابله با توطئه ی فساد جوانان

دشمن میخواهد با به فساد کشیدن جوانان و از بین بردن مرزهای الهی و اخلاقی در محیط زندگی زن و مرد، روحیه ی نشاط و فعالیت و تلاش در راه خدا را از ملت ایران بگیرد و در برابر این توطئه ی بسیار خطرناک، همه ی قشرهای ملت بویژه جوانان و به خصوص خانواده های شهدا، جانبازان، آزادگان، ایثارگران باید هوشیار و مصممتر از جبهه ی جنگ به مقابله بپردازند. (در جمع خواهران ارومیه(۷۵/۶/۲۸))

ارتباط متین، نشانه‌ی سلامت و اسلامیّت

پوشش مناسب زنان و ارتباط متین و محترمانه مردان با زنان در محیط کار، برخورد شایسته با مراجعین، رعایت حدود اسلامی و اقامه‌ی نماز در وقت ظهر از نشانه‌های سلامت و اسلامیّت محیط کار است و این مهم از یک سو با گفتار، سخنرانی، پخش جزوات مناسب، امر به معروف و نهی از منکر و از سوی دیگر مقابله با عوامل مضرّ و خطاکار تحقّق خواهد یافت. (در دیدار با اعضای انجمنهای اسلامی ادارات، کارخانه‌ها و بیمارستانها (۷۱/۶/۴))

مخالفت امام (ره) با حمله به بدحجابها

در سال ۶۴ که همین آقای ناطق نوری وزیر کشور بودند، من یادم نمی‌رود که عده‌ای از جوانها در همین خیابانها به بدحجابها حمله میکردند؛ امام - مکتوب - به ایشان نوشتند که بروید و این جوانهایی را که به بدحجابها حمله میکنند، بگیرید، بزنید، زندان و حبسشان کنید! امام، مخالف بود؛ در حالیکه امام، آن مرد شجاع و بی نظیری بود که مسأله‌ی حجاب را به این کشور برگرداند! هیچکس دیگر غیر از امام نمیتوانست. این هم یکی از اختصاصات امام بود؛ اگر غیر از امام، هرکس دیگر بود - از همین بزرگان و مقدّسین علما - هیچ کس جرأت نمیکرد بگوید «زنها باید با حجاب، بیرون بیایند»؛ امام در همان ماه‌های اوّل پیروزی انقلاب گفت «باید با حجاب بیایند»! این همان امام است؛ اما در عین حال با آن روش، مخالف بود و ایستادگی کرد و گفت که بچه‌های کمیته، جلوی این کار را بگیرند (در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (۷۶/۱۲/۱۴))

کار فرهنگی برای ایجاد تفکر اسلامی حجاب

ما اقلّاً برای اغنای مردم خودمان و سپس برای اغنای دنیا میخواهیم چه بکنیم، با کمیته و شلّاق و تعزیر و دستگاه قضایی و نعره‌ی سیاسی و که بنده بروم در یک جایی مثلاً بنا کنم به حمله کردن به زن بی حجاب و آیا با این چیزها میشود یا نمیشود؟ سؤال این است، پاسخ برای شماها روشن است نمیشود، چی لازم داریم ما؟ یک کار فرهنگی لازم داریم برای اینکه بتوانیم تفکر اسلامی و فرهنگ اسلامی در باب زن و در باب حجاب را هم جا بیندازیم در ذهن مردم خودمان هم صادر کنیم به دنیا. همینطور که بنده در نماز جمعه هم این را مقید بودم که بگویم و تأکید کنم ما طلبکار دنیا هستیم (در دیدار با اعضای سمینار اسلام و زن (۶۵/۱۰/۲۲))

بکارگیری هنر و ادبیات در خدمت حجاب

هنر میخواهد، پول میخواهد و بالاتر از همه دنبال گیری میخواهد و توجّه به اینکه از اینجا هم میشود کار کرد، اینهمه کتاب و قصه و رمان و داستان دارد نوشته میشود بوسیله‌ی حزب اللّهی‌های ما، درباره‌ی جنگ مکرّر نوشته میشود، درباره‌ی فلان و چند تا برای حجاب نوشته شده؟ الان برای این که نشان بدهند که یک دختر باحجاب برای حفظ حجاب خودش چه مجاهدتی کرد، فلان باند فساد نتوانست، فلان جوان هرزه نتوانست، فلان

معلم مثلاً زورگو نتوانست، فلان پدر و مادر خبیث نتوانستند، این دختر را از حجاب خودش منصرف کنند؛ یک رمان قهرمانی اینجوری درست کنید.

یک رمان کوتاه این را نشان بدهد تا حتی هر دختری که میخواند این را احساس کند که یک قهرمان و سعی کند خودش را به این قهرمان نزدیک کند چند تا این کارها را کردید؟ نکردید برویم توی عالم نقاشی، نقاشی ما خب در رشته های مختلف دارد نقاشی انجام میگیرد.

شما اگر چنانچه یک سمینار بگذارید برای بررسی شیوه های هنری ممکن، جهت جا انداختن تفکر اسلامی حجاب شاید صد چشمه کار پیدا کنید. (در دیدار با اعضای سمینار اسلام و زن (۶۵/۱۰/۲۲))

لزوم کار هنری روی مسأله ی حجاب

هر ایده و اندیشه و انقلابی که در قالب هنر ننگند، ماندنی نخواهد بود آن چیزی که ایده ها را در تاریخ نگه میدارد و در سطح جامعه گسترش می دهد و در عمق جان انسانها میریزد و از این نسل به نسل بعد منتقل می کند، یک رابطه ی هنرمندانه است.

آنچه در هنر مهم است جهت آن است و اگر هنر جهت ایمان داشته باشد، مطلوب است. بر روی مسأله ی حجاب کار هنری و کار زیبای تبلیغی باید صورت گیرد تا این مسأله در ذهن این عده جای گیرد (در دیدار با خواهران هنرمند (۶۳/۳/۱۰))

کار سیاسی، فکری، اخلاقی و نصیحت بموازات هم علیه بد حجابی

چندتا کار بموازات هم باید انجام بگیرد، همه اش هم لازم است. از آنجایی که این پدیده هایی که شما به آن اشاره کردید - که البته هرگز بنده اسم مکتب و از این قبیل چیزها اصلاً روی اینها نمیگذارم - اینها یک هرزگی های مقطعی است که همینطور دارد می آید و میرود، چون بعضی از اینها ریشه ی سیاسی دارد و یک عده ای آگاهانه دارند یک مشت جوان و بچه و دختر و پسر را با استفاده از همان زمینه های غریزی میکشانند به یک راهی برای اینکه هدف بزرگتری را تعقیب میکنند، میخواهند انقلاب را شکست بدهند به گمان خودشان از این طریق، چون یک چنین ریشه هایی دارد، لذا برخورد باید برخورد با یک جریان سیاسی در مواردی باشد، پس کار سیاسی لازم است. از طرفی کار فکری لازم است. یک عده ای واقعاً برایشان مسأله درست حل شده نیست. خب، همانطور که گفتم در گذشته کار شده برای اینکه تفکر خاصی در مورد زن را به صورت ایدئولوژی در بیاورند. خب باید سست بودن پایه های ایدئولوژی معلوم بشود. تا حالا در این زمینه کارهایی انجام گرفته اما باز هم باید انجام بگیرد. در بخشی از ذهنها معلوم میشود که هنوز کاملاً پایه های آن ایدئولوژی، سست بودنش آشکار نشده؛ پس کار فکری و اینها هم باید انجام بگیرد. کار اخلاقی هم باید انجام بگیرد؛ یعنی کسانی خودشان احساس تکلیف کنند، احساس وظیفه بکنند. کسانی، کسان دیگر را با نصیحت و توجه دادن به اهمیّت موقعیّت از لغزشها باز بدارند. بعضی ها

هستند که از لحاظ فکری احتیاج به اغنا ندارند، حرکتشان هم یک حرکت سیاسی نیست، اما خب یک لغزش دارند میکنند، باید به اینها توجه داده بشود که مواظب باشید این لغزش به سود کی ها تمام میشود؟ امروز اگر ما به خلیفها همین توجه را بدهیم، اینها ولو اینکه هیچ قصد سیاسی ندارند، ولو اینکه هیچ مثلاً عامل فکری آنها را وادار نمی‌کند، یک نوع باور خیلی ساده و عامیانه است که آنها را به یک مراحل از مقدمات این فسادها میکشاند، اگر این توجه را به آنها بدهیم اینها مطمئناً متحوّل میشوند و این همان کار اخلاقی ای است که باید انجام بگیرد. به نظر من آن کار شما خانمهاست، یعنی کار مجلات شماهاست که یک مقداری نصیحت کنید. هیچ زبانی حتی زبان استدلال در موارد زیادی به قدر زبان نصیحت کارگر و نافذ نیست. نصیحت یعنی همین که به آنها توجه بدهید که این کاری که دارند میکنند کار بدی است، کار خطرناکی است، کاری است که دشمن از آن سود میبرد و دوستان از او زیان میبینند و هدف از وادار کردن افراد به این کار یک هدفهای سیاسی عمیق است؛ این به نظر من کار اخلاقی است. بنابراین همه جور کار بایستی انجام بگیرد بموازات هم. (در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴))

سینه سپر کردن در مقابله با فساد

دشمن نباید بتواند با ترویج فرهنگ فساد - هر نوع فسادی، چه فسادهای مربوط به شهوات جنسی و چه فسادهای مالی و چه انواع و اقسام فسادهای اخلاقی و عملی دیگر - این انقلاب را از درون بپوساند. یکایک شما زن و مرد، باید مثل آن جوان شجاع و غیرتمندی که در برابر خانه و حریم و خانواده و موجودی خود سینه سپر می‌کند و از آن دفاع می‌کند، از انقلاب و اسلام و مسؤولان و دستاوردها و ایمان اسلامیتان دفاع کنید و در مقابل کسانی که به آن هجوم می‌ورزند بایستید. (در خطبه ی های نماز جمعه (۶۸/۷/۲۸))

تبیین مسأله ی مهمّ اسلامی حجاب برای مردم

هیچکس از زن نمیخواهد که با چادر و روی گرفته توی اتاق کارش هم وقتی میرود با همان حالت باشد، نه در منظر مردم، در معرض عمومی اجتماع، در آنجایی که اختلاط زن و مرد هست البته این بهترین شکل حجاب است هیچ اشکالی ندارد که ما این فکر را امروز به عنوان یک فکر تازه، بعنوان یک ایده ی نو به دنیا عرضه کنیم و مطمئن باشیم که دنیا آن را خواهد پذیرفت به امید اینکه - ان شاءالله - برادران ما در حوزه ی علمیه، در محیطهای علمی، در سازمان تبلیغات اسلامی، در وزارت ارشاد و در هر جایی که این کارها ممکن است دنباله ی این مسأله را بگیرند و این مسأله ی مهمّ اسلامی را تبیین کنند و در اختیار مردم بگذارند و البته در کنارش مقدمات کارهای اجرایی متین و محکم با پشتوانه ی تبلیغی و فرهنگی در جامعه انجام بگیرد. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

بی اطلاعی برخی از بانوان محجّبه از فلسفه ی حجاب

من در همین سالهای اول انقلاب بوضوح دریافتم که بعضی از زنانی که محجّب هستند و خیلی قدر حجاب را نمیدانند، اینها اصلاً از حکم حجاب و فلسفه ی حجاب و فواید حجاب اطلاعی ندارند؛ یعنی با اینها کمتر صحبت شده است. البته بعضی ها چیزهایی نوشتند؛ سفارش کردیم، کارهایی کردند. الان هم به نظر من همینطور است؛ به خصوص در محیط دانشگاه. (در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴))

عرضه ی نظریّه ی حجاب به دنیا

ما اگر بتوانیم نظریّه ی اسلام را به این شکل سالم به دنیا عرضه بکنیم، جنجال مغرضانه ی جوسازهای جهانی هم از بین خواهد رفت. امروز شما ببینید روشنفکران کشورهای مسلمان دارند به سمت حجاب رو می آورند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

لزوم آشنا کردن دختران جوان با اهمیّت حجاب

در محیط دانشگاه خودتان، در نشریات خودتان، با نشریات زن - که الان در ایران چند نشریه ی مربوط به زنان وجود دارد - با دیگر نشریات رایج صحبت کنید، چیزهایی بنویسید، پخش کنید، در جامعه فکر را بپراکنید؛ منتها با استدلال، با منطق. بهترین راه تأمین حجاب هم همین است که با منطق برخورد شود. البته اگر چیزی جزو مقررات شد و کسی برخلاف آن مقررات رفتار کرد، ممکن است قوانینی وجود داشته باشد که دولت برخورد کند؛ که لابد هم می کند. درعین حال آن چیزی که در اساس لازم است و مهمتر از همه است، این است که شما ذهن این دختر جوان، یا این زن جوان را - که عمده هم خانمهای جوان هستند - با اهمیّت حجاب آشنا کنید؛ یعنی به او تفهیم کنید که حجاب از لحاظ شرعی و از لحاظ منطقی این است. در ذهن او، استدلال صحیح را در مورد رعایت حجاب راسخ کنید. امیدواریم که - ان شاءالله - روزه روز بهتر شود. (در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴))

لزوم تبیین مسأله ی حجاب و ترویج آن در جامعه

اگر ما در محیط اجتماع خودمان هم حتی ببینیم خانمهای متدینی هم وجود دارند که مذهبی اند، اهل نمازند، اما مسأله ی حجاب را به روشنی نمیدانند حتی بعضی ها که از چادر و حجاب مناسب هم استفاده میکنند درست برایشان ابعاد اهمیّت این مسأله روشن نباشد، این یک تکلیف بزرگی را بر دوش ما میگذارد که ما باید از تمام امکاناتمان استفاده کنیم. آنکه من میخواهم امروز مطرح بکنم و پیشنهاد بکنم در یک جمله خلاصه میشود و آن این است که ما باید از تمام امکانات کار فرهنگی برای تبیین مسأله ی حجاب و نظر اسلام درباره ی روابط زن و مرد استفاده کنیم، این یک چیز مهم و جزو مسائل درجه ی یک در معارف کنونی است که در جامعه ی ما ترویج می شود (خطبه نماز جمعه ۱۳۶۵)

استفاده از ابزار تحقیق و تفکر برای ترویج حجاب

همان حربه ای را که افراد مورد نظر شما برای سست کردن اعتقاد به حجاب به کار میبرند، شما هم به کار ببرید. یعنی شما درباره ی حجاب بنشینید واقعاً تحقیق کنید، فکر کنید، از لحاظ دینی هم مثلاً درباره اش بحث کنید، یا از بحثهایی که شده استفاده کنید. از لحاظ اجتماعی هم روی همین مسأله ی کیفیت حجاب تکیه کنید؛ به ترویج دیدگاه خودتان پردازید؛ آن چیزی که به نظرتان درست است، آن را بگویید؛ این دغدغه را هم که اینها می آیند تمایل به حجاب را در دل مردم از بین میبرند، نداشته باشید؛ حجاب از بین نمیرود. البته اگر قدرتی مثل قدرت رضاخانی بالای سرش باشد، یا آنطور که شنیدم در بعضی از کشورها مثل تونس کسی حق ندارد در خیابان با حجاب باشد و اصلاً حقوق بشر هم در اینجا دیگر مطرح نیست که چرا مردم را مجبور کردید بی حجاب باشند - کسانی که مسؤول این چیزها هستند، همینطور تماشا میکنند و حرفی هم نمیزنند - !بالاخره همان کشف حجاب دوران رضاخانی پیش می آید؛ اما بمجرد آنکه این زور برداشته شود، مردم به سمت حجاب برمی گردند. در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴)

تفسیر صحیح از حجاب و ارائه ی الگوهای متناسب

یکی از چیزهایی که ما برای مردم خودمان تفهیم نکردیم در حالی که عنوان جمهوری اسلامی و به عنوان نظام ولایت فقیه نظام ولایی باید تبیین کرد، مسأله ی حجاب است. حالا رفتن توی این مثلاً فرض کنید که حجاب در تمدنهای اسلامی، حجاب در ایران باستان، عوامل پیدایش بی بندوباری و بی حجابی معاصر بسیار خوب است؛ اینها باید بررسی بشود حجاب در اسلامش باز حجاب در قرآن حجاب در احادیثش، اینها همش خوب است، حجاب در جوامع اسلامی حجاب و ادبیات اسلامی، افراط در حجاب کتابهایی که تألیف شده این به نظر من موضوع دوم که حجاب در اسلام است همه ی عناوینش عناوین خوبی انتخاب شده، موضوع سوم فلسفه و آثار حجاب، حجاب و مسؤولیتهای اجتماعی، حجاب و سلامت اخلاقی جامعه، حجاب و شخصیت زن، استحکام خانواده، آزادی زن. اینها همش خوب است، عوامل و مفاصد بی حجابی، نقش استعمار، انگیزه و عوامل درونی، فساد، عرض کنم که در کشورهای اسلامی اینها عرض کنم که موضوع پنجم انقلاب اسلامی و حجاب، وضع حجاب قبل از انقلاب، نقش زن محجبه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، نقش زن بعد از انقلاب، یا قوانین موجود، اثرات انقلاب اینها روشهای گوناگون جهت گسترش فرهنگ اسلام، تفسیر صحیح حجاب، ارائه ی الگوهای متناسب (در دیدار با اعضای سمینار اسلام و زن (۶۵/۱۰/۲۲))

حجاب؛ ارزشی منطبق با طبیعت انسان

برهنگی و حرکت به سمت اختلاط هر چه بیشتر دو جنس با یکدیگر، یک حرکت خلاف طبیعی و خلاف خواست انسانی است

حجاب، ارزشی است منطبق با طبیعت انسان. برهنگی و حرکت به سمت اختلاط هرچه بیشتر دو جنس با یکدیگر و افشا شدن اینها در مقابل یکدیگر، یک حرکت خلاف طبیعی و خلاف خواست انسانی است. شرع مقدّس اسلام هم برای این حدودی را معین و مشخص کرده و کسانی که معتقد و مؤمن هستند، نمیشود که اینطوری با حجاب برخورد کنند. البته ممکن است کسانی بیخبر و بی اطلاع باشند؛ بایستی اینها را با حجاب آشنا کرد (در جلسه ی پرسش و پاسخ با مدیران مسؤول نشریات دانشجویی (۷۷/۱۲/۴))

عفت؛ عامل جذّابیت فیلمهای ایرانی در جهان

الان همین فیلمهای ما که به جشنواره های جهانی میرود، آن نقطه ای که این فیلمها برای داوران و تماشاچیان بیشتر جذّاب است، عفتی است که در فیلمهای فارسی فعلاً هست. حالا بعضی کارگردانان و فیلم سازان به طور طبیعی دنبال آنند، بعضی هم عفت به آنها تحمیل میشود؛ ناچارند که زن و مرد و روابط خانوادگی را آنطوری که فعلاً فضای جمهوری اسلامی میپسندد پدید بیاورند؛ همین است که در دنیا گل میکند. برخلاف تصوّر خیلی ها، دنیا از این بی بندوباری و ولنگاری و هرزه گری خوشش نمی آید؛ خسته شده است. این حالت عفت و نجابت و سلامت و حیا و این چیزی که طبیعت ایرانیها هم هست، اسلام هم همین را توصیه کرده است (در دیدار جمعی از جوانان به مناسبت هفته ی جوان (۷۷/۲/۷)).

مطرح شدن حجاب در نوع رابطه ی زن و مرد

یک وقت هستش که ما میخواهیم مسأله ی حجاب را در جامعه، یک دستگاہی است میخواهد مسأله ی حجاب را در جامعه، در دنیا به یک شکلی جا بیندازد، خب این یک حرف است مثلاً یک زن معروف دانشمند محترم محجّبی را می آورد نشان میدهد، در مسافرتها میفرستد، تو کنفرانسهای جهانی میفرستد، یک سمتی بهش میدهد.

*

عرض بکنم یعنی اگر شما به کار اجرایی در زمینه ی حجاب فکر کردید از کار فرهنگی که کار شما هست باز خواهید ماند؛ یعنی آن کار خودتان را نمیتوانید انجام بدهید این مطلب اول. مطلب دوم این است که اشاره کردید به تبلیغ غیرمستقیم.... ما برای حجاب البته حجاب را عرض کردم ما نوع رابطه ی زن و مرد اصلاً حجاب در این رابطه مطرح میشود دیگر یعنی آن تمایز و حدّ فاصل فرهنگ اسلامی و فرهنگ غربی درباره ی زن نوع رابطه ی زن و مرد است که این را یک مفهوم وسیعتر از حجاب است. (در دیدار با اعضای سمینار اسلام و زن (۶۵/۱۰/۲۲))

لزوم پی ریزی قوانین حجاب در جامعه

قانون الزامی بودن حجاب هم در جامعه لازم است. حجاب یک حکم اسلامی است. آیات صریح قرآن بر حجاب دلالت میکند و جامعه ی ما جامعه ی اسلامی است و نمیتواند این حکم در جامعه اجرا نشود. همه ی کسانی که

در جامعه ی اسلامی زندگی میکنند، موظف هستند که اصول دین جامعه و مقررات این جامعه را رعایت کنند و این یک مقررات و قانون است و این قانون با همه جوانب و اطرافش از قبیل ممنوعیت تولید و عرضه ی کالاهایی که ضدّ حجاب است؛ مثل لباسهای مبتذل و امثال اینها باید در مجلس شورای اسلامی تصویب و به مورد اجرا گذاشته شود و پشتوانه ی اجرایی این قانون هم همان کار فرهنگی است (در خطبه های نماز جمعه (۶۵/۸/۹))

برخورد دلجویانه با بی حجابان ناآگاه

با کسانی که ندانسته و ناآگاهانه حجاب را سبک می‌شمارند، باید دلجویانه و پدرانانه در جهت توصیه ی آنان عمل نمود. مبلغین دین، اندیشمندان و نویسندگان و همه ی ما باید آن کسانی را که بدون سوء نیت و از روی جهل حجاب را سبک می‌شمارند، راهنمایی کنید (در دیدار با خواهران هنرمند (۶۳/۳/۱۰))

شیوه ی برخورد با بدحجاب غیرمنطقی و منطقی

بچه های ستاد نهی از منکر، سالهای پیش - دوازده سال پیش - در یکی از این خیابانها به یک خانم بدحجاب گفته بودند خانم - مثلاً - موی سرت بیرون است. نگو که این خانم، جودوکار است! این برادرها را زده بود و یکی از اینها را انداخته بود و همینطور رفته بود! خب، یک زن جودوکار را که بچه های ستاد نهی از منکر، سراغش رفته و میگویند - مثلاً - آستینت یک خرده کوتاه است، میزند و جسارت میکند! این را نمیشود رها کرد؛ اما آنجایی که طرف شما مدعی منطق است - حالا یا راست یا دروغ؛ ممکن است واقعاً اهل منطق باشد، یا واقعاً نباشد - باید شما با منطق برخورد بکنید. (در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (۷۶/۱۲/۱۴))

جواز صحبت کردن زن و مرد و شرکت در مجامع با حفظ ضوابط اسلامی

برای جلوگیری از آمیختگی و آلودگی زن به فرهنگ دوران طاغوت باید جلوی نفوذ آن عواملی را که با زمینه های غریزی منجر به فساد میشود بگیریم و بهترین کار برای این مسأله پوشش درست و پرهیز از آرایشها و جلسات و معاشرتهای آنچنانی در همه ی محیطهاست. البته این به معنای آن نیست که ما بگوییم زن و مرد اصلاً نباید با هم حرف بزنند و در مجامع وارد نشوند و اگر کسی بخواهد این حرفها را به این معنی بگیرد، یک ترفند است (در مصاحبه پیرامون جایگاه زن در جمهوری اسلامی (۶۳/۱۲/۴))

برخورد با جریان فساد و فحشا

یک جریان فساد هم فسادهای اخلاقی و رواج منکرات است. با این هم باید مقابله و مبارزه کرد. ما خوب میدانیم، این جزو تعالیم اسلام است که با زبان و تبیین باید مردم را با فضایل اخلاقی آشنا کرد و از منکرات دور نگه داشت. این به جای خود نو و درست؛ اما با شیوع منکرات و با تظاهر به آن باید مقابله کرد. اسلام مرتکب منکر را نصیحت و هدایت میکند؛ اما حدّ هم برای او میگذارد. با صرف زبان و توصیه نمیشود کاری کرد. قدرت نظام باید جلو سیر فحشا و فساد را بگیرد. اجازه ندهید که هوسهای یک عده ی معدود و یک گروه کوچک و اندک در داخل جامعه،

موجب اغوای ذهن و فکر دختر و پسر جوان و مرد و زن مؤمنی شود که هیچ انگیزه‌ی فساد‌ی ندارند. شما باید جلو آنگونه افراد را بگیرید. همه‌ی مسؤولان بخشهای مختلف کشور در این زمینه مسؤولند. اجازه ندهید عده‌ای با تکیه به نام آزادی - که واقعاً باید بر عنوان مظلوم آزادی گریست که چه سوء استفاده‌هایی از این نام میشود - منکرات و فحشا و بی بندوباری را در جامعه رایج کنند. (پس از مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری آقای خاتمی (۸۰/۱۱/۵))

تبلیغات صحیح در کنار میل طبیعی زن به حجاب

اعتقاد من این است که زنهای ایرانی به حجاب علاقه مندند و پایبند آن هستند و بی حجابیهای نادرست گذشته نیز بر آنها تحمیل میشد، منظورم تحمیل به صورت زور نیست، بلکه تحمیل ذهنی میشد. موج تبلیغاتی آنقدر شدید بود که اغلب را با خود میبرد و من فکر میکنم که در وضع کنونی اگر در کنار آن میل طبیعی زن به حجاب شایسته، نوعی تبلیغات صحیح که بتواند نقطه نظر اسلام را هم تأمین کند ارائه شود، زنان ما به حجاب اصیل اسلامی و شرعی رو خواهند آورد. چنانکه ملاحظه میکنید پس از انقلاب بسیاری به حجاب بازگشتند (در مصاحبه با ویژه نامه‌ی روز زن (۶۰/۲/۵))

تندروی در مقابله با بدحجابی؛ سوء فساد

مطلب دوم اینکه، خب حالا مردم ناراحت شده و یک عده افراد پرانگیزه و پرشور هم آمدند در خیابانها و علیه اینگونه کارها تظاهرات کردند و شعار دادند؛ بسیار خوب؛ اما دشمن از همین حادثه سوء استفاده میکند. چگونه؛ در میان اینگونه گروههای حزب اللّهی و پرشور به نام حزب الله داخل میشود و کارهای خلاف و خشونت میکند؛ مثلاً یک زنی که با روسری در پیاده رو حرکت میکند، مورد تهاجم قرار میدهد. یک جوانی را که مثلاً مقداری موی سرش بلند شده، مورد آزار و اذیت قرار میدهند؛ بدون اینکه به کسانی که فساد و فحشا و منکرات را دارند ترویج میکنند، به آنها اکتفا بکند و یا با آنها کاری داشته باشد. این خطر است؛ یعنی افراد نفوذی بددل و بدخواه در گروههای حزب الله وارد میشوند و یکدفعه میبینند در مطب یک خانم دکتر متخصص زنان که یک عده زن هم نشسته اند، چهار پنج تا از اینها وارد میشوند که اینجا چه خبر است و به آنها تندمی میکنند و آن خانم دکتر و مراجعینش را ناراحت میکنند. اینگونه کارها مورد قبول نیست و ما فکر میکنیم که کار حزب اللّهی‌های ما هم نیست. این کار گروه‌های نفوذی است. البته این احتمال هم وجود دارد که یک جوان حزب الله بانگیزه هم تحت تأثیر احساسات قرار گیرد و بدون توجه اشتباه کند و یک چنین خشونتی از او سر بزند. بنابراین میبینید که ضمن اینکه حضور مردم و احساسات آنها را در مقابل بدحجابی، گرایش به فساد و فحشا و تظاهر به منکرات و بدحجابی و احساسات مردم را در اینگونه موارد ما قبول داریم و میپذیریم و بحق میدانیم، ولی تندرویهایی از این قبیل را اصلاً قبول نمیکنیم و متأسفانه چنین تندرویهایی گاه مشاهده شده که ما تصور میکنیم این کار گروهکهای نفوذی،

آدمهای بدخواه و کسانی است که میخواهند چهره ی جمهوری اسلامی و مخصوصاً چهره ی حزب الله را در نظر مردم گوناگون و با سلیق مختلف خراب کنند و لذاست که با آن خوشونتها مخالفیم

کار توجیهی برای افراد ناآگاه

بعضی ها هستند حجابشان را بطور کامل رعایت میکنند، بعضی ها هستند اصراری بر بی حجابی ندارند؛ توجّه نمیکند، دقت نمیکند، یک خرده روسری اش میروند عقب. البته اشتباه است، نکنند این کار را؛ اما ما با آنها خصمانه برخورد نمیکنیم، با آنها دلجویانه و محبت آمیز و پدران و برادرانه برخورد میکنیم. بعضی ها هستند در طول تربیتهای دوران کثیف و ننگین گذشته عادت به بی بندوباری کردند؛ معاشرت آزاد با مردها، با جوانها، توی دانشگاه با پسرها و پوشیدن لباسهای بد و خندیدن آرایشهای زشت و بد و پوشیدن لباسهای سبک توی زندگیشان عادی بوده، حالا که به آن شدت ندارند تعجب میکنند، که مگر چه اشکالی داشته؟ بعضی ها هستند اینجوری اند و تعجب میکنند اصلاً، مگر چه مانعی دارد؟ خب اینها را باید گفت، باید توجیه کرد، باید فهماند. و شما خواهرانی که توی دانشگاه هستید برای این دسته کار توجیهی بکنید؛ برایشان بیان کنید. (در دیدار با خواهران برگزارکننده ی سمینار حجاب (۶۳/۳/۱۰))

مقابله ی قاطع با بی احترامی نسبت به حجاب در دانشگاهها

محیط دانشگاهها بسیار مهم است. در محیط دانشگاهها خانمهای دانشجو و استاد باید سعی کنند همین روحیه و فرهنگ اسلامی را ترویج کنند. اگر کسانی خدای ناکرده در دانشگاههای کشور هستند که نسبت به حجاب اسلامی و زنان و دانشجویان دختر مسلمان بی احترامی میکنند، به آنها اجازه ندهید افکار فاسد خود را منتشر کنند. محیط دانشگاه باید محیط اسلامی باشد. باید محیطی برای رشد انسان و زن اسلامی باشد، زنی که الگوش فاطمه (سلام الله علیها) است. این برای آینده کشور فوق العاده مهم است (در دیدار گروهی از زنان به مناسبت میلاد حضرت زهرا (س)، روز زن (۷۱/۹/۲۵)).

لزوم برخورد قاطع با اقلیت بی بندوبار

واقعاً جفاست که یک عده، دختر و پسر یا زنهای بی بندوبار اگر چه کم، اگر چه در اقلیت مطلق، اما واقعاً گناه است، ظلم است، به فکر مسائل بی بندوباری شهوترانی و خوشگذرانی و عشرت و راحت آنچنانی باشند. لذاست که مسؤولین قضائی تعقیب کنند و دقت کنند، درست و سریع و قاطع جلوگیری کنند. (در خطبه های نماز جمعه (۶۳/۲/۲۱))

برخورد امت با تمسخر قداستها

اینکه شما میبینید در خیابانها، جوانها به عنوان حزب الله می آیند، اعمال خشونت میکنند و کارهایی میکنند بعضاً از موازین هم خارج است، این را کسی به این دستور نداده و ما منع هم کرده ایم. خب سال گذشته این چنین

مسائلی بود و دیدید در همین تریبون نماز جمعه برادر عزیز ما آقای رفسنجانی و آقای ناطق نوری صحبت و نصیحت کردند، گفتند که تندروی نکنند. ما منع هم کردیم. هیچ کسی از مسؤولین کشور خشونت را تشویق و تأیید نمیکنند. این خود شما هستید که جوانها را وادار به خشونت میکنید. خانواده ی شهید شکایت میکند و میگوید شما را به خدا نگذارید اینجور بی بندوبار زنها لباس بپوشند و راه بروند، خون شهدای ما لگدمال میشود. آدم دلش به حال خانواده های شهیدان میسوزد به آن جوانانی که در جبهه آنجور دارند میجنگند و یا در کارخانه ها، بیابانها با جهاد سازندگی و سایر دستگاه ها دارند همکاری میکنند و یک عده ای هم اینجور در خیابانها بیایند و به همه چیز انقلاب و این قداستی که بر جوانها و نسل ما حاکم است، لبخند تمسخر بزند. یک عده ای با پوشیدن لباسهای گوناگون، با گذاشتن نامهای گوناگون روی خودشان، با ترویج این جور لباسها و فروختن آنها و وارد کردن قاچاق اینها، مقدّسات انقلاب را مسخره میکنند. ما از این نمیگذریم و ملت ما هم از این نمیگذرد. آن کسانی که میخواهند به خیال خودشان با رفتارشان، با اعمالشان، با حرکاتشان، با لباس پوشیدنشان، با پخش و فروختن آن لباسهای ناباب و حاکی از وابستگی و دلبستگی به دشمنان اسلام و دشمنان انقلاب، با این کارها میخواهند چهره ی انقلاب را مخدوش و لکه دار کنند، باید بدانند سر و کارشان با امت همیشه در صحنه ی حزب الله است(در خطبه های نماز جمعه(۶۴/۱/۳۰))

نهی از منکر؛ راه برخورد با بد حجابی

توصیه ی بنده معلوم است: حجاب را رعایت کنید و این لازم و واجب است. به برادر یا خواهری که این نامه را نوشته اند، میخوام بگویم اینطور هم نیست که شما میگویید زنها ی ما بی حجاب شده اند. ممکن است بعضی بگویند چشم شما به خواهرانی افتاده که همه حجاب دارند؛ نه، من گاهی به خیابان میروم تا مخصوصاً وضع مردان و زنان را ببینم؛ البتّه با نگاه حلال و نه حرام. آنطور که بعضی تصوّر میکنند، به نظر من نمی آید. البتّه چرا، اشکالاتی وجود دارد؛ من هم از همه ی گوشه و کنارها با خبر نیستم. هر جا چنین وضعی وجود داشته باشد، راه آن نهی از منکر است.(در جلسه ی پرسش و پاسخ دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی(۸۲/۲/۲۲))

نهی از منکر با زبان خوش

خودتان را مجهّز کنید، مسلّح به سلاح معرفت و استدلال کنید، بعد به این کانونهای فرهنگی - هنری بروید و پذیرای جوانها باشید. با روی خوش هم پذیرا باشید؛ با سماحت، با مدارا. فرمود: «السَّنَةُ مِنْ نَبِيّهٍ»، که ظاهراً عبارت است از «مُدَارَةُ النَّاسِ»(عیون أخبار الرضا (ع)، شیخ صدوق، ج ۱، ص ۵۲)مدارا کنید. ممکن است ظاهر زننده ای داشته باشد؛ داشته باشد. بعضی از همینهایی که در استقبال امروز بودند و شما - هم جناب آقای مهمان نواز، هم بقیه ی آقایان - الان در این تریبون از آنها تعریف کردید، خانمهایی بودند که در عرف معمولی به آنها میگویند «خانم بدحجاب»؛ اشک هم از چشمش دارد میریزد. حالا چه کار کنیم؟ ردّش کنید؟ مصلحت است؟ حق است؟

نه، دل، متعلق به این جبهه است؛ جان، دلباخته ی به این اهداف و آرمانهاست. او یک نقصی دارد. مگر من نقص ندارم؟ نقص او ظاهر است، نقصهای این حقیر باطن است؛ نمی بینند. «گفتا شیخا هر آنچه گویی هستم / آیا تو چنان که مینمایی هستی؟». ما هم یک نقص داریم، او هم یک نقص دارد. با این نگاه و با این روحیه برخورد کنید. البته انسان نهی از منکر هم میکند؛ نهی از منکر با زبان خوش، نه با ایجاد نفرت. بنابراین با قشر دانشجو ارتباط پیدا کنید(در دیدار علما و روحانیون خراسان شمالی(۱۳۹۱/۷/۱۹)).

تلاش همگانی برای حفظ عفت عمومی

خواهران و برادران کمک کنند در ایجاد عفت عمومی، خواهرانی که یک بار دیگر هم گفتم خواهرانی که حجاب درستی ندارند، مسلمانند، این فسق را میکنند، برای خاطر خدا، برای خاطر انقلاب، برای خاطر این ملت، سعی کنند در این شرایط حساس وضعی نکنند که چهره ی جامعه ی ما یک چهره ی خلاف عفت عمومی باشد، یک چهره ی ضد اسلامی باشد. برادران هم همینطور، برادران هم سعی کنند از جاده ی عفاف تخطی نکنند. دستگاههای اجرایی البته از همه بیشتر مسؤولند؛ اما شما مردم باید دستگاه های اجرایی را تنها نگذارید(درخطبه های نماز جمعه(۵۹/۲/۱۲)).

لزوم عفاف عمومی در جامعه ی انقلابی

ای خواهران عزیزی که مراعات حجاب اسلامی را نمیکنید! شما همان کسانی هستید که در هنگام اشتغال مبارزه ی ملت ایران، علیرغم دشمن، با حجاب در راهپیمایی ها شرکت کردید، نشان دادید که به اسلام و انقلاب اسلامی معتقد و به آن وفادارید. امروز هم انقلاب محتاج وفاداری شماست. ای خواهران کارمند دولت! ای کسانی که هیچ عنادی با انقلاب اسلامی ندارید؛ اما بی توجهی ها موجب آن میشود که وظایف انقلابی را آن چنان که باید مراعات نکنید! امام به شماها خطاب میکند، فضای ادارات دولتی را، فضای جامعه ی انقلابی را، فضای عفاف عمومی قرار بدهید؛ کاری کنید که با پوشش شما، با بی اعتنائی شما به زیورها، آرایشها، مدها، لباسهای رنگارنگ، دشمن یک بار دیگر احساس کند که زن مسلمان ایرانی تسخیرناپذیر است(در خطبه های نماز جمعه(۵۹/۴/۱۳)).

توجه به کمین توطئه های استکباری

بدانید جوانها - دختران جوان، پسران جوان - هنوز توطئه های استکباری در کمین است. از طبیعت بشر اینها مأیوس نیستند؛ فکر میکنند میتوان حتی یک جامعه ی مؤمن را فریب داد، به ورطه ی فحشا کشاند، باز هم او را غافل کرد. البته ایمان و انگیزه ی مسلمانی زن و مرد ما برای آنها شناخته شده نیست. آنها نمیدانند چه شعله ی عمیق و قوی ایمانی در دل مردم ما وجود دارد. اما ما هم بهوش باشیم. مردان، زنان، مخصوصاً جوانان، باید بهوش باشند. فریب تبلیغات فرهنگ گمراه کننده عریانگرای فسادانگیز و تشویق کننده به فحشا را که از سوغاتهای قدیمی غرب و امریکا به سمت ملتهای و کشورهای دنیای سوم و مسلمان هم بود، بشدت پرهیز کنند، مراقب باشند.

با تهاجم فرهنگی که ما علیه استکبار جهانی داشتیم، یک مقداری متوقف شده اند. اگر ما روح تهاجم خودمان را علیه آن فرهنگ اغواگر از دست بدهیم، تهاجم آنها شروع خواهد شد. هر چقدر ما سست و ضعیف بیاییم، آنها قوی پیش خواهند آمد (در دیدار با گروهی از خواهران (۶۳/۱۲/۲۱)).

برخورد با اخلاق جنسی نجیبانه؛ راه نفوذ صهیونیست جهانی

یکی از راههایی که صهیونیست جهانی برای به سلطه و زنجیر کشیدن ملت‌ها به کار برده همین است؛ ترویج فساد و فحشا، مخلوط کردن دخترها و پسرها، آزاد کردن روابط جنسی، مسخره کردن اخلاق جنسی نجیبانه. این یکی از چیزهایی است که استکبار جهانی از آن، در سطح دنیا بعنوان یک ابزار سیاسی برای از بین بردن و نابود کردن استفاده میکند. ما چطور در میان یک ملت انقلابی که جوانهایش در جبهه ی جنگ و جبهه ی سازندگی آنچور دارند فداکاری میکنند، اجازه بدهیم یک عده افراد بی بندوبار در خیابانها بیایند و همه این فضای مقدس و نجیب اسلامی بعد از انقلاب را لکه دار کنند. خب معلوم است چنین چیزی نمیشود. (در خطبه های نماز جمعه ی تهران (۶۴/۱/۳۰))

هوشیاری نسبت به توطئه ی دشمنان علیه حجاب

ای خواهران و برادران! بینی دشمن را به خاک بمالید، دشمن میخواهد از هر حادثه ای در کشور ما استفاده کند. امروز که موج توجه و اقبال به حجاب اسلامی و حفظ عفاف از راه پوشش معقول و منطقی زن در جامعه ی ما به راه افتاده است، دشمنانی توطئه میکنند؛ ما بی اطلاع نیستیم. سعی میکنند از پاره ای عناصر مزدور و مغرض و گاهی با استفاده از عناصر ساده دل و بیخبر در مقابل موج هیجان امت اسلامی - که امروز نمونه بارزش را در سراسر ایران همه دیده اند - در مقابل این موج خروشان سعی میکنند عناصری مزدور و عناصری ساده دل و غافل را قرار بدهند. ای خواهران و ای برادران صادق! غافل نشوید. ای بندگان خدا! ای زنان و مردان مؤمن و مسلم! ای نمازگزاران و ای برپادارندگان نماز! تقوای خدا را پیشه کنید هوشیار باشید، توطئه ی دشمن را بشناسید، ضرورت انقلاب را بشناسید، بدانید که حفظ عفاف و عصمت جامعه و طهارت دامن زن و مرد در این فرصت بسیار حساس جامعه ی انقلابی ایران یک ضرورت و یک فریضه ی بزرگ است، هم در محیط ادارات، هم در محیط کوچه و خیابان، در محیط جامعه، سعی کنید عفاف را حفظ کنید. خواهران مسلمان باحجاب! من از سوی همه ی ملت مسلمان که یقیناً به این گفته من راضی هستند از شما تشکر میکنم. ای خواهران مسلمانی که پیرو فرمان امام حاضر شدید با وضع متناسب اسلامی و با لباس محجّب اسلامی در محیط کار و در جامعه ظاهر شوید! من از شما سپاسگزاری میکنم. (در خطبه های نماز جمعه (۵۹/۴/۱۳))

